

ASOMEDYA

TEMMUZ / AĞUSTOS 2010

ANKARA SANAYİ ODASI YAYIN ORGANI

ASOMEDYA

TEMMUZ / AĞUSTOS 2010

**Her şeyin odaklandığı yer
üretim olmalıdır.**

Nurettin ÖZDEBİR

**TSK 2. Malzeme Sergisi ve
Ankara Sanayi Fuarı Ekim Ayında Yapılıyor.**

DOSYA

: Inovasyon Yönetimi: Inovasyon Nedir, Nasıl Yapılır ve Nasıl Pazarlanır?

BÜYÜTEÇ

: Türkiye'de Girişimciler Yatırım Kararı Verirken Hangi Metodları Kullanıyorlar?

Pegasus yapar, Türkiye uçar!

Artık Pegasus var, rekabet var!
Ekonomik Pegasus, şimdi de
Roma, Milano ve Beyrut'a uçuyor,
yurt dışında **23 noktaya**
kolayca uçuruyor.

flypgs.com

PEGASUS

AMSTERDAM ATINA BASEL BERLİN BEYRUT BRÜKSEL DÜSSELDORF FRANKFURT KOPENHAG KÖLN KRASNODAR
LEFKOŞA LONDRA MARSİLYA MILANO MÜNİH PARİS ROMA ST.ETIENNE/LYON STOCKHOLM STUTTGART VIYANA ZÜRİH

ASOMEDYA

ANKARA SANAYİ ODASI

YAYIN ORGANI

TEMMUZ/ AĞUSTOS 2010

ASO Adına İmtiyaz Sahibi

Yönetim Kurulu Başkanı

NURETTİN ÖZDEBİR

Yazı İşleri Müdürü

OKAN SAYKUN

Yayın Yönetmeni

NACİ CANPOLAT

ASOMEDYA Yönetim Yeri

Atatürk Bulvarı No:193

Kavaklıdere / ANKARA

Tel: 03 12 417 12 00

Faks: 03 12 417 52 05

Email: aso@aso.org.tr

www.aso.org.tr

Yapım

CAST GRAPHIC

Tokdemir Ajans

Prodüksiyon - Organizasyon - Yayıncılık

Ltd. Şti.

Turan Güneş Bulvarı 4. Cad. 90. Sok. 1/3

Yıldız - Çankaya/ANKARA

Tel: 03 12 440 87 07(Pbx)

Faks: 03 12 440 12 92

www.tokdemirajans.com

Baskı ve Cilt

TŞOF Trafik Matbaacılık San. Tic. A.Ş.

Organize San. Böl. Orhan Işık Cad. No: 3

Sincan- Ankara

Tel: 03 12 267 08 97 - 98

Faks: 03 12 267 06 93

plakamatbaa@tsoftrafik.com.tr

Reklam Rezervasyon

03 12 440 87 07

Yayın Türü

Yerel Süreli

ANKARA SANAYİ ODASI

ÜCRETSİZ YAYIN ORGANIDIR.

Reklamların sorumluluğu reklam veren firmaya ait olup, Cast@Graphic Ajans hiçbir şekilde sorumlu tutulamaz. Dergide yayınlanan yazılar, yazarların düşüncelerini kapsamaktadır.

Basım Tarihi

13 Ağustos 2010

Okuyucu Dağılımı

ASO Üyeleri	%50	Üniversiteler	%5	Basın	%6
Valilikler	%2	Demekler	%2	Bankalar	%1
Oda ve Borsalar	%12	Büyükelçilikler	%1	Devlet Protokolü	%1
Siyasi Partiler	%1	Belediyeler	%2	Bakanlıklar	%7

SUNUŞ

İnovasyon, son yıllarda sıkça duyduğumuz bir kavram. İnovasyonun küresel rekabette taşıdığı önem ve inovasyon yapamayan işletmelerin rekabette geride kalacağı sık sık dile getirilmektedir. Dergimizin Dosya bölümünde Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü Öğretim Üyesi Doç. Dr. Cevahir Uzkurt'un "İnovasyon Yönetimi: İnovasyon Nedir, Nasıl Yapılır ve Nasıl Pazarlanır?" başlıklı yazısı yer alıyor. İnovasyonu "yeni olan bir şeyin ekonomik ve sosyal bir katma değere dönüştürülecek şekilde ticarileşmesi" olarak tanımlayan Uzkurt, inovasyon sürecini sadece Ar-Ge faaliyetiyle sınırlama hatasına sık sık düşüldüğünü belirtiyor. İnovasyon için yenilikçi bir işletme kültürüne sahip olmanın önemine dikkat çeken Uzkurt, burada yönetici ve lider kadronun önemli bir rol oynadığını belirtiyor.

Dergimizin Bütçe bölümünde yine Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünden Yrd. Doç. Dr. Nurullah Uçkun'un "Türkiye'de Girişimciler Yatırım Kararı Verirken Hangi Metodları Kullanıyorlar?" başlıklı yazısı yer alıyor. Uçkun, Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'ndeki KOBİ'ler üzerine yaptığı çalışmada yatırım kararlarının çoğunlukla bir risk analizine dayanmadan ve sermaye bütçelemesi yapılmadan alındığını tespit ederek bu konuda KOSGEB'in girişimcilere destek sağlayabileceğini belirtiyor.

Bu sayımızın söyleşisini Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Haluk Akalın ile yaptık. Söyleşide Türk Dil Kurumu'nun çalışmaları hakkında bilgi veren Prof. Akalın, basın kurumun çalışmalarına yeterli ilgi göstermediğini belirtiyor. Televizyon dizilerinde, söz dağarcığı kısır, yozlaştırmış bir Türkçe'nin kullanıldığını söyleyen Akalın, eğitim, öğretim dilinin de Türkçe olması gerektiğini savunuyor. İşyerlerinde yabancı isim kullanmanın yaygınlığına dikkat çeken Akalın, firmaların adı tescil edilirken, mağazalara ve ürünlere verilen adların da tescil edilmesi gerektiğini savunuyor.

Naci Canpolat
naci.canpolat@aso.org.tr

İçindekiler

Mayıs Meclis

Bütün Politikalar Gibi Siyasi Tartışmaların Odağında da Üretim Olmalıdır

6

Haziran Meclis

Haziran Meclis Toplantısı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner YILDIZ'ın Katılımıyla Gerçekleşti

14

Dosya

İnovasyon Yönetimi: İnovasyon Nedir, Nasıl Yapılır ve Nasıl Pazarlanır?

Doç. Dr. Cevahir UZKURT

36

Büyüteç

Türkiye'de Girişimciler Yatırım Kararı Verirken Hangi Metodları Kullanıyorlar

Yrd. Doç. Dr. Nurullah UÇKUN

52

Söyleşi

Prof. Dr. Haluk AKALIN
Türk Dil Kurumu Başkanı

84

Nurettin ÖZDEBİR

THE CHAIRMAN OF THE BOARD OF DIRECTORS OF ACI

editorial

Ankara **Industry Fair**

Urbanisation is one of the most important trends of our time. In the year 2007, first time in history, population of the people living in cities surpassed the population of people living in the rural areas. Today it is estimated that there are around 500 cities with a population exceeding a million. Rapid population growth in cities also accelerates the intercity competition. Because the cities have to meet the infrastructure and job demand of the population growth and preserve the environment and quality of life, they have to attract domestic and foreign investment for all of these. Thus intercity competition constitutes one of the most important fields of global competition.

Ankara has many comparative advantages in this competition. Ankara comes second after Istanbul in the intercity competitiveness index in Turkey. Ankara is the first in the Human Capital and the quality of life index, the second in the Branding Ability and Innovativeness Index and the third in the Trading Capacity and Production Potential Index. It is the second city which contributes the maximum added value to the country's economy. Ankara, which hosts many of the best universities in Turkey, offers the industrialists great R&D opportunities with its techno-parks and quality labour force and its organized industrial zones enable the investors to invest with low infrastructure costs.

Despite all these economic and social advantages, Ankara cannot attract sufficient foreign capital and its industry is not sufficiently known. The low number of direct international flights to Ankara and lack of an international fairground are the first among the reasons. As Ankara Chamber of Industry (ASO), we try hard to increase the number of the direct flights to Ankara and to make it have a fairground. However, we have decided to hold an exhibition and a fair to promote industry in Ankara without waiting for a fairground.

As ASO, we are going to realize Turkish Armed Forces Logistics Exhibition in Ankara, the centre of Turkish defence industry, every other year starting from this year, with the cooperation of the Turkish Armed Forces Logistics Command. This year's exhibition will be held at the new trade centre in the 1st OSB (Organized Industrial Zone) on 1-10 October 2010. In addition to the exhibition, we are organizing the Ankara Industry Fair. The fair will be held in the field next to the Trade Centre in the 1st OSB on 1-5 October 2010. We hope that all the people of Ankara will adopt this fair and expect the industrialists in Ankara participate in it.

Nurettin ÖZDEBİR
ASO YÖNETİM KURULU BAŞKANI

başyazı

Ankara **Sanayi Fuarı**

Kentleşme çağımızın en önemli trendlerinden biridir. 2007 yılında tarihte ilk kez dünyada kentlerde yaşayanların nüfusu kırsalda yaşayanların üzerine çıktı. Bugün dünyada nüfusu 1 milyonu aşan 500'e yakın kent olduğu tahmin ediliyor. Kentlerdeki hızlı nüfus artışı, kentler arasındaki rekabeti de yoğunlaştırmaktadır. Çünkü kentler; artan nüfusun altyapı ve iş talebini karşılamak, çevre ve hayatın kalitesini korumak ve tüm bunlar için de yerli ve yabancı yatırımları çekmek zorundalar. Bu nedenle kentler arasındaki rekabet, günümüzde küresel rekabetin en önemli alanlarından birini oluşturuyor.

Ankara, bu rekabette birçok karşılaştırmalı üstünlüğe sahiptir. Ankara, ülkemizde illerarası rekabetçilik endeksinde İstanbul'un ardından ikinci sırada yer almaktadır. Ankara, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesinde birinci, Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilikte ikinci, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyelinde üçüncü sırada yer almaktadır. Ankara, ülke ekonomisine en yüksek katma değeri sağlayan ikinci kenttir. Ülkemizin en iyi üniversitelerinden birçoğunu barındıran Ankara, nitelikli işgücü ve teknoparkları ile sanayicilere büyük Ar-Ge imkanları sunmakta, organize sanayi bölgeleri de yatırımcılara düşük altyapı maliyetleriyle yatırım yapma imkanı vermektedir.

Tüm bu ekonomik ve sosyal avantajlarına rağmen Ankara yeterince yabancı sermaye çekememekte, Ankara sanayii yeterince tanınmamaktadır. Bunun nedenleri arasında Ankara'ya direk uluslararası uçuşların azlığı ve hala bir uluslararası fuar alanımızın olmayışı başta gelmektedir. Biz ASO olarak, hem Ankara'ya direk uçuşların sayısını artırmak hem de Ankara'ya bir fuar alanı kazandırmak için çalışmalarımıza devam ediyoruz. Ancak, bu fuar alanının kurulmasını beklemeden Ankara sanayiini tanıtmak için bu yıl Ankara'da bir sergi ve fuar düzenlemeye karar verdik.

ASO olarak, Türk Silahlı Kuvvetleri Lojistik Sergisi'ni bu yıldan başlayarak iki yılda bir Türk Silahlı Kuvvetler Lojistik Komutanlığı işbirliği ile savunma sanayiinin merkezi Ankara'da gerçekleştireceğiz. Bu yılki sergi 1-10 Ekim 2010 tarihlerinde I. OSB'deki yeni ticaret merkezinde düzenlenecek. Sergiye ek olarak bu yıl Ankara Sanayi Fuarını da düzenliyoruz. Fuar, 1-5 Ekim 2010 tarihlerinde I. OSB'deki Ticaret Merkezimizin yanındaki alanda düzenlenecek. Ankara sanayiini tanıtmak için düzenlediğimiz bu fuara tüm Ankaralıların sahip çıkmasını diliyoruz, Ankaralı sanayicilerin de katılmasını bekliyoruz.

ASOMECCLİS

**Ankara Sanayi Odası
Meclis Toplantısı
26 Mayıs 2010**

Bütün politikalar gibi siyasi tartışmaların odağında da üretim olmalıdır

NURETTİN ÖZDEBİR
ASO YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Sayın Başkan, değerli Meclis üyeleri, basınımızın seçkin temsilcileri; hepinizi, şahsım ve Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Değerli Meclis üyeleri, konuşmama üyelerimiz arasında yaptığımız son anket sonuçlarını değerlendirerek başlamak istiyorum.

	2009 Aralık Sonu			2010 Mart Sonu		
	Arttı	Azaldı	Fark	Arttı	Azaldı	Fark
Üretim	40,7	29,7	11,0	45,1	29,7	15,4
İç Satışlar	39,3	34,8	4,5	41,1	34,4	6,7
Dış Satışlar	30,2	34,9	-4,8	37,1	22,6	14,5
Yeni Siparişler	35,7	33,3	2,4	42,2	28,9	13,3
İstihdam	23,0	19,5	3,5	34,5	19,5	14,9
İthalat	22,8	21,1	1,8	20,3	25,4	-5,1
Ürün Fiyatları	25,6	10,5	15,1	39,5	8,1	31,4
Hammadde Fiyatları	39,5	3,5	36,1	58,6	0,00	58,6
Kredi Kullanımı	34,3	22,4	11,9	34,3	16,4	17,9
Ücretler	23,3	1,1	22,2	53,9	2,2	51,7
Stoklar	20,5	33,7	-13,3	19,3	28,9	-9,6

Ankara sanayiinde durum tespiti ve beklentiler anketimizin sonuçları, Ankara sanayiinde toparlanmanın güçlenerek devam ettiğini göstermektedir. Mart ayı anket sonuçlarını Aralık sonuçlarıyla karşılaştırdığımızda artış belirtenlerin oranı üretimde yüzde 39'dan yüzde 45'e, iç satışlarda yüzde 30'dan yüzde 41'e, dış satışlarda yüzde 30'dan yüzde 37'ye, yeni siparişlerde yüzde 36'dan yüzde 42'ye, istihdamda yüzde 23'ten yüzde 35'e, ürün fiyatlarında yüzde 26'dan yüzde 40'a, hammadde fiyatlarında yüzde 40'tan yüzde 59'a yükselmiştir.

Diğer yandan kredi kullanımında artış belirtenlerin oranı değişmeyerek yüzde 34'te kalırken, artış belirtenlerin oranı ithalatta yüzde 23'ten yüzde 20'ye, stoklarda ise yüzde 21'den yüzde 19'a gerilemiştir.

Aralık ve Mart sonuçlarını artış ve azalış belirtenler arasındaki fark açısından karşılaştırdığımızda bu farkın -yuvarlayarak söylüyorum- üretimde 11'den 15'e, iç satışlarda 5'ten 7'ye, dış satışlarda eksi 5'ten 14,5'e, yeni siparişler-

de 2'den 13'e, istihdamda 3,5'ten 15'e, ürün fiyatlarında 15'ten 31'e, hammadde fiyatlarında 36'dan 59'a, kredi kullanımında 12'den 18'e, ücretlerde 22'den 52'ye, stoklarda eksi 13'ten eksi 10'a yükselirken, ithalatta 2'den eksi 5'e gerilediğini görüyoruz.

Üyelerimiz, yılın geri kalanı için oldukça iyimserdir. Üyelerimizin yüzde 72'si üretimin, yüzde 68'i iç satışların, yüzde 59'u dış satışların, yüzde 65'i yeni siparişlerin, yüzde 40'ı istihdamın, yüzde 41'i ithalatın, yüzde 40'ı kredi kullanımının, yüzde 21'i stokların artacağını beklemektedir.

Üyelerimizin fiyatlar konusundaki beklentileri de artış yönündedir. Üyelerimizin yüzde 43'ü ürün fiyatlarının, yüzde 63'ü hammadde fiyatlarının, yüzde 47'si ücretlerin artacağını düşünmektedir.

2010 yılı için beklentilerde Aralık ve Mart sonuçlarını, artış ve azalış belirtenleri karşılaştırdığımızda bu fark, yine yuvarlayarak söylüyorum.

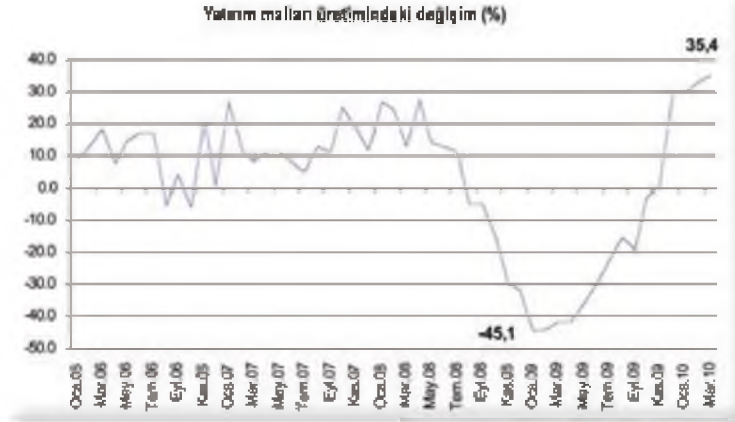
2010 Yılı İçin Beklentiler

	Aralık 2009 Sonu			Mart 2010 Sonu		
	Artacak	Azalacak	Fark	Artacak	Azalacak	Fark
Üretim	60,7	19,4	41,3	71,9	12,4	59,6
İç Satışlar	55,6	22,2	33,3	67,8	12,2	55,6
Dış Satışlar	46,9	19,4	27,6	59,0	11,5	47,5
Yeni Siparişler	57,9	18,1	39,9	65,1	12,1	53,0
İstihdam	35,1	14,6	20,5	39,8	11,4	28,4
İthalat	27,4	19,1	8,3	40,7	11,9	28,8
Ürün Fiyatları	46,1	13,2	32,9	43,0	7,0	36,1
Hammadde Fiyatları	69,7	3,5	66,2	63,2	3,5	59,8
Kredi Kullanımı	43,0	16,5	26,5	39,7	16,2	23,5
Ücretler	59,5	2,0	57,5	47,2	0,00	47,2
Stoklar	29,1	26,2	2,8	20,5	24,1	-3,6

Üretimde 41'den 60'a, iç satışlarda 33'ten 56'ya, dış satışlarda 28'den 48'e, yeni siparişlerde 40'tan 53'e, istihdamda 21'den 28'e, ithalatta 8'den 29'a, ürün fiyatlarında

33'ten 36'ya yükselirken; hammadde fiyatlarında 66'dan 60'a, kredi kullanımında 27'den 24'e, ücretlerde 58'den 47'ye, stoklarda 3'ten eksi 4'e düşmüştür.

Özetlemek gerekirse Ankara sanayiinde canlanma, Türkiye genelindeki gelişmelere paralel bir toparlanma göstermektedir. Bu toparlanmayı, Ankara sanayiinde önemli bir yer tutan yatırım malları üretimindeki artış da desteklemektedir. 2008 Ağustos'unda düşmeye başlayan yatırım malları üretimi, 2009 Kasım'ında durmuş ve sonrasında hızlı bir artış göstermiştir.

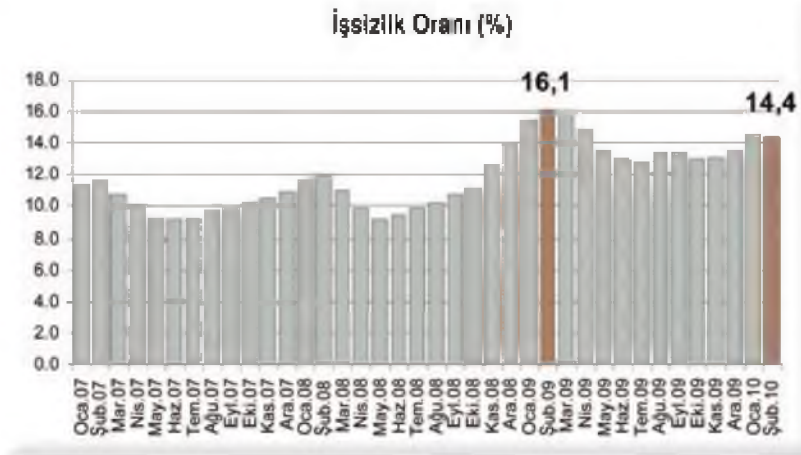
Yatırım malları üretimindeki artış Mart ayında yüzde 35' aşmıştır. Mart ayında sanayi üretim endeksi bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 21,2 arttı. Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre üretim; imalat sanayiinde yüzde 24, madencilik ve taşocakçılığında yüzde 9, elektrik, gaz ve sıcak su buharında yüzde 7 arttı.

Takvim etkisinden arındırılmış endeks ise Mart ayında bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 17,8 artış gösterirken, mevsim ve takvim etkilerinden arındırılmış sanayi üretim endeksi bir önceki aya göre binde 9 artış gösterdi.

Mayıs ayında imalat sanayiinde kapasite kullanım oranı

bir önceki yılın aynı ayına göre 9,2, bir önceki aya göre ise 1,2 puan artarak yüzde 73,4'e yükselmiştir. Bu oran, 2008 Ekim'inden bu yana gördüğümüz en yüksek kapasite kullanımınıdır.

Değerli Meclis üyeleri, ihracat artışı da devam etmektedir. İhracat Mart ayında, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 22 artarak 10 milyar dolara yükselmiştir. Ekonomideki toparlanmaya paralel olarak ithalat yüzde 43 artarak 15 milyar dolara, dış ticaret açığı da 2,4 milyar dolardan 5 milyar dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı ise yüzde 78'den yüzde 67'ye geriledi.

Şubat döneminde işsizlik, geçen yılın aynı dönemine göre 1,7 puan düşerek yüzde 14,4'e gerilemiş olmasına rağmen hala yüksektir.

Küresel ekonomideki gelişmeler iyimser fakat ihtiyatlı olmamızı gerektiriyor. AB ülkelerindeki borç krizi hızla küresel ekonomideki toparlanmayı tehdit eder boyutlara yükselmektedir. AB'nin tutarlı bir politika üretememesi, Almanya'nın kimseye danışmadan aldığı kararlar Euro'nun hızla değer kaybetmesine neden olmuştur. AB ülkeleri birbirlerine düşmüştür. Merkel, züccaciye dükkanına girmiş bir fil gibi kırıp dökmekte, hiçbir AB ülkesine danışmadan aldığı kararlarla Euro'yu çökertmektedir.

Biraz önce üyelerimizin iyimserliğindeki artıştan söz etmiştim. İyimserlikteki artışa olumlu bakmakla birlikte, beklentilerde gerçekçi olmak gerekir diye düşünüyorum. Bu nedenle, Nisan ayında yüzde 7,5 artarak 118,8'e yükselen reel kesim güven endeksinin Mayıs ayında yüzde 3 düşerek 115,1'e gerilemesini, beklentilerde gerçekçi olmaya yönelik bir düzeltme olarak değerlendiriyorum.

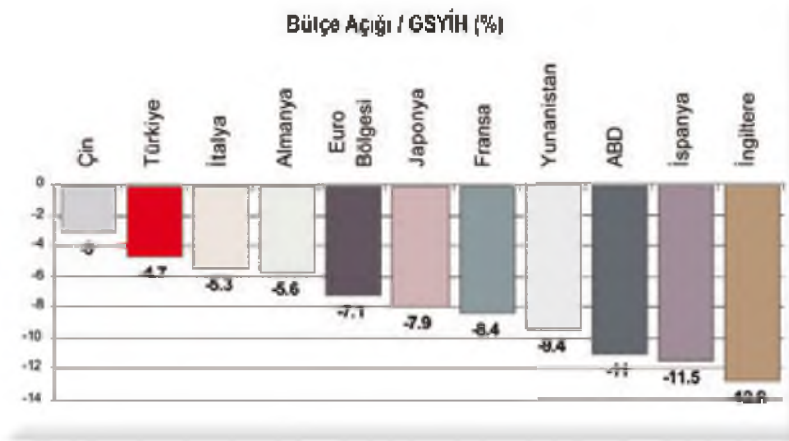
Reel Kesim Güven Endeksi

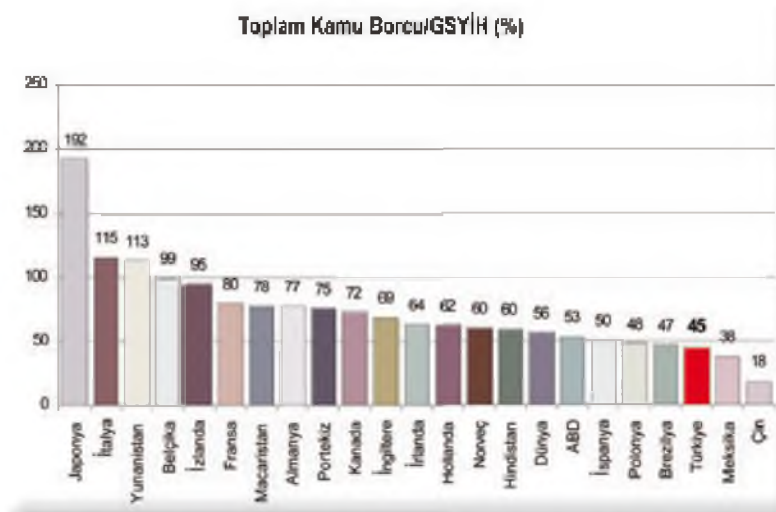
Küresel ekonomideki gelişmeler iyimser fakat ihtiyatlı olmamızı gerektiriyor. AB ülkelerindeki borç krizi hızla küresel ekonomideki toparlanmayı tehdit eder boyutlara yükselmektedir. Yunanistan ve Portekiz'in ardından İspanya, İtalya ve İrlanda da sıraya girmiş görünmektedirler. AB'nin tutarlı bir politika üretememesi, Almanya'nın kimseye danışmadan aldığı kararlar Euro'nun hızla değer kaybetmesine neden olmuştur. AB ülkeleri birbirlerine düşmüştür. Merkel, züccaciye dükkanına girmiş bir fil gibi kırıp dökmekte, hiçbir AB ülkesine danışmadan aldığı kararlarla Euro'yu çökertmektedir. Bu gelişmeler, AB'deki ekonomik toparlanmayı tehdit etmektedir. AB ekonomisindeki yavaşlama ve Euro'nun Yuan karşısında yüzde 15'e yakın değer kaybetmesi, ihracatının yüzde 20'sini AB'ye yapan Çin ekonomisinde de yavaşlamaya yol açarak dünya ekonomisindeki toparlanma hızını düşürebilecektir. AB'deki borç krizinin kontrol altına alınamaması ABD'deki büyüme için de bir risk oluşturmaktadır.

AB'deki gelişmeler bizi de etkilemeye başlamıştır. AB'deki yavaşlama ve Euro'nun değer kaybı ihracatçılarımızı ve turizm sektörünü zorlamaktadır. Borç krizi, finansal piyasalardaki oynaklığı ve sermaye hareketlerindeki belirsizliği arttırmıştır. Eğer bu durum devam ederse bundan hem ihracat hem de büyüme olumsuz etkilenebilir.

Bu ihtimallerden söz ettikten sonra, size iyimserliğimizi destekleyen bazı istatistikler vermek istiyorum: 2009'da yaşanan krizle mücadele etmek amacıyla, gelişmiş ülkelerde hükümet harcamaları arttığı için bütçe açığının GSYİH'ye oranı yükselmiştir. Bizde de bütçe açığı artmıştır. 2010 yılında bütçe açığının GSYİH'ye oranının yüzde 4,7'sine yükseleceği tahmin edilmektedir. Ancak, birçok ülkeyle karşılaştırıldığında bu oran oldukça düşüktür. Örneğin, 2010 yılında bu oranın Euro bölgesinde ortalama yüzde 7,1, Fransa'da 8,4, Yunanistan'da 9,4, ABD'de 11, İspanya'da 11,5, İngiltere'de ise 12,8 olacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye, toplam kamu borç stokunun GSYİH'ye oranında da birçok gelişmiş ülkeye göre çok iyi durumdadır.

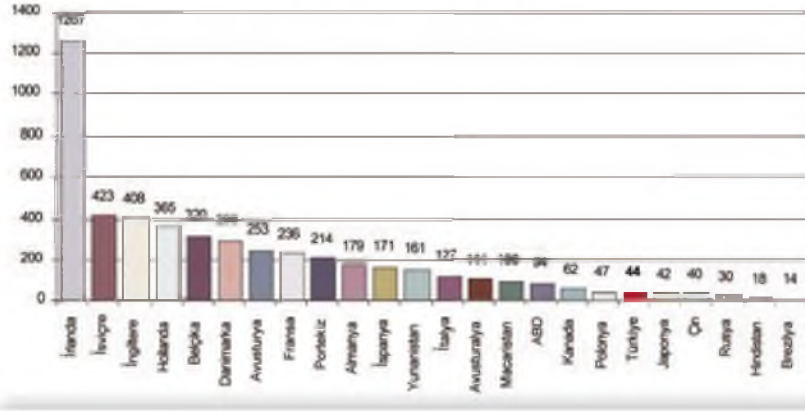

Bu oran Japonya'da yüzde 192, İtalya'da 115, Yunanistan'da 113 iken Türkiye'de yüzde 45'tir.

Toplam dış borçların GSYİH'ye oranına baktığımızda Türkiye'nin birçok gelişmiş ülkeye göre çok daha sağlıklı bir yapı sergilediği görülecektir. Toplam dış borçların GSYİH'ye oranı İrlanda'da yüzde 1267, İngiltere'de yüzde 408, Portekiz'de 214, Yunanistan'da 161, İspanya'da 171 iken Türkiye'de yüzde 44'tür.

AB'de yaşanan borç krizi yine ezberleri bozmuştur. AB'deki gelişmeler çift dipli resesyon riskini yeniden gündeme getirmiştir. Merkez Bankası'nın, bu risk ortadan kalkmadan bir faiz artırımına gitmesi ekonomideki toparlanmaya sert bir fren olabilir. Böyle bir fren, reel sektördeki iyimser havanın hızla dağılmasına yol açarak büyümeyi olumsuz etkileyebilir. Merkez Bankası bizce krizden çıkış stratejisini açıklamakta aceleci davranmıştır. Geçmişte faizleri düşürmekte geç kalan Merkez Bankası'nın şimdi de faizleri erken arttırmaya başlamasından endişe ediyoruz.

Toplam Dış Borç/GSYİH (%)

Finansal kriz, gelişmiş ülkelerin mali yapısını bozmuş, onların borçlanma ihtiyacını arttırmıştır. Yunanistan'ın borçlarını ödeyemeyeceği artık kesinleşmiştir. Portekiz ve İspanya gibi ülkelerin borçlarını çevirip çeviremeyeceği konusundaki endişeler artarken AB'de, özellikle Fransa'da batacak olan bankaların maliyetinin bu ihtiyacı daha da arttıracığı düşünülmektedir. Bütün bu istatistikleri, Türkiye'nin mali görünümünün birçok ülkeye göre çok daha güçlü olduğunu belirtmek için verdim. Bu avantajımızı korur ve ekonomik politikalarla desteklersek küresel ekonomideki olası risklere karşı kendimizi daha iyi koruyabiliriz.

Bilindiği gibi açıklanan mali kural, yüzde 5 büyüme öngörürken bütçe açığının GSYİH'ye oranını da yüzde 1 olarak belirlemiştir. İlk bakışta çok düşük gibi görünen bu oran, küresel ekonomideki riskler dikkate alınarak değerlendirildiğinde uygun bir hedef olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sayın Başkan, değerli Meclis üyeleri, AB'de yaşanan borç krizi yine ezberleri bozmuştur. IMF başekonomisti Blanchard, Merkez Bankalarına daha yüksek bir enflasyon hedeflemelerini telkin etmiştir. Avrupa Merkez Bankası, piyasalardan ve doğrudan devletlerden tahvil alarak parasal genişlemeye hız vermiştir. Bütün bu politikalar dünyada temel kaygının enflasyon değil, deflasyon olmaya başladığını ortaya koymaktadır. Bunları, Merkez

Bankası'nın piyasadaki likiditeyi çekmekte acele etmemesi gerektiğini belirtmek için söylüyorum. AB'deki gelişmeler çift dipli resesyon riskini yeniden gündeme getirmiştir. Merkez Bankası'nın, bu risk ortadan kalkmadan bir faiz artırımına gitmesi ekonomideki toparlanmaya sert bir fren olabilir. Böyle bir fren, reel sektördeki iyimser havanın hızla dağılmasına yol açarak büyümeyi olumsuz etkileyebilir. Merkez Bankası bizce krizden çıkış stratejisini açıklamakta aceleci davranmıştır. Geçmişte faizleri düşürmekte geç kalan Merkez Bankası'nın şimdi de faizleri erken arttırmaya başlamasından endişe ediyoruz. Biz iş dünyası olarak çok zor bir dönemden geçiyoruz. Dış pazarlardaki daralmanın yanı sıra iç pazardaki daralma ve rekabet de bizleri çok zorlamaktadır. Bu nedenle, Hükümet'in ve Merkez Bankası'nın iç pazarımızı genişletecek tedbirleri alması, dış pazarları çeşitlendirme ve derinleştirme çalışmalarını sürdürmesini istiyoruz.

Değerli Meclis üyeleri, bankaların açtıkları kredilerde yüzde 5 civarında bir artış vardır. Ancak, bu artıştan esas olarak büyük firmalar yararlanmakta, KOBİ'lerin finansman sıkıntıları devam etmektedir. Diğer yandan bankalar tahvil ihraç etmek istemektedirler. Bunun nedeni, mevduatın ortalama vadesinin bir ayın da altında olmasıdır. Bu durum, bankaların uzun vadeli kredi vermekte zorlanmasına yol

Finansal kriz, gelişmiş ülkelerin mali yapısını bozmuş, onların borçlanma ihtiyacını arttırmıştır. Türkiye'nin mali görünümünün birçok ülkeye göre çok daha güçlü olma avantajını korur ve ekonomik politikalarla desteklersek küresel ekonomideki olası risklere karşı da kendimizi daha iyi koruyabiliriz.

Hükümet'in üzerinde çalıştığı istihdam paketinde, işgücü piyasasına esneklik getirecek, yüksek istihdam vergilerini düşürecek, kıdem tazminatı sistemine bir reform getirecek, zorunlu istihdamı ortadan kaldıracak, mesleki eğitimi cazip hale getirecek tedbirler mutlaka yer almalıdır.

açmakta, onları uzun vadeli kaynak aramaya zorlamaktadır. Bizce bu tahvil konusu yeniden değerlendirilmelidir. Ayrıca, Maliye Bakanlığı da mevduatta vade uzadıkça stopaj oranını düşürerek mevduatın ortalama vadesinin uzatılmasını destekleyebilir. Uzun vadeli krediler için ayrılan karşılıkların düşürülmesi de bankaların elini rahatlatacaktır. Merkez Bankası da bankaların kredi vadelerine göre mevduat munzam karşılık oranlarında bir indirim giderek kredi kanallarının açılmasını destekleyebilir. Firmaların finansmana erişimini destekleyecek finansal enstrüman çeşitlendirilmesi sağlanmalıdır. Örneğin operasyonel leasinge izin verilmelidir.

Değerli Meclis üyeleri; Hükümet, bir istihdam paketi üzerinde çalıştığını açıklamıştır. İşsizlikle mücadelede mesafe alınabilmesi için bu pakette;

- İşgücü piyasasına esneklik getirecek,
  - Yüksek istihdam vergilerini düşürecek,
  - Kıdem tazminatı sistemine bir reform getirecek,
  - Zorunlu istihdamı ortadan kaldıracak,
  - Mesleki eğitimi cazip hale getirecek
- tedbirler mutlaka yer almalıdır.

Ayrıca, bölgesel ve sektörel asgari ücret uygulaması da yeniden ele alınmalıdır.

Kamuya olan vergi ve SSK borçlarının uygun vade ve faizlerle yeniden yapılandırılması, yeniden yapılandırılan borçların ödeme dilimlerinde ağırlığın ileri dönemlere itilmesi, yüzde 1,95 olan tefeci faizinin Hazine'nin borçlanma faizleri kullanılarak yeniden hesaplanması krizin yaralarının sarılmasına yardımcı olacaktır.

Değerli Meclis üyeleri, Ana Muhalefet Partisi'ndeki lider değişimi ile birlikte siyasetteki söylemde de bir değişim olmuş, ekonomik sorunlar ağırlık kazanmaya başlamıştır. Ülkenin gerçek gündemine yönelen siyaset söylemi, sorunların çözümü konusunda da bizleri umutlandırmaktadır. Biz ASO olarak her şeyin başı üretimdir diyoruz. Üretim olmadan istihdam olmaz, kalkınma olmaz, refah ve huzur olmaz, istikrar da olmaz. Üretimi mutlaka arttırmalıyız. Bu nedenle bütün politikalar gibi siyasi tartışmaların odağında da üretim olmalıdır. İşte bu nedenle son gelişmeler bizleri umutlandırmıştır. Bu umudumuzun gerçekleşmesi dileğiyle sözlerime son veriyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

ASO MECLİSİ

**Ankara Sanayi Odası
Meclis Toplantısı**

30 Haziran 2010

Türkiye'nin bölgesinde siyasi bir güç olabilmesi ve ağırlığını hissettirebilmesi için öncelikle içerideki sorunlarımızı halletmeliyiz

NURETTİN ÖZDEBİR
ASO YÖNETİM KURULU BAŞKANI

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli Meclis üyeleri, basınımızın seçkin temsilcileri; hepinizi şahsım ve Yönetim Kurulu adına saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, yoğun programınız içerisinde davetimizi kabul ettiğiniz için ayrıca teşekkür ederek hoş geldiniz diyorum.

Değerli Meclis üyeleri; son haftalarda terör olaylarında bir artış görülmektedir. Terördeki bu tırmanmanın amacı, demokratikleşme sürecini sekteye uğratmaktır. Terörün bu amacına ulaşmasına izin verilmemeli, terörle kararlılıkla mücadele edilirken demokratikleşme çalışmalarına da hız verilmelidir. Çünkü, insan hak ve özgürlüklerinin sınırları genişledikçe terörün faaliyet gösterdiği alan da daralacaktır. Nitekim bölgeye yaptığım gezilerde demokratikleşme yönünde atılan son adımların yurttaşlarımızda bir iyimserlik, bir umut havası doğurduğunu memnuniyetle gözledim. Terör örgütünü telaşlandıran da budur. Bu nedenle demokratikleşme yönündeki adımlara yılmadan devam edilmeli, uygulamadaki yanlışlıklar da giderilmelidir. Bu vesileyle terörü şiddetle lanetlediğimizi bir kez daha ifade ediyor, tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet, yakınlarına ve tüm milletimize başsağlığı diliyorum.

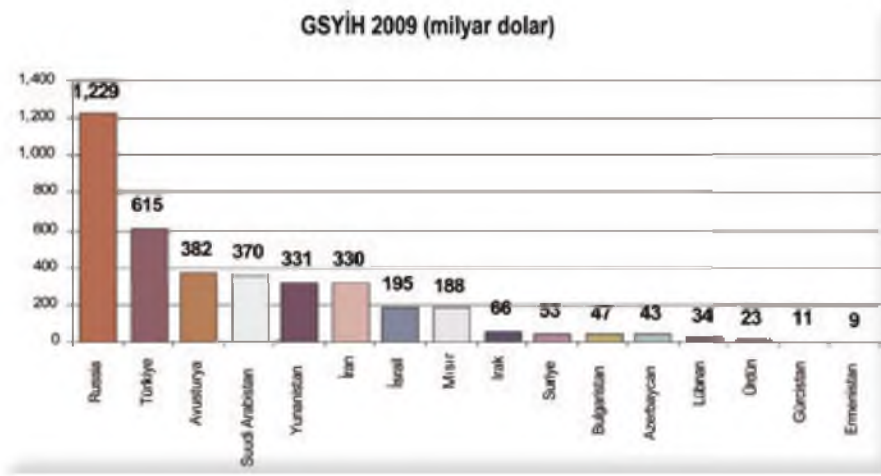
Değerli Meclis üyeleri, Türkiye'nin dünyanın 17'inci büyük ekonomisi olduğunu hepimiz biliyoruz. Amerika Birleşik

Devletleri 14,3 trilyon dolarla ilk, Japonya 5 trilyon dolarla ikinci, Çin 4,9 trilyon dolarla üçüncü sırada yer alıyor. Türkiye ise 615 milyar dolarla 17'inci sırada. Dünya süper ligindeki yerimiz, bölgesel ligdeki yerimizin gözden kaçmasına neden oluyor. Bunun için sizlere bir tablo göstermek istiyorum.

1	United States	14.296
2	Japan	5.061
3	China	4.900
4	Germany	3.351
5	France	2.878
6	United Kingdom	2.184
7	Italy	2.111
8	Brazil	1.507
9	Spain	1.461
10	Canada	1.021
11	India	1.331
12	Russia	1.221
13	Australia	997
14	Mexico	871
15	Korea	821
16	Netherlands	791
17	Turkey	615
18	Indonesia	530
19	Switzerland	495
20	Belgium	470
21	Poland	430
22	Saudi Arabia	405
23	Norway	385
24	Austria	382
25	Taiwan Province of China	370

26	Saudi Arabia	370
29	Greece	331
30	Argentina	310
32	South Africa	287
34	Finland	234
37	Portugal	228
38	Ireland	226
41	Israel	195
44	Singapore	177
46	Pakistan	167
48	Romania	162
50	Algeria	161
51	Hungary	129
54	Ukraine	118
55	Kuwait	111
58	Kazakhstan	109
61	Qatar	64
63	Iraq	66
65	Libya	68
70	Luxembourg	57
73	Bulgaria	47
75	Azerbaijan	43
78	Tunisia	40
92	Jordan	23
129	Armenia	8

Tabloda, bölgemizde yer alan ülkelerin Gayrisafi Yurtiçi Hasıla miktarları dolar cinsinden verilmektedir. 2009 yılında Rusya'nın Gayrisafi Yurtiçi Hasıla'sı 1,2 trilyon, Türkiye'nin 615, Avusturya'nın 382, Suudi Arabistan'ın 370, Yunanistan'ın 311, İran'ın 330, İsrail'in 195, Mısır'ın 188 milyar dolar olarak tahmin edilmiştir. Doların satın alma gücü her ülkede aynı olmadığı için satın alma gücü paritesine göre tahmin edilen Gayrisafi Yurtiçi Hasıla miktarlarında da Türkiye, Rusya'nın ardından bölgenin ikinci büyük ekonomisidir.

Nasıl hesaplanırsa hesaplanırsa, bu sayılar Türkiye'nin böl-

gesinde ciddi bir ekonomik güç olduğunu göstermektedir. Türkiye'nin bölgesinde sahip olduğu bu ekonomik güçle orantılı bir siyasi konuma yükselmek istemesi de gayet doğaldır. Türkiye'nin bölgesinde siyasi bir güç olması, bölgede barış ve huzurun sağlanması için rol oynaması çeşitli çevreleri rahatsız etmektedir. Bölgede siyasi bir güç odağı olmamızı istemeyen çevreler ise iç sorunlarımızı kaşımakta, teröre destek vermekte ve toplumsal ayrışmayı teşvik etmektedir. Öyleyse, bölgede siyasi bir güç olabilmek ve ağırlığımızı hissettirebilmek için öncelikle içerideki sorunlarımızı halletmeliyiz. Bu nedenle herkes bu bilinç ve sorumluluk duygusuyla hareket etmelidir.

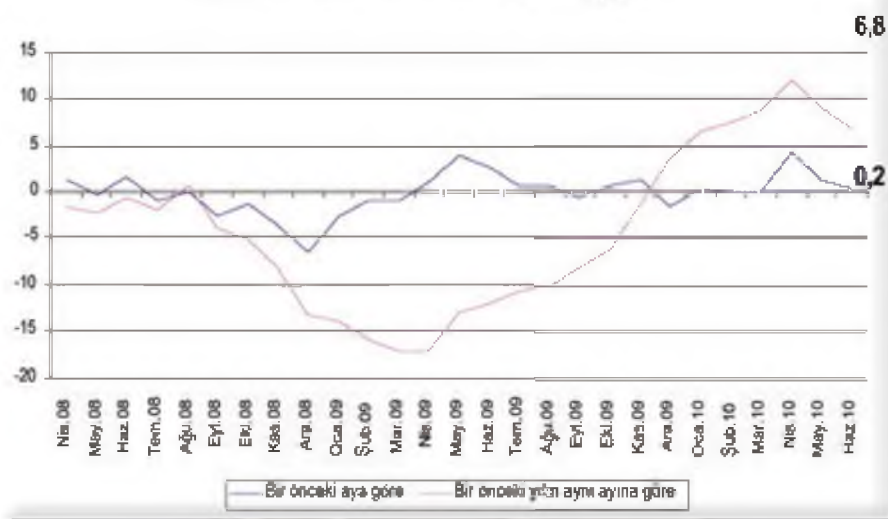
Son haftalarda artan terör olaylarındaki tırmanmanın amacı, demokratikleşme sürecini sekteye uğratmaktır. Terörün bu amacına ulaşmasına izin verilmemeli, terörle kararlılıkla mücadele edilirken demokratikleşme çalışmalarına da hız verilmelidir.

Sayın Bakanım, sanayi üretimindeki toparlanma devam etmektedir. Nisan ayında sanayi üretimi geçen yılın aynı ayına göre yüzde 17 artış gösterdi. Henüz kriz öncesinde-

ki seviyelerine gelmemiş olmakla birlikte, sanayi üretimindeki bu artış memnuniyet vericidir.

Kapasite kullanım oranındaki değişim

Haziran ayında kapasite kullanım oranı da bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 6,8 artarak yüzde 73,6 ile Ekim-2008'den bu yana en yüksek değerine ulaşmıştır. Bu kapasite kullanım oranları, sanayideki toparlanmanın yaz

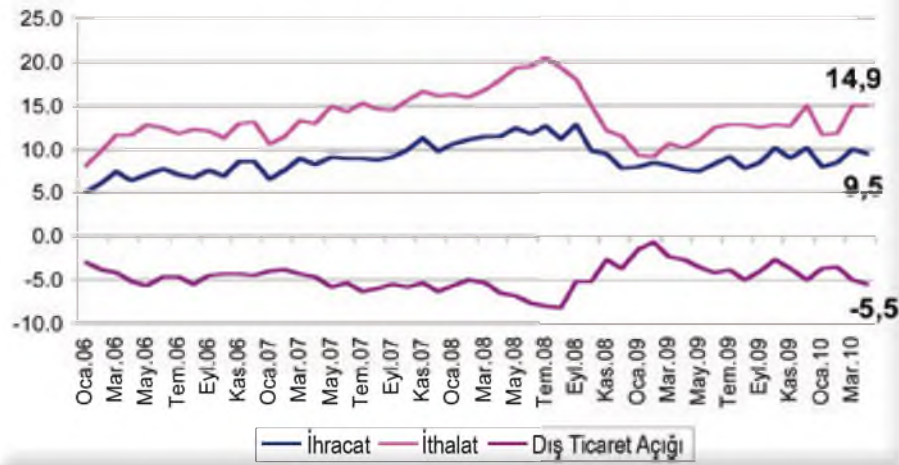
aylarında da devam edeceği konusunda bizleri umutlandırmaktadır. Sayın Bakanım şimdi elime gelen nota göre, 2010 yılı birinci çeyrek büyüme rakamları da açıklandı. Bunları da arz edeyim. Birinci çeyrek büyüme yüzde 11,7.

İhracatımızın yaklaşık yarısını yaptığımız Avrupa Birliği'ndeki ekonomik durgunluk ve borç krizi başta ihracatımız olmak üzere ekonomimizi olumsuz etkileyecektir.

Ortalama beklenti 11,4'tü. Benim şahsi tahminim 14'tü ama beklentilerin çok yakınında bir gerçekleşme oldu. Sanayideki ilk üç aylık büyüme ise 17,2 idi. Geçen Medis toplantımızda da konuşmuştuk. Bunun alt detaylarına baktığımız zaman aslında tarımda büyümenin yüzde 3,8, imalat sanayiinde yüzde 20,6, tüketim harcamalarında da yüzde 9,9 artış olduğuna dikkat edilirse, büyümeyi asıl sağla-

yanın sanayi üretimi, sanayi üretimi içerisinde de imalat sanayii üretimi olduğu görülecektir. Bu dönemde geçen yıl daralan ekonominin baz etkisiyle birlikte sanayi üretiminin katkısıyla birinci çeyrekte yüzde 11,7'lik bir büyümeyi elde etmiş durumdayız. Tabii biraz sonra beklenti anketlerinde de bunları izah edeceğim.

Aylık dış ticaret (milyar dolar)

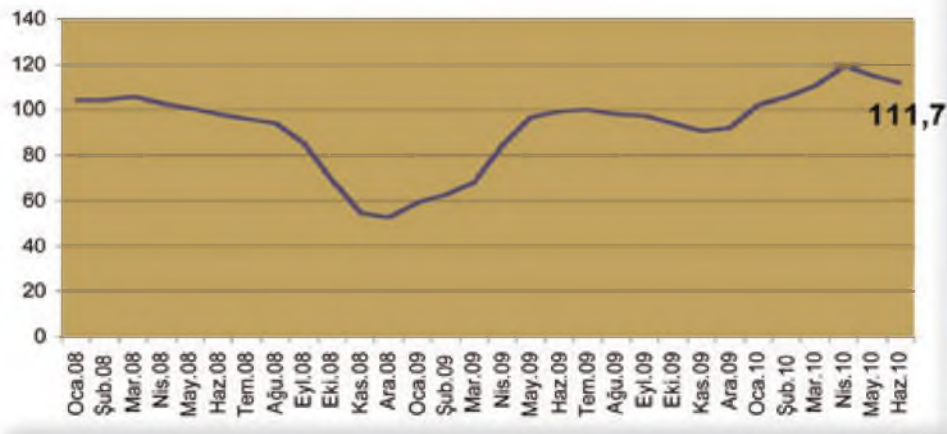
Dış ticaretimizde de toparlanma devam etmektedir. Nisan ayında geçen yılın aynı ayına göre ihracat yüzde 25 artarak 9,5 milyar dolar, ithalat ise yüzde 47 artarak 14,9 milyar dolar olmuştur. İthalattaki bu hızlı artış nedeniyle geçen yıl Nisan ayında ithalatın ihracatı karşılama oranı 74,7 iken, bu oran yüzde 63,4'e gerilemiştir.

Nisan ayındaki bu gelişmeler reel kesimde morallerin düzelmesine yol açmış ve reel kesim güven endeksi Nisan

ayında yüzde 118,8'e yükselmmişti. Reel kesim güven endeksi Mayıs'ta 115,1'e, Haziran'da 111,7'ye gerilemiştir. Biz bu gerilemeyi, beklentilerin daha da gerçekçi bir zemine oturması olarak değerlendiriyoruz.

Tabii ihracatımızın yaklaşık yarısını Avrupa Birliği ülkelerine yaptığımız için buradaki toparlanmanın geç olacağını görmek, dünya ekonomisinde iyiye gidişin, özellikle çelişkili tutumlarından dolayı yavaş olacağına dikkat edildiğinde

Reel Kesim Güven Endeksi

EPDK, geçen hafta yaptığı açıklamada elektrik fiyatlarının değişen oranlarda düşeceğini bildirmişti. EPDK'nın bu kararını geri aldığını üzülen öğrenmiş bulunuyoruz. Ancak, sanayide kullanılan elektrik üzerindeki yüzde 2'lik TRT payının kaldırılması suretiyle sanayimizin ağır ve zorlaşan dünya rekabeti karşısında az da olsa bir avantaj sağlayacağına inanıyoruz.

reel kesim güven endeksindeki bu düşüşü, o realiteyi fark etmemiz, onu yorumlamamız olarak değerlendiriyorum.

Değerli Meclis üyeleri, hafta sonunda Kanada'nın Toronto kentinde toplanan G-20 ülkeleri, izlenecek maliye politikaları konusunda bir uzlaşma sağlayamamışlardır. Amerika Birleşik Devletleri bütçe açıklarını azaltmak için alınması gereken mali tedbirlerin ötelenmesini önerirken, Almanya ve Fransa bütçe açıklarının 2013 yılına kadar yarıya düşürülmesini istediler. Bu durumda Avrupa Birliği'ndeki ekonomik toparlanmanın gecikeceğini düşünmek yanlış olmayacaktır. Tabii dün İspanya, Avrupa Birliği ülkelerine, özellikle Almanya ve Fransa'ya bir açıklama yaptı. Bu borçların ödenmesi konusunda İspanyol bankalarının ihtiyaçlarının da göz ardı edilmemesi gerektiği yönünde bir mesaj verdiler. Bu demektir ki İspanya 400 küsur milyar euro olan bu borçlarını ödeyemeyecek, belki bir kısmının ötelenmesi gerekecek. Bunun mesajını vadesi gelmeden şimdiden göndermiş oldular. Bu da tabii hem Almanya hem de Fransa ekonomileri için Yunanistan riskinden sonra ikinci bir kambur olarak ortaya çıkmaktadır.

İhracatımızın yaklaşık yarısını yaptığımız Avrupa Birliği'ndeki ekonomik durgunluk ve borç krizi başta ihracatımız olmak üzere ekonomimizi olumsuz etkileyecektir. Diğer yandan hızla artan dış ticaret açığıyla birlikte cari işlemler açığı da hızla artmaktadır. Orta vadeli programda 2010 yılı için 18 milyar dolar olarak tahmin edilen cari işlemler açığı, Nisan sonunda 14 milyar doları aşmıştır.

Sayın Bakanım, EPDK geçen hafta güzel bir açıklama yapmıştı, bunun için size teşekkür edecektik. Ancak haberlere düşen notlara baktığımız zaman EPDK'nın bu kararını geri aldığını üzülen öğrenmiş bulunuyoruz. Ama hiç olmazsa şunu yapabiliriz; sanayide kullanılan elektrik üzerindeki yüzde 2'lik TRT payının kaldırılması suretiyle sanayimizin ağır ve zorlaşan dünya rekabeti karşısında az da olsa bir avantaj sağlayacağına inanıyoruz. Bu konuda bizleri umutlandırırsanız onun için de çok teşekkür edeceğiz.

Elektrik dağıtım şirketlerinin özelleştirilmelerine devam edilmesinden büyük bir memnuniyet duyuyoruz. Tabii bu özelleştirmeler yapıldıkça kulağımıza rekabete ve insafa

Yavaş işleyen bürokrasi öncelikli sorunlarımız arasındadır. Yaşanan gecikmeler enerji yatırımlarının başlama ve bitirme sürelerinin uzamasına yol açmaktadır. Bu konudaki aksamaların giderilmesi amacıyla belli ölçeğin altındaki yatırımlar için bazı yetkilerin merkezi idareden bölge müdürlüklerine devredilmesi ve gerekli önlemlerin alınarak merkezdeki bu sıkışıklığın giderilmesinin ülke ekonomisine yarar sağlayacağını ümit ediyoruz.

sıgmayacak, özellikle bazı bölgelerde, Doğu ve Güneydoğu bölgelerimizde çok fahiş fiyatlarla elektrikler satıldığını duyuyor, üzülüyoruz çünkü bunlar birer kaynak transferi, fon transferi. Bu aksaklıkların da bu özelleştirmelerle beraber düzeleceğine inanıyoruz.

Sayın Bakanım, Bakanlığınızın yetki alanına giren bazı konularda görüş ve önerilerimizi de size iletmek istiyorum. Görüşlerimizi ayrıntılı olarak bir dosya halinde de size taktim edeceğiz.

Üyelerimizin öncelikli olarak üzerinde durdukları sorunlar, yavaş işleyen bürokrasi hakkındadır. Enerji projelerinin tasdik edilmelerinde, idarelerce yapılması gereken imalat testleriyle biten yatırımların kabul işlemlerinde, ÇED raporlarının alınmasında, enerji projelerinin ön rapor ve fizibilite kontrolleri sürecinde, su kullanım anlaşmalarında yaşanan gecikmeler enerji yatırımlarının başlama ve bitirme sürelerinin uzamasına yol açmaktadır. Bu konudaki aksamaların giderilmesi amacıyla belli ölçeğin altındaki yatırımlar için bazı yetkilerin merkezi idareden bölge müdürlüklerine devredilmesi ve gerekli önlemlerin alınarak merkezdeki bu sıkışıklığın da giderilmesinin ülke ekonomisine yarar sağlayacağını ümit ediyoruz.

Sayın Bakanım, mali imkanı olan OSB'ler 1 No'lu tarifeden yararlanabilmek için ciddi yatırımlar yaptılar. Ancak 2007 yılında alınan bir Bakanlar Kurulu Kararı ile 1 ve 2 No'lu ta-

rifeler arasındaki denge bozulmuştur. Böylece elektrik satış tarifelerinde en düşük fiyattan olması gereken 1 No'lu tarife, 2 No'lu tarifeden daha yüksek hale gelmiş, OSB'lerin 2 No'lu tarifeye geçme talepleri de kabul edilmemiştir. Bu sorunun en kısa sürede çözüme kavuşturularak tarifeler arasındaki dengesizliğin giderilmesi gerekmektedir. Ülkemizde sanayide kullanılan doğalgazın yüzde 50'sini organize sanayi bölgeleri kullanmaktadır. Doğalgaz piyasasında rekabetçi serbest piyasa koşulları oluşmadığından rekabetçi fiyattan doğalgaz temin edilememektedir. Sanayiciye daha düşük bedellerle doğalgaz temin edebilmek için OSB'lere boru hatlarından yararlanarak doğalgaz ithal izni verilmeli ve doğalgaz depo şirketlerinin EPDK'nın onayına sunduğu Kullanım Usul ve Esasları mümkün olan en kısa sürede onaylanmalıdır.

Sayın Bakanım, Bakanlığa geldiğiniz dönemlerde organize sanayi bölgelerimize doğalgaz fiyatlarında bir indirim yaptınız, bunun için de size ayrıca teşekkür ederim. Her ne kadar rekabetçi fiyatlardan söylemiyorsak da daha önce sifıra indirilmiş BOTAŞ fiyatlarından iskontolar, organize sanayi bölgelerinin kullandıkları gaz miktarlarına ve iyi müşteri olma durumlarına göre yüzde 9'lara varan bir iskonto aldık; bunun için de ayrıca teşekkür ederiz.

Sayın Bakanım, Odamızın özelliklerinden bir tanesi de Türkiye'nin en büyük maden firmalarının Odamızın üyeleri olmalarıdır. O nedenle Madencilik Komitemiz bizim için son

OSB'lerin elektrik satış tarifeleri arasındaki denge bozulmuştur. Bu sorunun en kısa sürede çözüme kavuşturularak tarifeler arasındaki dengesizliğin giderilmesi gerekmektedir. Sanayiciye daha düşük bedellerle doğalgaz temin edebilmek için OSB'lere boru hatlarından yararlanarak doğalgaz ithal izni verilmeli ve doğalgaz depo şirketlerinin EPDK'nın onayına sunduğu Kullanım Usul ve Esasları mümkün olan en kısa sürede onaylanmalıdır.

Son yıllarda madencilik sektörü aleyhine kamuoyu oluşturma faaliyetleri de artmıştır. Sektör, Bakanlığın da katkılarıyla iyi madencilik faaliyetlerinin tanıtımı için çaba göstermeli, madencilik aleyhine ortaya atılacak asılsız iddialar karşısında da derhal kamuoyunu bilgilendirme görevini yerine getirmelidir. Ayrıca, madencilik konusunda İhtisas Mahkemeleri'nin oluşturulması ve kimlerin hangi konularda bilirkişilik yapabileceğine dair bir düzenlemenin yapılması gerekmektedir.

derece önemlidir. Maden şirketleri, tesislerini işletmeye açabilmek için çok sayıda bakanlıktan, valilikten, belediyeden izin almak zorundadır. Uzun zamana, yoğun emeğe ve önemli maliyetlere mal olan izinler, sektör karşıtları tarafından maliyetsiz olarak ve sadece bir dilekçeyle dava konusu yapılabilmektedir. Bu durum, yatırımcıların işini bir kenara bırakıp, yıllarca davalarla uğraşmasına sebep olmaktadır. İdari Yargılama Usul Kanunu'ndaki istisnai hüküm genel hükümmüş gibi uygulanmakta ve yürütmeyi durdurma talebiyle açılan davalarda davacıdan hiçbir zaman teminat alınmamaktadır. Bu durum yatırım ortamını olumsuz yönde etkilemekte, yeni yatırımların önünü tıkamaktadır. Bu nedenlerle dava açma yetkisi, harç ve teminatları konusunda yeni bir düzenleme yapılması gerekir. Bu kapsamda doğrudan zarar-ziyan ilişkisi olmayan kişi ve kurumların açacakları davalarda farklı bir dava harcı uygulanmalı, ayrıca davalının maruz kaldığı maddi-manevi kayıpları karşılayacak kadar teminat istenmelidir. İdari Yargılama Usul Kanunu'nda yapılacak değişikliklerle yürütmeyi durdurma talebiyle açılan davalarda mutlak surette teminat alınması hükmü getirilmeli, istisna hali kaldırılmalıdır.

Böylelikle davacının dava açma hakkı da davalının yatırım yapma hakkı da korunmuş olur. Son yıllarda madencilik sektörü aleyhine kamuoyu oluşturma faaliyetleri de artmıştır. Sektör, Bakanlığın da katkılarıyla iyi madencilik faaliyetlerinin tanıtımı için çaba göstermeli, madencilik aleyhine ortaya atılacak asılsız iddialar karşısında da derhal kamuoyunu bilgilendirme görevini yerine getirmelidir. Ayrıca, madenciler tarafından alınmış tüm idari izinler dava konusu edilmekte ve idari yargı organlarınc bu izinler, uzmanlığı tartışılan bilirkişilerin görüşleri doğrultusunda iptal edilebilmektedir. Aslında ülkemizde bu bilirkişi müessesesi yeniden düzenlenmesi gereken önemli bir sorundur. Bu sorunları gidermek için öncelikle madencilik konusunda İhtisas Mahkemeleri'nin oluşturulması ve kimlerin hangi konularda bilirkişilik yapabileceğine dair bir düzenlemenin yapılması gerekmektedir.

Sayın Bakanım, yoğun programınızda bizlere zaman ayırarak sorunlarımızı ifade etme fırsatı verdiğiniz için bir kez daha teşekkür ediyorum, hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Nabucco Hattı Proje'sinde milli sanayicimizin hakkının korunması gerektiğine inanıyoruz

TARIK ARTUKMAÇ

ASO MECLİS BAŞKANI

Sayın Bakan, Oda Meclis'inin değerli üyeleri; mensubu bulunduğum sektörle ilgili olarak ciddi bir sıkıntı veya rahatsızlığı dile getirmek için söz almış bulunuyorum. Konu, Nabucco Projesi'yle ilgilidir. Hepimizin bildiği üzere Türkiye'nin ihracatında demir-çelik ve demir-çelik ürünleri ya ikinci sırada ya da üçüncü sırada yer almakta, dolayısıyla ihracatımızdaki en önemli kalemlerden bir tanesini teşkil etmektedir. Tabii bunun böyle olmasının sebebi, Türkiye'de güçlü bir demir-çelik sektörünün bulunması, özellikle Türk boru üreticilerinin tüm dünyada fevkalade güçlü, rekabet imkanı son derece yüksek bir sektör haline gelmiş olması ve bu çerçevede de dünyanın -bildiğim kadarıyla işte birkaç tane ülkesi hariç olmak üzere- neredeyse 100 civarında ülkesine ihracat yapacak durumda olmasıdır.

Şimdi iftihar ettiğimiz bu sektörümüzle ilgili olarak çok önemli bir proje Türkiye'nin gündemine gelmiştir. Bildiğiniz üzere, neredeyse birkaç yıldır, belki daha uzun bir süre konuşulan ve realizasyon aşamasına girdiğini veya gireceğini ümit ettiğimiz bu Proje'de Türk boru sektörü için ciddi bir tehlike veyahut da bir belirsizlik olduğuna dair sezgilerimiz ve görüşlerimiz vardır. Şimdi burada üstelik kendi ülkemizde yapılacak bir boru hattında rekabet yoluyla bileğimizin bükülmesi söz konusu değildir. Ancak, bu projenin şu veya bu nedenle kredili hale sokulma çabaları ve bu kredi konusunda ülkemizin finansman kaynaklarının yetersizliğinden dolayı karşımıza çıkarılan Exim kredileri gibi faktörler bizim için ciddi endişe kaynağı olmaktadır. Nabucco hattı sadece Türk boru sektörü için değil, bunun yanı sıra taahhüt sektörü ve bir boru hattının yapımında emeği geçecek, katkıda bulunacak tüm sektörler için çok önemli bir projedir. Elbette Hükümetimizin de bu projeye önem verdiğini biliyoruz. Ancak, bu projelerde milli sanayicimizin hakkının korunması gerektiğine inanıyoruz. Tabii ki endişelerimiz tamamen yersiz de olabilir. Ama bu konuda giderek büyüyen bir endişeye sahip olduğumuzu da Sa-

yın Bakan'a ifade etmek isterim. Çünkü bugün itibarıyla söz gelimi Almanya'nın sadece bu proje için 1 milyar euro civarında bir Exim kredisi hazırladığı ifade ediliyor. Şimdi Türkiye'deki faiz hadleri hepimizin malumu. Bulabileceğiniz kredi limitleri belli. Yani, bu projeye kredi de bulabilirsiniz ama bulduğunuz krediyi hiçbir zaman Batı dünyasının Exim kaynaklarıyla yarıştırmak rekabetçi hale gelmeniz söz konusu değildir.

Burada şöyle bir ifadenin de kabul edilebilir olmadığını zannediyorum, "Efendim bu sadece bu amaçla kurulmuş bir şirketin, yani bir özel firmanın işidir". Ne yapalım böyle oldu veya böyle yapıyorların da olmaması gerekir. Anadolu'nun ortasından geçen, kaldı ki Türk boru sektörü Türkiye dışında kalan hattın geri kalan kısımlarını yapacak kapasite ve imkana dahi sahip olduğu halde bu şekilde dışlanmaması gerekir. Yani, bir özel firma veya bir kuruluş tarafından yapılıyor, biz bir şey yapamayız şeklinde bir anlayışın da olmaması gerektiğini düşünüyorum ki bunun tipik örneği de Bakü-Tiflis-Ceyhan hattıdır, bu da bir özel şirket tarafından yapılmıştır. Esasen Türkiye'de mevcut doğalgaz ve petrol boru hatlarının yüzde 99,9'u Türk boru üreticileri tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu konuda hem milli sanayimizin korunması hem de zaten bir mukayeseli üstünlüğe sahip olan Türk boru sektörünün devre dışı bırakılmaması için başta Sayın Bakanımız olmak üzere BOTAŞ yetkililerine ve Hükümetimizin bu konuda tabiri caizse arkamızda olmaları gerektiğine inanıyor, bu konunun da sektörümüz için çok önemli bir konu olduğunu ifade ediyorum. Bu vesileyle konuyu Sayın Bakan'a da ifade ettim, Sayın Başbakan'a da arz ettiğimizde Sayın Başbakan, "Elbette biz sanayicimizin arkasında olacağız." demiştir ki doğrusu da budur zaten. Sayın Bakanımızın bu konu üzerinde eğileceğine -konuyu dikkatle takip ettiğinden zaten kuşku yok- gerekli önemi göstereceğine ve Türk sanayicisine hele böyle bir ortamda güç katacağına inanıyorum.

Kanun maddeleri oluşturulurken sektör temsilcilerinin görüşlerinin alınması önem arz etmektedir

SÖZER ÖZEL

MADENCİLİK SANAYİ MECLİS ÜYESİ

Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım; madencilik sektörü adına hepinize saygılar sunuyorum.

Sayın Bakanım, bildiğiniz gibi son altı ayda madencilik rayından çıktı, Anayasa Mahkemesi, Danıştay'ın izinlerle ilgili Yönetmeliğin 70 küsür maddesini iptal etmesi, madenciyi mağdur ederek yürümez hale getirdi. 24 Haziran tarihli Resmi Gazete'de, gecikmeli olsa da bu treni tekrar rayına oturtacak bir Maden Kanunu düzenlemesi yayımlandı. Konuyla ilgili katkısı olan kişilere teşekkürlerimizi arz etmek istiyorum. Biz, madencilik sektörünün çok önemli, ülkeye katkı oranının çok yüksek ve önümüzdeki yıllar için daha büyük katkılar yapacağına, yükselen bir sektör olacağına inanıyoruz.

Biz özel sektör olarak madencilik sektörü ile ilgili yapılacak düzenlemelerde neler bekliyoruz? Bir kere madenciliğin önünün açılıp daha fazla maden yatırımının, daha fazla üretimin yapılması, daha fazla istihdamın sağlanması ve daha fazla ihracatın yapılması lazım. Bununla ilgili olarak bugünden ileriye gitmek için üç bacağımız var Sayın Bakanım. Birincisi, bürokrasinin azaltılması. İkinci ayak, ruhsat güvencelerinin arttırılması. Üçüncüsü de madencilik sektörüne bugün mevcut yüklerden daha fazlasının gelmesi.

Geçmişe baktığımızda Türkiye'nin demokrasiye geçmesinden sonra ilk olarak 6309 Sayılı Maden Kanunu devreye girdi ve eski Maden Nizamnamesi'ne göre belli bir yere geldi. 1985 yılında bizim ve sektörün de katkısıyla çok daha reformist, özel sektörün önünü açıcı, bürokrasiyi kaldıracı bir kanun gelmiştir. Maalesef o günden bugüne ismi 3213 Sayılı Maden Kanunu olmasına rağmen her düzenlemede biraz daha geriye gittik. Biz yeni fikirler sunup, idarelerimizle beraber daha ileriye gideceğimize hep savunmada kalmaya çalıştık. Nihayetinde 2004 yılında diğer

bütün taşlar tekrar Maden Kanunu'na yamanarak, Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne yapamayacağı bir yük yüklendi. Bugün biliyorsunuz yeni Maden Kanunu'nda 130 kişilik bir kadro ilave edildi ama bu yüke göre değil 130, 1130 kişi daha koysanız bu işin layığıyla, bu idarenin ve bizim istediğimiz mantık çerçevesinde daha ileriye götürülmesi mümkün değil. Yani yasakçı değil, cezacı değil, daha ileriye götürülmesiyle ilgili bir yapının oluşması bir kere kaçınılmaz, bunun yapılması lazım. Mantık olarak hala madenci, 'hırsız', madenci 'vurur kaçar' zihniyeti hakim. Madenci, 'şunu yapmaz, bunu yapmaz' yerine, idareyle madenciliği nasıl daha ileriye götürürüz, daha iyi nasıl yaparız bunun gayreti içinde olmamız gerektiğine inanıyoruz.

Neticede madencilik sektörü olarak, bu Maden Kanunu'nun içerisindeki tüm maddelerde -reformist bir tanesi hariç- hiçbir katkımız olmadı. Ne oldu? Başta Bakanlığınız olmak üzere birçok kuruluş, herkes bir şeyler kapmaya, bir şeyleri yasaklamaya ve bundan bir rant elde etmeye çalıştı. Biz ne yaptık? Savunmaya çalıştık günlerce ve şunu da söyleyeyim; Sanayi Ticaret Teknoloji Komisyonumuzun Alt Komisyonu ve başta Başkanı olmak üzere üyelerine ben buradan teşekkür etmek istiyorum. Çünkü bu saldırılara, bu anlamsız, ölçsüz birtakım isteklere dur denildi, törpü- lendi ve Maden Kanunu getirildi.

Şimdi bu Kanun çerçevesinde de yapmamız gereken çok şey var. Bir kere Kanun'a konulmuş birtakım yeni maddeler var, bunların yönetmelikle düzenlenmesi ve süratle çıkartılması gerekiyor ki lütfen bu defa bizim de katkımız sağlansın. Biz bu ülkenin madencileriyiz, bu ülke için çalışıyoruz, biz düşman değiliz. Buna göre beraber çalışmamız gerektiğine inanıyorum.

500 milyon dolarlık tesisler yapıyoruz ancak bunlara ait bir iş bitirme belgesi alamıyoruz

NECATİ ÜNAL

ASO MECLİS BAŞKAN YARDIMCISI
ALTYAPI MÜTEAHHİTLERİ SANAYİİ MECLİS ÜYESİ

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, saygıdeğer Meclis üyesi arkadaşlarım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, biz inşaat sektörü olarak bazen işsiz kaldığımız zaman yan sektörlerle de kayabiliyoruz. Öncelikle turizme, şimdi ise enerji sektörüne kaymış bulunmaktayız.

Enerji sektöründe en önemli problemlerimizden bir tanesi havza trafo merkezleri, sizlerin de çok yakından bildiği gibi esasında devlet tarafından yapılması gereken altyapı işleridir. Öncelikle kendimden örnek vermek istiyorum. 10 ay evvel tesisimi bitirdim. Havza trafo merkezi yapılmadığı için bunu tek başıma üstlendim, sözleşme yaptım, teminat yatırdım ve bunun işlemlerini yapmak için de 10 ay uğraştım ve şu anda başlamış bulunuyorum. Diğer ortakların hepsi öncelikle geldiler, biz katkıda bulunacağız demiş olmalarına rağmen, iş fiiliyata dökülünce hepsi kenara kaçtı ve hiçbirisi bize yardımcı olmadılar. Biz taahhüdümüzü yapıyoruz, verdiğimiz sözü yerine getiriyoruz. Bunlar hazırda konsun istemiyor, katkı payını ödemediği için engellenmesini sizlerden önemle talep ediyoruz. Siz bunun bir genelgeyle düzenlenmekte olduğunu, en yakında zamanda yürürlüğe sokulacağını beyan ettiniz, bunun için size teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, orman arazilerinin tahsisinde bedelin yüzde 15'i ödenerek tahsis işlemi yapılması 2012 yılının sonuna kadar bitmiş olması gereken tesislerde uygulanacaktır. Bu hususta başlanmış işlerin bundan muaf tutulmasını, başlanmayan işler için de 2012 yılından sonra minimum 5 yıl daha uzatılmasını arkadaşlarımız adına talep ediyorum.

Sayın Bakanım, geri çekilen Enerji Kanunu'ndan sonra şu

anda enerji fiyatının 5,5 euro/sent olarak belirlenmesi isteniyormuş. Finans kaynağı bulmakta çok büyük zorluklarla karşılaşacağımız için, bu fiyatın minimum 7-7,5 euro/sent olarak tespit edilmesini talep ediyoruz.

Bir diğer konu; önceden ÇED gerekli değildir raporu alınmış veya ÇED raporu almış olanların muaf tutulmasını, yani müktesap haklarının kullanılmasını talep etmekteyiz. Diğer taraftan, Devlet Su İşleri'yle yapmış olduğumuz su kullanım anlaşmalarında can suyuyla ilgili bir genelge yayınlandı. Ancak bu, başlanmış projeler için çok büyük bir tehlike arz ediyor. Dolayısıyla, bu uygulamanın başlanmış işler için geçerli olmaması hususunda yardım talep ediyoruz.

Projelerin tasdiki konusunda ise, Bakanlığınızın ve Çevre Bakanlığımızın müşterek hareket etmesiyle kurulacak bir komisyon tarafından tek bir elden tasdik edilerek çabuklaşmasını talep etmekteyiz.

Bizler, 100 milyon, 200 milyon, 500 milyon dolarlık tesisler yapıyoruz ve bunlara ait bir iş bitirme belgesi maalesef alamıyoruz. Kamu İhale Kurumu'na İNTES olarak yapmış olduğumuz müracaat neticesinde bir genelge yayınlandı ve tabiri caizse topu size attılar. Hidroelektrik santrallerinin kabulünü kim yapıyorsa, iş bitirme belgesini de onların düzenlemesi gerekir diye bir genelge yayınladılar, zannediyorum malumatınız vardır. Bunun nasıl değerlendirileceğini sizler çok iyi biliyorsunuz. Megavat başına, 1 megavat kaç mal oluyor, onun üzerinden çarpılarak bir iş bitirme belgesinin verilmesi de inşaatçıları sevindirecektir.

Türkiye'nin siyasi istikrarıyla beraber sağlanan yapı, ekonomide de kendini hissettirmektedir

TANER YILDIZ

ENERJİ ve TABİİ KAYNAKLAR BAKANI

Ankara Sanayi Odası'nın Meclis Başkanı Sayın Tarık Artukmaç ve Divan, Değerli Yönetim Kurulu Başkanım, kıymetli basın mensupları ve Meclisimizin değerli üyeleri, hanımefendiler, beyefendiler; ben de hepinizi saygıyla, hürmetle selamlayarak sözlerime başlamak istiyorum.

Sizlerle bir arada bulunmuş olmaktan dolayı da memnuniyetimi bildirmek durumundayım. Biraz gecikmiş bir ziyaret. Sayın Başkanımızla birkaç kez konuştuk ama programlardan dolayı ancak bugüne nasip oldu.

Tabii öncelikli amacımız, Türkiye'deki büyümenin ana lokomotifini olan sanayicilerimizle bir arada olmak ve onların problemlerini ortadan kaldırmak. Temel amacımız, gerek bürokrasi gerek mevzuat gerekse kanunlar çerçevesinde oluşturulan iş disiplini kolay ve yaşanabilir hale getirmek. Tabii bunlarla alakalı problemlerimiz de azalan yönde devam etmek durumunda, tamamen bitmesi beklenemez. Çünkü hareketin, işin olduğu yerlerde mutlaka farklı problemler de olacaktır. Ancak önemli olan, bu problemlerin azalan yönde devam etmesi. Ben şimdi burada aldığım notlar çerçevesinde, soru-cevap kısmına biraz daha ağırlık vererek genel bir yaklaşımda

bulunmak istiyorum.

Dünyada global bir kriz var. Bu krizin etkilerinin son G-20 Zirvesi'nde de biraz daha devam edeceği ve sonlanma tarihinin netleşmediği, özellikle ihracatımızın yaklaşık yüzde 64'ünü kapsayan Avrupa Birliği'nde veya Avrupa ülkelerinde bu krizin biraz daha devam edeceği, hatta bazı ülkelerle beraber işte İspanya, İtalya, geçen ay Yunanistan, Portekiz gibi ülkelerle beraber de bunun ileriye dönük bankacılık sektörü açısından taşınabileceği üzerinde bir kısım kaygıların olduğu söylendi. Önceki hafta sonunda St. Petersburg'da yine Davos benzeri bir yapılanmayla 14. Ekonomi Forumu düzenlenmişti; Avrupa liderleriyle beraber birçok liderin katıldığı o toplantılarda da benzer görüşler, kaygılar platforma yansıtıldı.

Şimdi böyle bir durumda ülkemizde siyasi istikrarın kıymetinin daha çok anlaşıldığı kanaatindeyim. Türkiye'de 2001 yılında ortaya çıkan krizin, dünyada global kriz oldu diye olmadığını ama buna rağmen Türkiye'ye 48 milyar dolarlık bir faturasının çıktığını hep birlikte gördük. Şu anda dünyada global kriz olmasına rağmen bunun etkilerinin yine G-20 ülkeleri arasında yapılan değerlendirmede en az etkilenen birimine, argümanı-

Türkiye büyüyor. Özelleştirme gelirleri, dünyada 2009 yılında global krizin en derin olduğu zamanlarda yaşandı. İçinde bulunduğumuz ortamda zaman zaman fark edemeyebiliyoruz veya günlük alışkanlıklarımızın arasında ezilip gidebiliyor ama dışarıdan baktığınızda bu performansın tebrik aldığını görüyoruz.

na göre kamu iç borçlanma stoklarının Gayrisafi Yurtiçi Hasıla'ya oranlarından tutun, birçok performans değerlerine varıncaya kadar 1 veya 2. ülke olduğu Kanada Toronto'da tekrar vurgulandı.

Sayın Başkanımız da açıkladılar, son rakamlara baktığımızda, şu anda hem kapasite kullanım oranlarının hem sanayi üretimindeki artışın hem de geçtiğimiz aydaki elektrik tüketiminin 2008'in kriz öncesi rakamlarını yakaladığını görüyoruz. Bir kısım değerlerin buna yaklaşık olduğunu, yakınlaştığını, bir kısım değerlerin de hemen hemen bunu yakaladığını görüyoruz. Elektrik tüketimindeki artışın hepinizin de yakinen bildiği, takip ettiği gibi kesinleşmiş Mayıs ayı rakamları itibarıyla yüzde 9'lar civarında bir büyümeye karşılık geldiğini gördük. Hangi aya, hangi yıla mukayeseye söylüyorum? Yine geçtiğimiz yılın aynı aylarına oranla. Dolayısıyla, 2009 yılında dünyada yaşanan derin krizin büyük boyutlu, dev dalgalı, işte 7-8 metrelik bir tsunaminin kıyılarına vuruncaya kadar 2-3 metreye inmiş olması düşünüldü ama buna rağmen 2-3 metrede evi yıkılan, çatısı bozulan, yüzme bilmeyen, orada sıkıntıya giren işletmelerimiz oldu, bunu hiçbir şekilde yadırgamıyorum. Temenni etmediğimiz halde bu tür sıkıntılar yaşandı ama özellikle finansal açıdan tedbirini almış işletmelerin diğer ülkelere göre -Yunanistan, İspanya ve benzer ülkeler- daha az etkilendiğini rakamlarla şu anda daha açık görüyoruz. İşsizlikte Türkiye'de yaşadığımız rakamların aslında İspanya gibi ülkelere çok daha yüksek rakamlarda olduğunu, alınacak önlemlerin zaman zaman agresif noktalara gittiğini görüyoruz. İspanya, kendi vatanı olmayan ve şimdiye kadar orada istihdamın içerisinde bulunan bir kişinin ülkesine dönmesi halinde 30 bin dolar üzerinde para vererek ülkesini terk etmesini tavsiye ediyor. Bütün bunları ve birçok hususu da konuyu uzatmamak açısından derleyip topladığımızda,

aslında Türkiye'nin siyasi istikrarıyla beraber sağlanan yapının ekonomide kendine hissettirdiğini görüyoruz. O yüzden bizim konularımız teknik olsa da enerjiyle alakalı konular olsa da Anayasa'nın bir kısım maddelerinin değişikliği ve terörle alakalı konulara da bu ülkenin bir vatandaşı olarak kayıtsız kalamayacağımızı bilmemiz gerekiyor, bundan hiç şüphemiz yok.

Ancak tüm bunların, ister madencilik sektörü olsun ister HES'lerde, RES'lerde, güneşte, yenilenebilir kaynaklarda hangi sektörde yatırım yapıyorsak yapalım, mutlaka siyasi istikrardan soyutlanamaz olduğunu bilmemiz lazım.

Değerli arkadaşlarım; bir kısım işletmelerle konuşuyoruz. Türkiye büyüyor, siz ne yaptınız diye. Bu işletmelerin de 4,5 katına, 8 katına, 9 katına çıkan işletmeler olduğunu görüyoruz. Tabii bu arada büyüyemeyen işletmelerimiz de var. Yani şirket içi performanslarıyla, sektörel bir kısım fırsatların değerlendirilmesiyle yalnızca makroekonomik büyüklüklere bağlı olmayan özel bir kısım fırsatların değerlendirildiğini de görüyoruz. O yüzden farklı sektörlerde plase edilmeyi bekleyen paraların özellikle bu büyüme hızlarını karşılayabilecek enerji sektörünün rakamlarına yetişmesi açısından bu sektöre bir kısım paraların aktığını gördük. Gerek ulaştırma gerekse enerji sektöründe plase edilmeyi bekleyen uluslararası fonların veya yurtiçi tasarruf miktarlarının bu sektöre aktığını, en fazla rakam olarak da Özelleştirme İdaresi'nin çıkarttığı dağıtım şirketlerinin ve bir kısım irili ufaklı üretim şirketlerinin özelleştirmesinde gördük. Bu rakamlar son derece sevindirici, hatta ortalama çitanın biraz daha üzerinde oldu. Bu, sektöre olan eğilimin ve Türkiye'ye duyulan güvenin bir eseridir. Bu özelleştirme gelirleri, dünyada 2009 yılında global krizin en derin olduğu zamanlarda yaşandı. Buna dikkatinizi çekmek istiyorum. İçinde bulunduğumuz ortamda zaman zaman

fark edemeyebiliyoruz veya günlük alışkanlıklarımızın arasında ezilip gidebiliyor ama dışarıdan baktığınızda bu performansın son derece tebrik aldığını görüyoruz.

Değerli arkadaşlar; büyüyen sektörlerin bu değişimi yönetebilme kabiliyetleri açısından son derece önemli sosyal bir olgusu, sosyal bir yanı var. Enerji sektörü 2001 yılında liberalleşmeyi, serbestleşmeyi, özelleşmeyi tercih etti ve bu, doğru bir tercih. Çünkü Cumhuriyet'in kuruluşunun 100. yıldönümü olan 2023 yılına hazırlanan Türkiye'nin bu büyüme hızlarını karşılayabilecek yatırım miktarı minimum 120 milyar dolarlar civarında. Kamu bunu elde ettiği tasarruf miktarlarıyla, bir önceki yıl elde ettiği tasarruf miktarlarıyla bir sonraki yılın yatırımlarını yönetme durumunda değil. O yüzden özel sektöre açılmasının ve uluslararası sermayeyle beraber bunların yapılandırılmasının çok doğru olduğunu söylüyoruz. Bunu yapacak olan sizlersiniz, yani sanayicilerimiz. Fakat her özelleşen sektörün aslında insan kaynakları açısından baktığımızda bunları çok iyi ve çok doğru yönetilebilmesi, dikkatle izlemesi lazım. Özel sektör yaptığı her yeni işle beraber insan kaynaklarını zenginleştiriyor. Ancak, kamu her yaptığı özelleşmeyle beraber insan kaynaklarını daha zenginleştirmiş olmuyor. Diyor ki, "Şu Ahmet Bey var ya... Dürüst, kaliteli, birikimli, teknik deneyimi fazla olan arkadaşı biz bir transfer edelim." diyor. Transfer miktarları yaklaşık 3 katı civarında. Tabii ki kamunun özel sektörü yapılandırırken insan kaynaklarını yetiştirme gibi bir görevi de var. Bunu hiçbir zaman yadsıyamayız, yadırgayamayız ve biz kamu olarak böyle bir görevi üstleniyoruz. Ancak, bunun yerine yapılacak insan kaynakları ikamesinin de benzer hızda olması lazım. Biraz sonra somut örnekler de vereceğim.

Bizim ileriye dönük, bizden daha masum, daha temiz olan çocuklarımıza ve geleceğimize iyi bir Türkiye bırakabilmek için objektif yaklaşımları da gözden kaçırmamız lazım. Bu hepimizin problemi. Yalnızca bu ülkenin idaresine irade koyan hükümetin değil, aynı zamanda özel sektör yapılanmasıyla beraber, biz de sanayiciliğin içerisinden geliyoruz, şu anda hala ortaklıklarımız var onlara devam ediyoruz ve bizzat bir işçinin ne kadar önemli olduğunun, onu işe alırken işverenin ne kadar sevindiğinin, herhangi bir gerekçeden dolayı onu işten çıkartmak zorunda olduğunda ne kadar üzüldüğünün yakın şahidiyim, bizzat içinde yaşadığım için biliyorum. Sizler, sanayicilerimiz, esnafımız, tüccarımız özellikle özel sektörün yapılanmasında ana lokomotifsiniz. O yüzden problemlerinize hiçbir şekilde kayıtsız kalamayız. İster Çevre ve Orman Bakanlığı ile ister kendi sektörüm Enerji Bakanlığı ile alakalı olsun bir bütün olarak, hiçbir şekilde topu taca atmadan ve bizzat o problem kendimizin problemi gibi yaklaşarak eğilmek durumundayız. O yüzden hem bana verilen raporun hem de burada aldığım notların sonuçlarını yine beraber benzer bir toplantıda paylaşacağımızı da peşinen söylüyorum.

Değerli Meclis üyelerimiz; genel performanstan sonra özellikle sorulan sorular ve bir kısım görüş ve önerilerin, tavsiyelerin ışığı altında bazı detaylı konulara da girmek istiyorum.

Organize sanayi bölgelerinin bir elektrik dağıtım şirketi gibi veya bir doğalgaz dağıtım şirketi gibi yapılanmalarında bildiğiniz gibi geçtiğimiz süreçte bir kısım kanuni değişiklikler ve ilgili yönetmeliklerin, mevzuatların değişikliklerini yapmıştık. Bu, aslında sanayinin daha da disipline edilmesi ve daha doğru bir şekilde yapılması

Enerji sektörü 2001 yılında liberalleşmeyi, serbestleşmeyi, özelleşmeyi tercih etti ve bu, doğru bir tercih. Çünkü Cumhuriyet'in kuruluşunun 100. yıldönümü olan 2023 yılına hazırlanan Türkiye'nin, bu büyüme hızlarını karşılayabilecek yatırım miktarı minimum 120 milyar dolarlar civarında. Kamu bunu, elde ettiği tasarruf miktarlarıyla, bir önceki yıl elde ettiği tasarruf miktarlarıyla bir sonraki yılın yatırımlarını yönetme durumunda değil. Bunu yapacak olan sizlersiniz, yani sanayicilerimiz.

Doğalgaz dağıtımında önümüzdeki süreçte 4646 Sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu'yla beraber 6 milyar metreküplük doğalgazın Türkiye'ye özel sektör eliyle getirilmesini sağlayacak bir süreci açıyoruz. Burada değişik girişimcilerimizin ve organize sanayi bölge müdürlüklerinin de blok olarak alma teşebbüslerini destekliyoruz. Rusya Federasyonu'yla 2011'de kontratı bitecek olan bu sözleşmenin özel sektör tarafından yapılmasını da burada açıkça ifade ediyorum.

açısından son derece önemli. Doğalgaz dağıtımında bizim yine önümüzdeki süreçte 4646 Sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu'yla beraber bize bu konuda izin veren ve 6 milyar metreküplük doğalgazın Türkiye'ye özel sektör eliyle getirilmesini sağlayacak bir süreci açıyoruz. Burada değişik girişimcilerimiz bu konuya katkı koyabilecekleri gibi, organize sanayi bölge müdürlüklerinin blok olarak bunu almayla alakalı teşebbüslerini biz de takip edeceğiz ve bunları destekliyoruz. Yani Ankara Sanayi Odası'nın veya organize sanayi bölgelerinin beraberce yapacakları böyle bir girişimin tarafımızdan da destekleneceğini açıkça söylemeliyim. Rusya Federasyonu'yla 2011'de, yani önümüzdeki yıl kontratı bitecek olan bu sözleşmenin özel sektör tarafından yapılmasını da burada açıkça ifade ediyorum.

Elektrik dağıtım hizmetlerinin tabii ki bir kısım zorlukları var. Organize sanayi bölge müdürlüklerinin bu konuda gerek altyapı hizmetlerini tamamlaması açısından gerekse aldığıyla sattığı arasındaki farkın yine altyapıya kullanılması açısından önemli beklentileri var. Bunun tam tersine çalışan organize sanayilerimiz de var. Yani aldığı dağıtım hizmetlerini ben bu haliyle, bu şekilde yürütmeyeceğim, bunu tekrar geri veriyorum diyen organize sanayilerimiz de var, hepsini saygıyla karşılıyoruz. Çünkü sanayiciden tahsil edemedikleri parayı kamu burada finanse ediyor. Neyle? Kendi kaynaklarıyla finanse ediyor ama organize sanayi bölge müdürlükleri eğer onu finanse edemiyorsa, bunu kaldıramıyorsa iki tane sanayicinin elektrik faturası bile bunun nakit akışını bozabilir. O yüzden dağıtım hizmetleri dışarıdan görüldüğü gibi böyle yeknesak "ne kadar güzel alıyorsun 5'e, satıyorsun 7'ye, aradaki fark kar kalıyor" şeklinde gelişmiyor. TEDAŞ'ın tahsil edemediği rakamların, özel-

likle geçen hafta Plan Bütçe Komisyonu'nda yaptığımız enerji KİT'lerinin, kendi içerisindeki mahsuplaşması kalemi altında değerlendirildiğini ve bir kısım rakamların da aşıldığını söyleyebilirim. Bunların detaylarına girmeyeceğim ama TEDAŞ'ın tahsil edemediği rakamların aslında ilgili kamu şirketlerinden alacağı olmasına rağmen, tahsil edemediği rakamları nasıl yönettiğiyle alakalı önemli bir örnektir. Bunları organize sanayi için de örnek veriyorum.

Meclis Başkanımızın Nabucco ile ilgili konuşmalarını dikkatle izledim. Nabucco, özellikle burada ev sahipliğini yaptığımız ve 13 Temmuz 2009'da imzaladığımız çok önemli bir anlaşmadır. Bu, Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu'ndan da geçti biliyorsunuz. Bu anlaşmayı tehdit eden birçok unsurlar vardı. Bu tehdit unsurlarını biz kaldırdık, niçin? Türkiye'nin coğrafyasından kaynaklanan avantajları, stratejisiyle, vizyonuyla birleştirip hem doğalgazla hem de petroldeki doğalgaz boru hatlarının zenginleştirilmesini, Türkiye'de işletmesinden kaynaklanabilecek avantajları Türkiye'nin lehine kullanmasını, 3300 kilometrelik boru hattının minimum 2000 kilometresinin -yan ağırları saymıyorum- Türkiye'den geçecek olmasını dizayn eden biziz. Şimdi kendimi biraz da bu konuşmalar karşısında yabancı hissetmemem lazım. Bizzat bunun ev sahipliğini yapan biziz. Niçin? Türkiye'deki yerli yatırımcılarımızın da buradan en üst düzeyde müstefit olabilmesi, istifade edebilmesi için bunları yaptık. Bununla alakalı hassasiyetimiz hiçbir zaman azalmadı ki biz takipte zorluk çekelim. PSA dediğimiz Proje Destek Anlaşması da imzalanıyor; bununla beraber Nabucco International yanında Nabucco National'lar da milli şirketler de kurulmuş oluyor ve tüm bunlar uzun soluklu, acele etmeden, sabırla izle-

Elektrik hizmetleri dışarıdan görüldüğü gibi böyle yeknesak "Ne kadar güzel alıyorsun 5'e, satıyorsun 7'ye, aradaki fark kar kalıyor" şeklinde gelişmiyor. TEDAŞ'ın tahsil edemediği rakamların, özellikle geçen hafta Plan Bütçe Komisyonu'nda yaptığımız enerji KİT'lerinin, kendi içerisindeki mahsuplaşması kalemi altında değerlendirildiğini ve bir kısım rakamların da aşıldığını söyleyebilirim.

yeceğimiz bir süreç. Tabii ki bunun finansı, yapılanması, kaynaklarının tedariki, malzeme tedariki, her birinin aşamasında farklı farklı tehditler olacaktır. Ben bu iş problemsizdir demiyorum. 6 tane ülke, 6 tane ayrı ortak, 6 ayrı ülkeden geçecek, kaynaklarıyla beraber uluslararası ilişkilerden arındırılmayacak kadar büyük bir işten bahsediyoruz. Ancak hemen sıkıntıya kapılmamıza gerek yok. Bizim bununla alakalı uzun soluklu, sabırlı, itinalı bir yönetim sergilememiz lazım. Bu konunun da dikkatli takibini yapıyor, ekibimizle beraber her hafta düzenli raporlarımı alıyorum ve tüm gelişmeleri de takip ediyorum. Tabii ki Türkiye'de işsizliğin azaltılmasıyla alakalı, istihdamın artırılmasıyla alakalı her bir projenin kendine has bir önemi var. Kaynak tedarikiyle alakalı, malzeme tedarikiyle alakalı kendine has bir önemi var. Bunların her birini biz dikkatle takip ediyoruz ve bu bizim işimiz. O yüzden dediğim gibi temkinle ve sabırla bunları takip edeceğiz.

Madencilik sektörüyle alakalı Anayasa Mahkemesi'nin yürütmesini durdurduğu ve Danıştay'ın iptal ettiği toplam 92 maddelik Yönetmeliğin kanunla düzenlenmesini sağlayacak yapıyı geçtiğimiz ay Meclis'ten geçirdik ve kanunlaştı, Sayın Cumhurbaşkanımız da onayladılar. Madencilik sektörüyle ilgili, salonda bulunan arkadaşlarımız Sözer Bey'in sözlerinden toplantılara hiç katılmadığı gibi bir izlenim elde etmiş olabilirler. Benim içinde bulunduğum Alt Komisyon'un, Üst Komisyon'un, Enerji Komisyonu'nda yapılan toplantılardan en az 4 veya 5 tanesine kendileri iştirak ettiler. Bu konuda toplam 29 tane sivil toplum örgütlerini, Ankara Sanayi Odası'nın sektör ve TOBB'un sektör temsilcileri de dahil olmak üzere hepsini ayrı ayrı dinlediğimizi ve bu notların mutlaka makul olanlarıyla beraber ortak paydaya konabilecek olanların değerlendirildiğini belirtmek isterim.

Hiçbir kanun ideal manada ideal şekilde çıkartılamaz,

Nabucco'yu tehdit eden birçok unsuru ortadan kaldırdık. Tabii ki bunun finansı, yapılanması, kaynaklarının tedariki, malzeme tedariki, her birinin aşamasında farklı farklı tehditler olacaktır. Ben bu iş problemsizdir demiyorum. 6 tane ülke, 6 tane ayrı ortak, 6 ayrı ülkeden geçecek, kaynaklarıyla beraber uluslararası ilişkilerden arındırılmayacak kadar büyük bir işten bahsediyoruz. Ancak hemen sıkıntıya kapılmamıza gerek yok. Bizim bununla alakalı uzun soluklu, sabırlı, itinalı bir yönetim sergilememiz lazım.

bunu açıkça ifade ediyorum. Çünkü madencilik sektörünün şu anda bu tür kanun çalışmalarından daha önemli olan kamuoyu algılamasıyla alakalı bir çalışmaya ihtiyacı var. Ben bu çalışmanın sivil toplum örgütleri tarafından yeterince yapılmadığı kanaatindeyim. Bu yalnızca Hükümet'in görevi değildir değerli arkadaşlar.

2002 yılının sonunda Hükümetimiz iş başına geldiğinde -Plan Bütçe Komisyonu'nda 5 yıl çalışmış birisi olarak söylüyorum- Türkiye'nin yatırımlara ayırdığı para 4 milyar dolar, faize ayırdığı para 40 milyar dolardı. Bunlar dedelerimizin zamanında, babalarımızın zamanında falan olmadı. Bunlar daha 8 yıl önce oldu. 7 yıl önce 2003 yılında Edirne'den Kars'a, Sinop'tan Hatay'a varıncaya kadar Türkiye'de yapılan yatırım 4 milyar dolardı. Ancak faize ödenen para 40 milyar dolar. Ağlamadan, sızlama-

dan biz bunları ödüyoruz. Enkaz edebiyatı da yapmıyoruz ama bunun istismar edilmesine de müsaade etmemiz lazım. Bunu siyasi kimliği olan bir Hükümet üyesi, bir bakan olarak değil, bir milletvekili olarak değil, bir AK Partili olarak değil ama objektif bakan, biraz çarpma bölmeyi bilen bir mühendis olarak bile kabul etmemiz mümkün değil. Geldiğimiz noktada şu anda bir yatırım yapıyoruz. Yani 1'e 11 faiz ödediğimiz bir ortamdan 1'e 3,5 faiz ödediğimiz bir ortama getirdik. Bu ideal bir nokta değil ama alınan mesafeyi belirtmek açısından söylüyorum. Hafızalarımız bunu çok çabuk unutuyor.

Şimdi bu noktaya gelmesinde katkısı olan sektörler nelerdir, hedefimiz nedir? Bir yatırım yaptığımız ve en fazla 1'e 1 faiz ödediğimiz bir ortama getirirsek Türkiye'yi, hem kamu borçları açısından hem ödenebilirlik hem

de yatırım açısından çok önemli bir noktayı yakalamış olacağız. Bunun en önemli öğelerinden bir tanesi madencilik sektörüdür. Gayrisafi Yurtiçi Hasıla'daki oranı yüzde 1'lerden yüzde 1,4'lere, 1,5'lere yani 1,5 katına bu dönemde çıktı. Şimdi bir ilerleme var; bunu yeterli bulmayabiliriz. Buna ben de katılıyorum, niye yüzde 5 olmasın? Çünkü buradan elde edilecek gelirin hepsi ne faize ödenen paradır ne de farklı bir sektör tarafından kanalize edilen paradır; kendi öz kaynaklarımızdır, madencilik önemi buradan kaynaklanıyor. Türkiye'nin yeraltı zenginliklerinin yerüstüne çıkartılıp bunların gerek özel sektör gerekse kamu tarafından değerlendirilme işidir. Şimdi bu sektöre baktığımızda, Türkiye'de madencilik sektörünün kendine has bir doğası var. Ancak bulunduğu yerde çıkartılabiliyor ve bunlar da hiç kusura bakmayın böyle bozkır yaylalarda, bozkır ovalarda falan çıkmıyor. Kimi ormanın altında, kimi deniz kenarında, kimi kaynaklarımız şehrin altında, bunların her biriyle alakalı bizim bu düzenlemeyi yönetirken kamuoyu algılamasına çok iyi dikkat etmemiz lazım. Çok iyi niyetlerle çalışan küçük bir grubu hariç tutarak söylüyorum; Türkiye'nin madencilik sektörünün ilerlemesini engelleyen manipülatif, spekülatif çalışan bazı gruplar var. Ne yazık ki bunların bir kısmı da yine Türkiye'ye ihracat yapan, yani Türkiye'nin ithal ettiği bazı madenlerin fonları tarafından yönetiliyor. Ben diyorum ki niye biz bu oyunlara geliyoruz? Bunlar Türkiye'nin kaynakları değil mi? Türkiye'nin Gayrisafi Yurtiçi Hasıla'sı içerisindeki payını yüzde 1,4'ten, 1,5'ten 5,5'e çıkartsak daha iyi değil mi? İhracatımızı bu manada arttırsak, uç ürünlere doğru gitssek daha iyi değil mi? Bütün yapılan çalışmalar bununla alakalıdır. O yüzden şimdi zeytincilikle alakalı Maden Kanunu geçerken bir tartışma yaşandı. Zeytine taraf olanlar ve karşı olanlar diye bir grup oluşturulmaya çalışıldı. Bunu ilk defa burada ifade ediyorum. Bu son derece

yanlış bir tasnif. 2002 yılının sonunda Türkiye'de 90 milyon adet zeytin ağacı vardı, hangi yılı kastettiğimi çok iyi biliyorsunuz. Şu anda 160 milyon zeytin ağacı var. Şu anda dünyada zeytin yemeyen, zeytini bilmeyen birçok ülke var. Her taraf Akdeniz ülkeleri gibi değil. İspanya, İtalya, Yunanistan, Türkiye gibi zeytini tanıyan değil, tanımayan da çok ülke var. Bizim kendimize yeni pazarlar oluşturmak açısından hem zeytinciliği geliştirmemiz, arttırmamız hem de ihracatımızı arttırmamız lazım. Şimdi başlığımız zeytin olunca her şey çok güzel. Başlığımız maden olunca siz bu zeytin ağaçlarını niye kesiyorsunuz deniyor. Kardeşim diyorum ki eğer altı, üzerinden daha değerliyse onu değerlendirelim, üstü altından daha değerliyse üstünü değerlendirelim. Son derece objektif ve tarafsız bir kriterden bahsediyorum. Bir yerde -yani sırf lobilerin tesiri açısından söylüyorum, bu oyunlara gelmeyelim diye söylüyorum- 3 bin adet zeytin ağacının kesilmesine, madencilik sektörü aleyhine bir çalışma başlatıldı. Kaç tane madencimiz bu konuda çalışma yaptı değerli arkadaşlar? Hemen hemen hiçbir arkadaşımız yapmadı. Bakın 160 milyon adede çıkmış zeytin ağacından 3 bin tanesi kesilecekmiş. 3 milyon adet daha zeytin ağacı dikelim, 200 milyon adede çıkartalım, bunlar bizim zenginliklerimiz ama niçin onun altındaki madene kayıtsız kalalım. Yani Türkiye'de hangi başlığı konuşuyorsan o başlıkla alakalı bütün tanımları kabul edip onun haricindeki bütün tanımları reddeden bir anlayışla bu iş olmaz. O yüzden madencilik sektörü ile ilgili çalışmayı yalnızca Hükümet değil, aynı zamanda bu konuda sektör -tanıdığım birçok arkadaşım var şu anda bu salonda- temsilcilerinin de birliklerini, sivil toplum örgütlerini bunun için kullanması lazım.

Niğde'de bir örnek yaşadık, bir yatırımcı geldi "Lütfen yardımcı olur musunuz?" dedi, "Tabii ki." dedim. Bir köy-

Hiçbir kanun ideal manada ideal şekilde çıkartılamaz, bunu açıkça ifade ediyorum. Çünkü madencilik sektörünün şu anda bu tür kanun çalışmalarından daha önemli olan kamuoyu algılamasıyla alakalı bir çalışmaya ihtiyacı var. Ben bu çalışmanın sivil toplum örgütleri tarafından yeterince yapılmadığı kanaatindeyim. Bu yalnızca Hükümet'in görevi değildir.

Madenler, kendi öz kaynaklarımızdır. Türkiye'nin yeraltı zenginliklerinin yerüstüne çıkartılıp bunların gerek özel sektör gerekse kamu tarafından değerlendirilme işidir. Türkiye'de madencilik sektörünün kendine has bir doğası var. Ancak bulunduğu yerde çıkartılabiliyor, kimi ormanın altında, kimi deniz kenarında, kimi kaynaklarımız şehrin altında, bunların her biriyle alakalı bizim bu düzenlemeyi yönetirken kamuoyu algılamasına çok iyi dikkat etmemiz lazım.

de 5 tane muhtarımız toplandılar geldiler, dediler ki biz köyümüzde bu yatırımı istemiyoruz. Tabii olabilir, gerekçeleriniz nedir? "Toz oluyor." dediler. Arkadaşlar, ben köyde doğdum. Köyde bir kısım tozlar tartışılır da bir kısım tozların olması kusura bakmayın son derece normaldir. Bu dediğim yatırım orada 560 tane, yaklaşık 15-18 tane köyün işsizlerini iş sahibi yapabilecekken, orada tozdan bahsettik. Yatırımcıya dedik ki "Sen bu tozları azaltma çalışmalarına devam et". "Tabii." dediler, biz bu çalışmaları yapıyoruz, daha az toz çıksın. Ancak orada bir gösteri düzenlendi. Açıkça beyan ediyorum, o gösteriye gidene tespit ettirdim bunlar kimdir diye. Valimize de telefon açtım, dedim ki "Bu gösteride bulunanları tespit edin." Sonuç; bunlar İzmir'de mukim insanlar. Burası Niğde. Efendim, bunlar geçen ay da Artvin'de görev yapmışlardı. O zaman iş değişik demektir diyorum ben. Yalnızca yerel halkın, oradaki vatandaşlarımızın kendine has görüşleri olabilir. Bunların her birisini saygıyla ve dikkatle izliyoruz. Eğer önemli gerekçeleri varsa tabii ki vatandaşımızın dediğini biz orada yaparız ama önemli bir gerekçesi yoksa onu da ikna etmemiz lazım. Kapı kapı dolaşan, yine manipülatif davranıp belli yerlerden para alıp da kalkıp orada gösteri yapan, ondan sonra ertesi gün nerede bizim bundan sonraki durağımız deyip, gidip yatırımları durdurmaya çalışan bir lobi var. Değerli arkadaşlar, buna kamu olarak ne ben ne de özel sektör olarak sizler müsaade etmemeliyiz. Basın mensubu arkadaşlarıma da buradan sesleniyorum. Onu Türkiye'nin bir sesi olarak da duyurmayalım. Lokal, 20 tane aynı giyimli ve yine bir noktadan idare edilen, yönetilen ve maaşlarını bir noktadan alan kişileri Türkiye'nin sesi gibi tanıtmayalım. Bu, sektöre ve ülkeye haksızlık. Bunu doğru bulmadığımı ifade ediyor, demokratik bir tepki

olmadığına inanıyorum. Herkesin görüşünü belirtmesi lazım denilen başlık altında da telaffuz edilmemesi lazım geldiğine inanıyorum. O zaman biz işlerimizle değil, bir kısım spekülâtorlerle uğraşmak durumunda kalırız. Halbuki bunun yerine işlerimizle uğraşmamız lazım.

Yine birleştirerek söylüyorum. Madencilik sektöründeki bürokrasinin en önemli gerekçelerinden bir tanesi... Evet, bürokrasi vardır. Ben de aynı şekilde altını çizerek söylüyorum. İyi niyetle hazırlanmış, arama faaliyetlerinin artırılması için, arama sayılarının artırılması için düzenlenmiş 2005 yılındaki kanunda işlerin kolaylaştırılmasına dönük, müracaatların kolaylaştırılmasına dönük kanunun istismar edilmesi yatmaktadır. Arama sayılarının artırılmış olması, ne yazık ki arama faaliyetlerinin artırılmış olması anlamına gelmedi. Sordum ben, 2009 yılında kaç tane evrak giriş çıkışı yapıldı diye. Maden İşleri Genel Müdürlüğü'ne müracaat edilen evrak sayısı 180 bin adet. Genel Müdürlüğümüz günlük 210 imza atıyor. 210 sayfa olsa, yani yalnızca bir günde atıyor. Bunu okuması, okutması, özetinin çıkartılması, yönetici özetleri var. Biz işte bunu bu kanunla düzenledik. Kanun'un özü şu; çantacıların işini zorlaştıran, gerçek yatırımcının işini kolaylaştıran bir yapıya doğru gitmiştir bu Kanun. Önceki Kanun iyi niyetle hazırlanmış olmasına rağmen bunun bir istismar aracı haline geldiğini gördük ve bu kısmından vazgeçtik. Sektör dinamiktir, bu dinamizme aynı şekilde yine kanunlarla beraber cevap veriyor olmamız lazım. İlgili mevzuat, yönetmelikle beraber cevap veriyor olmamız lazım. Sonuçta gerçek yatırımcının işini kolaylaştıracak bir yapıyı kurmamız lazım. Bunun çok iyi kurulduğu yerler var, bir kısım aksayan yerler var; bunları telafi edeceğimizi de burada söylü-

yorum. Bürokrasinin azaltılması yorumlarına kesinlikle katılıyorum. Yatırımların ruhsat güvencelerinin, dediğim gibi bu çantacı arkadaşlarımız bu arenadan ayrıldıktan sonra daha rahat olacağına inanıyorum. Yıllık 7 bin civarında ruhsatın düştüğünü söyleyeyim ben. Yani kısmen zehirlenmiş bir vücudun bunu bünyesinden belli bir sürede attığını tıbben de biliyoruz. 3 yıl içerisinde 20 bin tane spekülasyon arama müracaatlarının buradan sektörden düşeceğini söyleyebilirim. Dolayısıyla bütün bu ara-malarla alakalı konuların gerçek yatırımcıya adresleneceğini de rahatlıkla belirtebilirim. Tabii ki bu Kanun'un detaylarına girmeyeceğim ama jeoloji mühendisleriyle jeofizik mühendislerinin kendi arasındaki çekişmeye de sahne oldu. Kendi aralarında daha iyi anlaşılır diye biz de bir kısım düzenlemeler yaptık.

Evet, madencilikle ilgili dediğim gibi bir öncekinden

daha iyi olduğuna inandığımız, daha iyi bir sektör olacağını kavradığımız kanuni düzenlemeler yapıldı. Mutlaka dediğim gibi özellikle zeytincilik alanlarıyla, kara avcılığıyla alakalı bir kısım konularda bazı boşluklar olsa da genel manada bir düzenlemenin yapıldığını ve bunun sektör açısından tatminkar olduğunu söyleyebilirim. Yönetmeliklerin süratle çıkartılması lazım ve arkadaşlarımız da çalışmalarını devam ettiriyorlar. Bu manadaki katkılarınızı ne zaman isterseniz hemen toplantı olarak düzenleyebiliriz. Burada tarih ve saatini de belirleyelim. Bu toplantıda sektörle ve kamu kurum ve kuruluşlarıyla bir araya gelelim.

HES'lere gelelim... HES'ler tabii ki bu ülkenin en önemli zenginliklerinden bir tanesi. 22 bin megavat civarında şu anda harekete geçirilmeyi bekleyen HES yatırımları var. Bu yatırımların kolaylaştırılması için tabii ki Çevre

Maden Kanunu geçerken zeytincilikle ilgili bir tartışma yaşandı. Zeytine taraf olanlar ve karşı olanlar diye bir grup oluşturulmaya çalışıldı. Bu son derece yanlış bir tasnif. Şimdi başlığımız zeytin olunca her şey çok güzel. Başlığımız maden olunca siz bu zeytin ağaçlarını niye kesiyorsunuz deniyor. Diyorum ki eğer altı, üzerinden daha değerliyse onu değerlendirelim, üstü altından daha değerliyse üstünü değerlendirelim. Son derece objektif ve tarafsız bir kriterden bahsediyorum.

Türkiye’de yatırımları durdurmaya çalışan bir lobi var. Buna kamu olarak ne ben ne de özel sektör olarak sizler müsaade etmemeliyiz. Basın mensubu arkadaşlarıma da buradan sesleniyorum. Onu Türkiye’nin bir sesi olarak da duyurmalıyım, Türkiye’nin sesi gibi tanıtmalıyım. Bu, sektöre ve ülkeye haksızlık.

Bakanımızın başkanlığında Bakanlık bünyesindeki bütün çalışanlar da bu hususta gayretlerini gösteriyorlar. Gerek orman muafiyetleriyle ilgili konularda gerekse diğer konularla alakalı düzenlemeler için Ankara Sanayi Odası ve TOBB’un temsilcileriyle beraber tekrar bir toplantı yapabiliriz.

Şimdi bakın elektrik fiyatlarıyla, enerji fiyatlarıyla alakalı hususta bir paradokstan bahsedeyim. Yenilenebilir enerji kaynaklarının düzenlenmesi bir kanun teklifiyle beraber biliyorsunuz Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu’nda ve bu düzenlemeyi de bu Genel Kurul gündemi müsaade ettiği müddetçe inşallah 16 Temmuz’dan önce yapmak istiyoruz çünkü Genel Kurul’da sırasını aldı. Elektrik fiyatları, sanayicilerimiz ve tüketicilerimiz için her zaman pahalı, üreticilerimiz için her zaman ucuz olarak nitelendirilen paradoks bir kelimedir, çok kilit bir kelimedir. Bunun sosyolojik tahlillerini çok iyi yapmak lazım. Evet, bunun makul noktasını yakaladığımız müddetçe bunlar dengede gider, bir balans yapılmış olur ve bu dengeyi az-çok koruduğumuz kanaatindeyim. RES’lerle, HES’lerle alakalı hemen bir örnek verelim. İşte tekrar gündeme getireceğimiz HES’lerin fiyatlama mekanizmaları konusunda sektörün bizden beklentileri var. Nasıl oluyor da diyelim ki rüzgar fiyatları 5,5 euro/

sentten ucuz bulunurken, bir yandan lisansı Ahmet Bey’e vermeyin, bana verin diye mahkemeye bile veren firmalarımız çıkıyor. Madem ki bu fiyat düşük, niçin bu kadar münakaşa yapılıyor? Sonra yükseliyor diye yapıyorsa kamuoyuna, basına açıklıyorum; bu fiyat yükselmeyecek. Bu fiyatın yükselmeyeceğini söyleyeceğim, yani RES’lerle alakalı kurduğumuz fiyat yükselmeyecek. Sebebi; 1 Kasım 2007 tarihinde yapılan müracaatlar zamanında rüzgara yapılan teknolojik yatırımın tutarı 130 liraysa, bugün itibarıyla global krizin tesiriyle bu yatırımlar 100 liraya düştü, alın size bir kaynak. Yani şu anda lisansını almış ve RES yatırımı yapacak olan bir yatırımcının yatırım maliyetleri daha düşük. O zaman bu konuda arttırma beklemek doğru bir beklenti değil. Buradaki farkın vatandaşımıza mı, Türkiye’deki yatırımı yapacak olan yatırımcıya mı, yoksa Avrupa’daki teknoloji sahibine mi gideceğini çok iyi bilmeniz lazım. Ben C şikkının finanse edilmesinin bizim tarafımızdan olması gerektiği kanaatindeyim. Onlar zaten amortismanlarını itfa ederek bu yatırımları yapıyorlar ama Türkiye, kendi kaynaklarına uygun bir yatırım modelini, yani yerli kaynakları tercih etmiştir; bu doğru bir tercihtir, buna devam etmesi lazım. 2023 yılına kadar Türkiye, nehir tipi santrallerini, kömürlerini, rüzgarlarını ve güneşle alakalı bütün yatırımlarını yapmış, bitirmiş ve yerli kay-

Elektrik fiyatları, sanayicilerimiz ve tüketicilerimiz için her zaman pahalı, üreticilerimiz için her zaman ucuz olarak nitelendirilen paradoks bir kelimedir. Sanayi Odası üyelerimizden bir kısmı diyor ki bu fiyatları yükseltin, bir kısmı diyor ki bu fiyatları düşürün. Bu dengeyi az-çok koruduğumuz kanaatindeyim. Buradaki farkın vatandaşımıza mı, Türkiye’deki yatırımı yapacak olan yatırımcıya mı, yoksa Avrupa’daki teknoloji sahibine mi gideceğini çok iyi bilmeniz lazım.

Türkiye, kendi kaynaklarına uygun bir yatırım modelini, yerli kaynakları tercih etmiştir. Buna devam etmesi lazım. 2023 yılına kadar Türkiye, nehir tipi santrallerini, kömürlerini, rüzgarlarını ve güneşle alakalı bütün yatırımlarını yapmış, bitirmiş ve yerli kaynaklarını kullanmış bir ülke olmalıdır; bütün politikamız bunun üzerine kuruludur.

naklarını kullanmış bir ülke olmalıdır; bütün politikamız bunun üzerine kuruludur. Bu yalnızca büyüme rakamlarını karşılayamayacağı için, şu anda ithal ettiğimiz enerji kaynakları, yani doğalgaz ve petrolle alakalı hususlara da itina göstermektedir, gerekli bağlantılarını yapmaktadır. Ancak yerli kaynakların fiyatlandırma mekanizmasını yaparken de her zaman vatandaşını finanse eden, sanayicisini finanse eden bir yapı kurmalıdır. O yüzden bizim bu rüzgar santralleriyle alakalı şu anda lisans mücadelesi veren ve ben bunu mutlaka almalyım diyen yatırımcının şu anda kurguladığı fiyat, mevcut cari fiyatlardır. Yani 5,5 euro/sentin üzerindedir. O yüzden bu fiyatların yükselmesini beklemek, bu beklentiyi oluşturmak bence sektöre ve sanayicimize fayda vermemektir. O yüzden de bu mesajı buradan bu vesileyle iletmış oluyum.

Sayın Çevre Bakanımızla ilgili Müsteşarlar Yardımcılarının takası da dahil olmak üzere birbirimizle empati kurabilmek açısından da düzenli toplantılarımız var. Evet, sektörün bir kısım problemleri var, o problemleri gidermek açısından son derece pozitif ve eleştirilere son de-

rece makul bakan bir yapı kurduk, burada o raporunuzu da dikkatle okuyacağım ve her satırlarıyla beraber de cevaplayacağız. Bunların makul olanlarının da sonuçlandırılması, makul olmayanların da mutlaka cevabının verilmesiyle alakalı bir yapıyı kurmamız lazım. Çünkü özel sektörün sağlığı, ister madencilik sektöründe, isterse yenilenebilir kaynaklarda, isterse farklı ortamlarda mutlaka bizi ilgilendirmektedir. Sağlıklı bir ortamda yatırımların yapılması bizi doğrudan ilgilendirmektedir. Ben özel sektörün problemi bana ne diyemem. Bu sektörü yapılandıran, bu politikaları koyan ve bu vizyonu oluşturan bir Bakanlık olarak sorunlara kayıtsız kalamam. Bunu bir güvence olarak, ille de güvence olarak söylemiyorum ama inandığım için de söylüyorum. O yüzden bütün bunları dikkatle takip ettiğimizi söylemeliyim. Buradaki konuşma metinlerinin hiçbirine girmeden, yalnızca interaktif kısmına ve güncel kısımlarına da dikkat ederek bu konuşmamı yaptım.

Gerçekten sizlerle beraber olmaktan dolayı duyduğum memnuniyeti ifade ediyorum ve hepimizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum.

DOSYA

İnovasyon Yönetimi: İnovasyon Nedir, Nasıl Yapılır ve Nasıl Pazarlanır?

DR. CEVAHİR UZKURT

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü

Giriş

İnovasyonun (yeniliğin) son dönemlerin çok sık kullanılan bir kavramı olmasına karşın, ne ifade ettiği, nasıl gerçekleştirilebileceği ve nasıl pazarlanabileceği hakkında yeterince içinin doldurulmadığı da açıktır. Özellikle, işletmelerimizin uluslararası pazarda rekabet üstünlüğü sağlayabilecek inovatif hamleleri ile Avrupa, Amerika ve Japon patent ofislerine kayıtlı patent sayıları dikkate alındığında inovasyon konusunda toplum, devlet ve işletmeler olarak işin başında olduğumuzu daha net görebilmekteyiz. Buradan hareketle ülkemizde, inovasyon konusundaki farkındalığın güçlendirilmesi, işletmelerimizin inovatif çalışmalarının başarılarının ne şekilde artırılacağına dair bir perspektifin kazandırılması ve bu konuda bazı ipuçları sunulması amacıyla yönelik olarak bu yazı kaleme alınmıştır.

Her Yeni Olan İnovasyon mudur?

Yenilik kavramı, inovasyonun ifade ettiği anlamların tamamını kapsamadığı için inovasyon yerine kullanılamayacağı yaygın bir kabuldür. Ancak zamanla yenilik kavramının içeriğinin, inovasyon kavramının da içeriğiyle doldurularak kullanılması, kendi dilimizi korumak açısından daha doğru bir yaklaşım olarak değerlendirilebilir. Ancak, yeni olan her şeyin bir inovasyon olarak değerlendirilemeyeceğinin altını çizmek belki de inovasyonun kapsamının anlaşılması açısından önemli bir adım olacaktır. Çünkü inovasyonun temel dinamiğini “yeni olan her şey değil, ekonomik ve sosyal bir katma değere dönüşen ya da dönüştürülen yenilikler” oluşturmaktadır. Dolayısıyla ekonomik ve sosyal bir katma değeri olmayan bir şeyin ne kadar yeni, farklı, orijinal ya da yaratıcı olursa olsun inovasyon olarak değerlendirilemeyeceği açıktır. Ekonomik ve sosyal değer bir yenilik için ne ifade ettiğini kısaca açıklayalım.

Ekonomik değer dar anlamda; inovasyonu gerçekleştiren tarafa ekonomik bir geri dönüş sağlanması olarak düşünülebilir. İnovasyon, her kim ya da kuruluş tarafından

ortaya çıkarılmış ve ticarileştirilmiş ise mutlaka onun için ekonomik bir fayda sağlaması gerekmektedir. Bu faydayı ya da ekonomik getiriye daha geniş anlamda ele aldığımızda ise; inovasyonun ortaya çıktığı **bölgesel ve ulusal ekonomilerin**, bu **inovasyonun dışsallığından** yararlanarak rekabetçi bir takım kazanımlar elde etmesi olarak değerlendirmek mümkündür. Bu yönüyle inovasyon, hem ortaya çıkış süreci hem de ticarileştirilmesiyle birlikte oluşturabileceği değer ve dışsallıklar itibarıyla farklı tarafların birbirleriyle işbirliğini (birey, toplum, işletmeler ve devlet) kaçınılmaz kılmaktadır. Bu etkileşim ve iletişim süreci yazının ilerleyen bölümünde incelenecektir.

İnovasyonun **sosyal değer** boyutu ise onu kullanan taraflara bir fayda sağlamasını ifade etmektedir. Başka bir ifadeyle yeni olan bir şey, kullanıcısının bir ihtiyacını mevcutlardan daha yüksek düzeyde karşılama özelliğine sahip olduğu ya da mevcutlardan olmayan çok daha yeni bir takım değerler sunabildiği oranda inovasyon özelliği taşıyabilecektir. Bu yönüyle inovasyonun mevcutlarla rekabet edebilecek ve benimsenme oranı yüksek olabilecek bazı özelliklere de sahip olmasının kaçınılmazlığı ortaya çıkmaktadır.

Bu çerçevede inovasyonu “**yeni olan bir şeyin ekonomik ve sosyal bir katma değere dönüştürülecek şekilde ticarileştirilmesi olarak**” tanımlamak yanlış olmayacaktır. Ancak burada ekonomik ve sosyal değer yaratılabilmesinin yolunun ise yeni olan şeylerin başarılı bir şekilde ticarileştirilebilmesinden ya da pazarlanabilmesinden geçtiğinin de altını çizmek gerekmektedir. Ülkemizde ve dünyanın birçok yerinde inovasyon konusundaki yapılan hatalardan birisi de inovasyonu sadece bir Ar-Ge hareketi olarak görüp yalnızca yeni şeylerin ortaya çıkarılması/üretimi üzerine odaklanmasıdır. Nitekim Avrupa, Amerika’dan daha fazla Ar-Ge yatırımı yaptığını ancak geri dönüşüm açısından Amerika’dan daha geride olduğunu

gördüğü yıllarda, bunun önemini fark etmiş ve inovasyonun ticarileştirilmesinin de en az gerçekleştirilmesi kadar önemli olduğunun farkına varmıştır. **Avrupa paradoksu** olarak da nitelendirilen bu olay, yeniliğin sadece Ar-Ge den ibaret olmadığını açıkça gözler önüne sermesine rağmen bazı ülkeler ve işletmeler bunun öneminin henüz yeterince farkına varamamışlardır. Oysa inovasyonları başarılı bir şekilde ticarileştiremeyip; ondan yeterli sosyal ve ekonomik katma değeri elde edemediğinizde hem rekabetçilik açısından hem de kullanılan kaynakların etkinliği ve verimliliği açısından dezavantajlı bir durumda olacağınız açıktır.

İnovasyonun Önemi

İnovasyon, hem günümüz ulusal ekonomileri hem de işletmeler için vazgeçilmez bir dinamizm kaynağı haline gelmiştir. Bu yönüyle inovasyonun ekonomi, toplum ve işletmeler için önemini üç başlık altında toplamak mümkündür. İnovasyon;

- Ulusal ve bölgesel ekonomiler için sürdürülebilir ekonomik büyümenin,
- Toplumlar için sosyal kalkınma ve refah düzeyinin,
- Hem işletmeler hem de ulusal ekonomiler için rekabet gücünün temel dinamiği haline gelmiştir.

Yukarıdaki temel dinamikler çerçevesinde inovasyonun gerek ülke ekonomileri gerekse toplum ve işletmeler için ortaya çıkaracağı olumlu sonuçları daha ayrıntılı bir şekilde aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür (Uzkurt, 2008; 269-270):

İşletmeye yönelik sonuçlar:

- ✓ Rekabet üstünlüğü sağlama,
- ✓ Maliyetlerde düşüş sağlama,
- ✓ Verimlilik artışı,
- ✓ Pazar payının artması,
- ✓ Karlılık artışı,
- ✓ Hammadde kullanımında etkinliğin sağlanması,
- ✓ Kalite artışı,
- ✓ Bilginin ekonomik bir değere dönüşmesi,
- ✓ Yeni pazarlar oluşturma,
- ✓ Ürün hattının ve karmasının genişletilmesi,
- ✓ Müşteri tatmininin maksimize edilmesi,
- ✓ Yeni pazarlara girişte kolaylık sağlama,
- ✓ Üretimde, tedarik ve pazarlama da esneklik sağlama,
- ✓ Ürün ve hizmetlerin üretim sürelerinin kısalması ve firelerin minimizasyonunun sağlanması,
- ✓ Çalışma şartlarının iyileştirilmesi,
- ✓ Müşteri, tedarikçi ve araçlarla iletişimin geliştirilerek bilgi paylaşımının sağlanması.

İşletmelerimizin uluslararası pazarda rekabet üstünlüğü sağlayabilecek inovatif hamleleri ile Avrupa, Amerika ve Japon patent ofislerine kayıtlı patent sayıları dikkate alındığında inovasyon konusunda toplum, devlet ve işletmeler olarak işin başında olduğumuzu daha net görebilmekteyiz.

Yeni olan her şeyin bir inovasyon olarak değerlendirilemeyeceğinin altını çizmek belki de inovasyonun kapsamının anlaşılması açısından önemli bir adım olacaktır. Çünkü inovasyonun temel dinamiğini "yeni olan her şey değil, ekonomik ve sosyal bir katma değere dönüşen ya da dönüştürülen yenilikler" oluşturmaktadır.

Toplum ve ekonomilere yönelik sonuçlar:

- ✓ Toplumsal refah artışı,
- ✓ Yaşam standartlarının artması,
- ✓ Sürdürülebilir ekonomik büyümenin sağlanması,
- ✓ İstihdam artışı,
- ✓ Kaynakların etkin ve verimli kullanılması,
- ✓ Yeni hammadde kaynaklarının ortaya çıkarılması,
- ✓ İhracat artışı sağlama,
- ✓ Patent sayılarında artma,
- ✓ Bölgesel kalkınmaya katkı sağlama,
- ✓ Enerji kaynaklarının etkin kullanımı,
- ✓ Girişimciliğin artması,
- ✓ Dışa bağımlılığın azalması.

İnovasyonun bu etkilerinden yararlanabilmek ve bu etkileri maksimize edebilmek için öncelikle birey, toplum, kurum ve kuruluşlar açısından belirli düzeyde bir **farkındalığa sahip olunması, inovasyonun öneminin** kavranması, gerekli mekanizmaların kurularak bu mekanizmalar arasındaki **iletişim ve etkileşimin** sağlanması gerekmektedir. Bunun sağlanabilmesi için birçok ülke öncelikle bir ulusal yenilik sistemi kurarak bu sistemi küresel yenilik sistemiyle güçlü bağları olan bir entegrasyona dönüştürmeye çalışmaktadır. Ulusal inovasyon sistemlerinin etkinliğinin

yüksek olması ve katma değeri yüksek inovatif faaliyetlere zemin hazırlaması ise devletin, bu sistem içerisinde üsteleneceği role ve belirlenecek ulusal inovasyon stratejisine bağlı olarak değişecektir. Bu yönüyle günümüz ulusal inovasyon sistemlerinin özelliklerine kısaca değinmek yararlı olacaktır.

Ulusal İnovasyon Sistemlerinin Dönüşümü ve Yapısı

İnovasyon sistemleri 1990'lı yıllara kadar Ar-Ge, üretim ve pazarlama arasındaki etkileşime dayanan bir özellik göstermekteydi. Başka bir ifadeyle inovasyon sistemleri Ar-Ge, üretim ve pazarlama departmanlarının etkileşiminden oluşan dışa kapalı bir sistem görünümündeydi. İnovasyonlar, işletme içerisindeki bu üç departmanın kendi aralarındaki faaliyetlere bağlı olarak gerçekleşiyordu. 90'lı yıllardan sonra **teknolojinin itici ve pazarın çekici gücünün** dikkate alınmasıyla birlikte bilimsel gelişmelerin de yakından takip edildiği **dışa açık, interaktif inovasyon sistemleri** geliştirilmeye başlandı. Bu sistemlerde pazarlama, Ar-Ge ve üretim ile bilim ve pazar arasında karşılıklı bir etkileşim kurulmaya başlandı.

Özellikle 2000'li yıllardan sonra, çevresel faktörlerdeki değişim, teknolojinin hızlı gelişmesi ve bilişim teknolojisindeki ilerlemeler daha sistemik ve öğrenen ulusal ağ sistemlerinin doğmasına zemin hazırladı. Artık işletmelerin ya da ülkelerin inovatif faaliyetlerini gerçekleştirdikleri içe kapalı sistemler yerine dışa açık, bilginin ve teknolojinin karşılıklı paylaşımına dayalı çevredeki değişimlerden hareket eden ve diğer ulusal inovasyon sistemleriyle **etkileşim ve işbirliğine dayanan** inovasyon sistemleri geliştirilmeye

başlandı. **Sistemik ve öğrenen ağ modeline** dayalı ulusal inovasyon sisteminin etkinliği ise önemli ölçüde;

- Devletin bu sistem içerisindeki rolü ve desteğine,
- Devlet, toplum ve işletmelerin bu sürece aktif katılımına,
- Üniversite ve sanayinin işbirliğine,
- Çevresel değişimlerin seyrinin ve etkilerinin analizine ve
- Bilginin elde edilmesi ve paylaşımına bağlı olarak şekillenmektedir.

Toplumun ve bireylerin sürece katılımı sistemin etkin işleyişi açısından oldukça önem arz etmektedir. Ancak toplumun sisteme katkısını artırmak **inovatif bir kültürün** benimsenmesi ile mümkün olabilecektir. İnovatif ve yaratıcı bireylere sahip olmanın yolu ise okul öncesi eğitimden başlayan sürecin bu yönde şekillendirilmesiyle mümkün olabilecektir. Dolayısıyla eğitim sistemi, inovatif bir toplum (hem yaratıcı hem de yeniliğe açık) kültürü oluşturmanın en temel dinamiği olarak görülmelidir. Toplumun inovatif bir kültüre sahip olması, o toplumun bireylerinden oluşan

işletmelerin de inovatif kültüre sahip olmasında önemli katkılar sağlayacaktır.

Küresel inovasyon sistemiyle etkili iletişim ve etkileşim halinde dinamizm kazanacak olan ulusal inovasyon sistemlerinin, kendi etkinliklerini artıracak **bölgesel ve sektörel inovasyon sistemlerinin** kurulmasına ve dinamik bir şekilde işlemesine zemin hazırlayacak bir yapıya sahip olması oldukça önemlidir. Çünkü ulusal yenilik sistemi içerisinde oluşacak bölgesel ve sektörel yenilik sistemleri, bölgelerin ve sektörlerin özel sorunlarını çözmeye ve bölgesel gelişmeyi tetiklemede önemli fonksiyonlar icra edeceklerdir.

Bu yeni sistemde işletmelere düşen işe; doğal, ekonomik, teknolojik ve pazar çevresindeki değişimleri iyi analiz ederek bunları birer fırsata dönüştürmek ve ulusal ya da uluslararası kurum/kuruluşlarca geliştirilen bilgi ve teknolojiden yararlanabilecek ağları geliştirebilmek ve dinamik hale getirmek olacaktır.

Devletin bu sürece katkısı ve sistemdeki rolünün önemi günümüz için oldukça artmıştır. Devletin yenilik sistemine bir aktör olarak katılımını zorunlu kılan nedenleri ise;

- İnovasyonun temelini oluşturan bilginin kamusal bir özelliğe sahip olması,
- İnovasyon sürecinde problem oluşturabilecek (işletmeler tarafından aşılması güç olan) bazı belirsizliklerin olması,
- Teknolojinin yayılması için uygun altyapının tesis edilmesi
- Tamamlayıcı bazı disiplin ve değerlere ihtiyaç duyulması ve
- İnovasyonla ilgili politikaların belirlenmesine ihtiyaç duyulması (Afuah, 2003; 307) olarak sıralamak mümkündür.

Bu sistemde devletin üstlenebileceği çeşitli roller bulunmaktadır. Bu roller farklı zamanlarda farklı şekillerde devlet tarafından icra edilebilecektir. Bu rolleri;

- Ar-Ge faaliyetlerine finansman sağlama,
- Çevresel ve yasal düzenlemelerin mimarlığını üstlenme,
- Eğitimlik yapma,
- Öncü kullanıcı olma,
- Enformasyon merkezi oluşturma,
- Makroekonomik gereklilikleri yerine getirme,
- Yeniliği teşvik eden politikaları uygulama,
- Yeniliğe yardımcı unsurları sağlama

olarak sıralamak mümkündür.

Devletin katkısı ve desteğiyle kurulacak bir inovasyon sistemi ve bu sistemin oluşturacağı bir çevre ise işletmeler için önemli stratejik fırsatları da beraberinde getirecektir.

Bu çerçevede şunun da altını çizmek gerekir ki; ülkeler İnovasyon faaliyetlerini sadece Ar-Ge ve bilim/teknoloji politikalarından ibaret görmeyip diğer tüm alanları da içine alacak şekilde daha geniş bir yelpazede düşünmelidirler. “Üçüncü nesil yenilik” kavramının temelinde bu düşüncenin olduğu unutulmamalıdır. Bu bağlamda Avrupa Birliği’nin yeniliği 14 farklı düzenlemeyle birliğin politikalarıyla uyumlu hale getirme çabaları da bu algının bir ürünü olarak değerlendirilebilir.

İşletmeler için İnovasyon Yönetimi ve İnovatif Örgüt Kültürünün Özellikleri

İnovasyon Süreci Yönetilebilir mi?

Ülkeler arasındaki sınırların kalkması, buna paralel olarak bilginin, teknolojinin ve insan gücünün hızlı ve serbest dolaşımı, bilgi ve teknolojiye hızlı gelişme, tüketicilerin yaşam tarzlarındaki değişimin hızlanması ve beklentilerinin artması işletmeleri kaçınılmaz olarak inovasyon yapmaya itmiştir. Bu bağlamda inovasyon, işletmelerin en önemli rekabet araçlarından birisi haline gelmiştir. Ancak işletmeler için asıl sorun, kendilerine sürdürülebilir rekabet avantajı sağlayacak, karlılıklarını ve pazar paylarını artıracak, yeni pazar fırsatları yaratacak bu inovasyonları nasıl gerçekleştirebilecekleri sorunudur. Günümüzde inovasyonun ne kadar önemli olduğu sıkça vurgulanmasına karşın bunun nasıl etkin ve verimli bir şekilde gerçekleştirilebileceği üzerinde fazla durulmamaktadır. İşletmeler açısından inovasyonla ilgili iki temel problem bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, inovasyonun ortaya çıkarılma (üretileme)

İnovasyon, her kim ya da kuruluş tarafından ortaya çıkarılmış ve ticarileştirilmiş ise mutlaka onun için ekonomik bir fayda sağlaması gerekmektedir.

Ülkemizde ve dünyanın birçok yerinde inovasyon konusundaki yapılan hatalardan birisi de inovasyonu sadece bir Ar-Ge hareketi olarak görüp yalnızca yeni şeylerin ortaya çıkarılması/üretilmesi üzerine odaklanmasıdır. Oysa inovasyonları başarılı bir şekilde ticarileştiremeyip; ondan yeterli sosyal ve ekonomik katma değeri elde edemediğinizde hem rekabetçilik açısından hem de kullanılan kaynakların etkinliği ve verimliliği açısından dezavantajlı bir durumda olacağınız açıktır.

sürecini kapsayan **inovasyonun yönetilme sorunu** diğeri ise inovasyonların etkili bir şekilde ticarileştirilmesi ve pazara sunulmasını sağlayacak **pazarlama sorunu**dur. Daha önce de belirtildiği gibi **inovatif hareketlerin** ekonomik ve toplumsal bir değere dönüştürülmesi ancak onun etkili bir şekilde pazarlanmasıyla mümkün olacaktır. Yani ortaya yeni bir ürün, hizmet ya da iş modelinin çıkarılması, etkili bir pazarlama sürecine tabi tutulmadığı sürece inovasyon olarak değerlendirilemeyecektir. Bu yönüyle işletmelerin hem inovasyon üretme hem de bunları ticarileştirme sürecinde kendilerini başarıya ulaştırabilecek bir **inovasyon stratejilerinin** olması gerekmektedir.

İşletmeler için inovasyon sürecinin önemli belirsizlikleri beraberinde getirmesi, sürecin kontrolünü ve yönetilebilirliğini zorlaştırmaktadır. Bu belirsizliklerin başında **finansal, teknolojik, örgütsel belirsizlikler ile pazar belirsizlikleri** gelmektedir. İnovasyon sürecinde işletmelerin hammadde, personel gibi kaynakların yanında ne kadar finansal kaynak sarf edeceklerini daha baştan tahmin etmek oldukça güçtür. Bu da, özellikle finansal altyapısı fazla güçlü olmayan ve riski sevmeyen işletmeler için yenilik faaliyetlerini engelleyen önemli bir engel olarak karşımıza çıkmaktadır. **Teknolojinin değişim hızı** işletmeleri daha yeni teknolojilerle çalışmaya zorlarken diğer taraftan da işletmeler açısından teknoloji devinim hızını artırmakta, bu da işletmeler için önemli bir maliyet oluşturabilmektedir. Diğer taraftan işletmelerin benimsedikleri bazı inovasyonlara alışma sürecinde, çalışanların önemli bir kısmının direnç gösterme ihtimali de uygulamada sık rastlanılan

riskler arasındadır. Son olarak pazara sürülen yeni ürün ve hizmetlerin pazardaki müşteriler tarafından kabul edilmeme riski de işletmeler için inovasyon sürecinde önemli handikaplar oluşturacak belirsizlik alanları olarak dikkate alınmalıdır. Nitekim pazara sunulan yeni ürün ve hizmetlerin başarı şansının yüzde 10-15 dolaylarında olduğu gerçeği de dikkate alındığında bu, riskin boyutlarının ne kadar büyük olduğunu gözler önüne sermektedir.

Yukarıda sayılan belirsizlikler, işletmeler için aynı zamanda ciddi riskleri de beraberinde getirmektedir. Bu riskler ise işletmelerin çoğunu önemli ölçüde inovatif hareketlerden alıkoyan bir rol üstlenebilmektedir. Bunun için bu belirsizlikleri azaltacak bir işletme yapısı ve işletme kültürüne sahip olmak gerekmektedir. Burada işletmelerin aşamayaacağı bazı noktalarda devletin ve diğer kurumların destekleyici ve düzenleyici rollerini yerine getirmeleri, bu süreci daha dinamik ve aktif hale getirmeye yardımcı olacaktır.

Christensen (1997), taklit teknolojisinin ve büyük firmaların küçüklere göre gücünün inovasyon konusundaki çıkması daha da derinleştirdiğini ve bu durumun birçok işletme için önemli birer çıkamaz oluşturduğunu vurgulamıştır. Bu bağlamda, bir firma tarafından belirli bir çaba sonucunda ortaya çıkarılan yeni bir ürünün, teknoloji, insan gücü ve dağıtım ağı daha geniş olan bir başka firma tarafından daha etkin ve yaygın bir şekilde pazara sürülebilmesi söz konusu olabilmektedir. Dolayısıyla belirli riskleri göze alarak yeniliği üreten firma, yaptığı yenilikten yararlanmazken tam tersine bu konuda herhangi bir çaba sarf

etmeyen başka bir firma bu yenilikten kazanç sağlayabilmektedir. Dolayısıyla bu asimetrik durum özellikle inovatif ve yaratıcı küçük ve orta boy işletmeleri, yaptıkları yenilikleri korumada savunmasız hale getirmektedir. Aynı yazar 2003 yılında yazdığı kitapta, yenilik sahibi firmaların öncelikle olgunlaşmamış ya da büyük firmaların girmeye değer bulmadıkları daha alt segmentlere ürettikleri yeni ürünleri sunarak, belirli büyüklüğe sahip olduktan sonra büyük firmaların bulunduğu pazarlarda rekabet edebilecekleri yönünde bir çözüm önermiştir.

Şüphesiz işletmeler için rekabet düzeyi yüksek yenilikler üretebilmenin yolu öncelikle **inovatif bir örgüt (işletme) kültürüne** sahip olmaktan geçmektedir. İşletmelerin sahip olması gereken bu kültür, içinde buldukları toplumun yenilikçilik düzeyi ile yakından ilgilidir. Çünkü istihdam edilen çalışanların ne derece yaratıcı ve yenilikçi olduğu, işletmelerin yenilikçi kültürlerine doğrudan etki edecektir. Bu nedenle bir taraftan yaratıcı ve yenilikçi bir toplumun yaratılması diğer taraftan da yenilikçi işletme kültürlerinin tesis edilmesi, birbirleriyle organize olarak gerçekleştirilmesi gereken faaliyetler olarak görülmelidir.

Şurası bir gerçek ki işletmelerin kültürel yapılarını çok kısa sürede ve kolayca değiştirebilmek ve yenilikçi bir yapıya kavuşturmak çok kolay bir iş değildir. Nitekim, yıllarca aynı teknikle ve aynı teknolojiyle iş yapan bir çalışanın yıllar sonra yeni bir tekniğe adapte olması ve sürekli yenilikler üreten yaratıcı bir yapıya kavuşması kolay olmayacaktır.

İşletmelerde inovatif kültürün tesis edilmesi ve işletmelerin yenilikçi bir yapıya kavuşturulması için sahip olunması gereken özellikleri aşağıdaki gibi sıralamak mümkündür (Oden, 1997: 5):

1. İleri görüşlü, stratejik ve kültürel liderlik,
2. Yenilik ve başarı üzerine vurgu yapmak,
3. Güçlü bir müşteri odaklılık,

4. Toplam kalite yönetimine önem vermek,
5. Esnek ve uyumlu bir örgüt yapısı,
6. Yüksek düzeyli işbirlikleri, takım çalışması ve güven,
7. Katılımcı yönetim tarzı ve işgücünün yetkilendirilmesi,
8. İnsan kaynaklarına önem vermek,
9. Sürekli öğrenme, değişim ve ilerleme,
10. Etkili enformasyon, iletişim, karar alma sistemleri,
11. Süreç yönetimine önem vermek,
12. Ürün, süreç ve pazar geliştirmeye önem vermek.

Şüphesiz inovasyon, onu destekleyen bir kültür içerisinde daha sürdürülebilir ve etkin olarak gerçekleşecektir. Bunun için ise yukarıdaki özelliklere sahip bir **inovatif (yenilikçi) kültürün** örgüte hakim olması kaçınılmazdır. Özellikle çalışanları inovasyon konusunda cesaretlendiren, destekleyen ve yeni fikir ve bilgilere kolayca ulaşmasını sağlayan bir kültürün inşa edilmesi, onların hem örgüt içerisinde hem de örgüt dışında ilişkiler geliştirmesini sağlayacaktır. Bu şekilde örgütün, çalışanları vasıtasıyla, hem çalışanların hem de örgüt dışındaki ortakların, müşterilerin, araçların ve tedarikçilerin yenilikçi çabalara katkısı sağlanmış olacaktır (Uzkurt, 2008; 143).

İşletmelerin yukarıda sayılan inovatif özelliklere sahip olabilmesi bazı kültürel değişim ve dönüşümlerin yaşanmasıyla mümkün olabilecektir. Bu değişim ve dönüşümün yaşanabilmesi de aşağıda sayılanların yürürlüğe konmasıyla mümkün olabilecektir. Bu faaliyetleri (O'Reilly, 1991: 301);

- ✓ Çalışanların sürece katılımının sağlanması,
- ✓ Değişimi destekleyen ve motive eden bir yönetim anlayışının geliştirilmesi,
- ✓ İşletme içinden ve dışından gelen bilgilerin değerlendirilmesi ve
- ✓ Değişime ilişkin yapılan faaliyetlere yönelik kapsamlı bir ödüllendirme sisteminin kurulması

şeklinde sıralamak mümkündür.

Yenilikçi örgüt kültürüne sahip işletmelerin gerek yapısal, gerek liderlik özellikleri gerekse çalışma sistemine ilişkin olarak sahip olması gereken özellikleri ise şu şekilde sıralamak mümkündür (Tid vd., 2005):

1. Liderlik, yenilik isteği ve vizyon,
2. Uygun bir örgüt yapısı,
3. Yenilikçi bireyler,
4. Eğitim ve gelişme,
5. Yüksek katılım,
6. Etkili takım çalışması,
7. Yaratıcı iklim,
8. Dışa odaklanma,

9. Yaygın iletişim,

10. Öğrenen örgüt.

1. Liderlik, yenilik isteği ve vizyon: Yenilikçi örgütlerin başarılı bir inovasyon sürecini işletebilmeleri ve inovasyon faaliyetlerinin işletme içerisinde süreklilik kazanması için bu yapıyı destekleyen bir lider kadrosuna sahip olması gereklidir. Liderlerin yenilik ve yaratıcılık konusundaki tutum ve yönetim anlayışları işletmelerin yenilikçi yapılarının şekillenmesinde önemli bir rol üstlenecektir. Dolayısıyla yenilik isteğine sahip yönetim anlayışı ve işletme vizyonu yenilikçi örgütlerin en önemli özelliklerinden birisi olarak değerlendirilebilir.

2. Uygun bir örgüt yapısı: Yenilikçi örgütlerin, yenilik-

Özellikle 2000'li yıllardan sonra, çevresel faktörlerdeki değişim, teknolojinin hızlı gelişmesi ve bilişim teknolojisindeki ilerlemeler daha sistemik ve öğrenen ulusal ağ sistemlerinin doğmasına zemin hazırladı. Artık işletmelerin ya da ülkelerin inovatif faaliyetlerini gerçekleştirdikleri içe kapalı sistemler yerine dışa açık, bilginin ve teknolojinin karşılıklı paylaşımına dayalı çevredeki değişimlerden hareket eden ve diğer ulusal inovasyon sistemleriyle etkileşim ve işbirliğine dayanan inovasyon sistemleri geliştirilmeye başlandı.

çi kültürlerinin yanında işletmedeki yapılanma şekli olarak da inovasyonu destekleyecek özelliğe sahip olması gerekmektedir. Yeniliği destekleyen örgütsel yapının, değişimi ve ilerlemeyi kolaylaştıran, fonksiyonlar arası koordinasyonu, iletişimi ve bilgi paylaşımını sağlayan bir yapı olması arzu edilir. Yenilik için uygun bir örgüt yapısının aynı zamanda çevre ve örgüt arasındaki ilişkide de uyumu sağlayan bir özellikte olması gerekmektedir.

Yenilikçi işletmelerin inovasyon için gerekli bilgi ve enformasyonu dışarıdan elde edebilecek ve işletme içerisinde bunları inovasyona dönüştürebilecek daha esnek bir yapıya sahip olması gereklidir. Çünkü yeni inovasyon fikirlerinin ortaya çıkarılması ve işletmede çalışanlar tarafından paylaşılması fikirlerin kolayca tartışılabildiği daha esnek bir yapının gerekliliğini zorunlu kılmaktadır.

3. Yenilikçi bireyler: Yeniliklerin ortaya çıkarılmasında ya da yeni fikirlerin üretilmesinde işletme içerisinde yaratıcı bireylere ihtiyaç vardır. Bu bireylerin yetenek ve kapasitelerinin inovatif faaliyetlere kanalize edilmesi ve diğer çalışanları da motive edici şekilde yönlendirilmeleri önemlidir. İşletmedeki yaratıcı bireylerin, diğer çalışanları yenilikçilik konusunda etkilemeleri ve işletmenin daha yenilikçi bir kültüre sahip olması açısından önem arz etmektedir.

4. Eğitim ve gelişme: Eğitim ve gelişmenin sürekliliği ve istikrarı günümüz örgütleri için yüksek performansın anahtar kavramlarıdır. Çünkü örgütün yeni teknolojiyi, araç ve gereçleri kullanabilmesi, yeni ürün ve hizmetleri tasarlayabilmesi ancak bilgi ve becerileri yeniliğe dönüştürebilme konusundaki yetenekleri ile eğitim ve gelişmedeki kararlılık ve süreklilikleriyle mümkün olabilecektir. Yeni teknoloji ve tekniklerin benimsenme ve uygulanmasındaki örgütsel direnç de ancak eğitimle aşılabilecektir.

Yenilik ve eğitim, örgüt üyelerine daha fazla yetki-sorumluluk yükleyebilme ve bunları etkin bir şekilde yerine getirebilme açısından da önemlidir. Bu sayede bireyler yenilik sürecinde bilgi ve becerilerini kullanma konusunda daha cesaretli ve yaratıcı olabileceklerdir. Ayrıca uzun süreli eğitim ve geliştirme desteği, bireylerin yenilik sürecindeki yorumlama, tamamlama ve değiştirmedeki yetenek ve becerilerini de artıracacağı için bireylerin daha yaratıcı olmalarını da beraberinde getirecektir.

5. Yüksek katılım: Yenilik genel olarak, Ar-Ge, pazarlama ve üretim departmanlarında çalışanların sorumluluğunda olan bir iş olarak algılanmaktadır. Oysa yenilik sürecinin etkinliğinin önemli ölçüde örgüt üyelerinin problem çözme ve yaratıcılık konusundaki yeteneklerine bağlı olduğu dikkate alınırsa bu sürece bütün bireylerin katılımının gerekliliğinin kaçınılmaz olduğu anlaşılacaktır. Dolayısıyla yenilik, örgüt içinde sadece birkaç departmanın veya kişinin işi olarak algılanmayıp bütün çalışanların sürece dahil edilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, sürecin etkinliği ve performansı örgüt üyelerinin doğru ve yüksek katılımını sağlayacak bir sistemin geliştirilmesi ve çalışanlarca benimsenmesiyle mümkün olacaktır. Buna, 3M'in "her çalışan bir mucittir" sloganıyla bütün çalışanları yenilik yapma ve yenilik sürecindeki problemleri çözmeye dahil etmesi güzel bir örnek olarak verilebilir (Uzkurt, 2008).

6. Etkili takım çalışması: Yenilikçi örgütlerin en önemli bileşenlerinden bir diğeri de yenilik faaliyetlerinden so-

Ulusal yenilik sisteminde işletmelere düşen; doğal, ekonomik, teknolojik ve pazar çevresindeki değişimleri iyi analiz ederek bunları birer fırsata dönüştürmek ve ulusal ya da uluslararası kurum/kuruluşlarca geliştirilen bilgi ve teknolojiden yararlanabilecek ağları geliştirebilmek ve dinamik hale getirmek olacaktır. Devletin bu sürece katkısı ve sistemdeki rolünün önemi günümüz için oldukça artmıştır.

rumlu takımların etkin çalışmalarıdır. Yenilikle ilgili görevleri üstlenmek ve yürütmek üzere oluşturulmuş takımların problemleri tespit etme ve çözüm üretme, yenilikçi fikirleri üretme ve bunları yeni ürün, hizmet ve sürece dönüştürmedeki etkin çalışmaları; hem takımın performansını hem de yenilik sürecinin başarısını artıracaktır. Yüksek performanslı takım çalışması için özellikle;

- ✓ Açıkça tanımlanmış görev ve amaçların olması,
- ✓ Etkili bir takım liderinin bulunması,
- ✓ Bireysel davranışlar ve takımdaki rollerin iyi eşleştirilmesi,
- ✓ Grup içerisindeki çatışmaları çözecek etkili bir mekanizmanın geliştirilmesi,
- ✓ Çevredeki örgütlerle sürekli bir bağlantının sağlanması

gerekmektedir (Tidd vd., 2005: 497).

7. Yaratıcı iklim: Çoğu icatlar şans eseri, kazara ortaya çıkmıştır. Ancak bunların yeniliğe dönüştürülmesi veya tür icatların ortaya çıkabileceği ortamın hazırlanması, yeniliği destekleyen ve yenilikçi fikirlerin yeşereceği bir iklimle mümkün olacaktır. Yeni fikirlerin ortaya çıkacağı bir iklim aynı zamanda yeni fikirleri değerlendirebilecek yaratıcı bireylerin varlığıyla daha etkin hale gelecektir. Yenilik için örgüt yapısı ve bu yapının en önemli unsuru olan değer ve inançları ifade eden kültürün önemi açıktır. Ancak kültürle

birlikte örgütün iletişim politikaları ve süreçleri, ödüllendirme sistemleri, eğitim politikası, muhasebe ve ölçme sistemleri gibi birçok faktör de yenilik sürecine etki edecektir. Bütün bunları örgütsel iklimi oluşturan faktörler olarak tanımlamak mümkündür. Bu faktörlerin de örgüt içinde yeniliği teşvik edecek şekilde tasarlanması gerekmektedir. Örneğin, yeniliği teşvik edecek ve bireyleri yenilik yapmaya sevk edecek bir ödüllendirme sistemi, bu pratikte kullanılan en etkili araçlardan birisidir (Uzkurt, 2008).

8. Dışa odaklanma: Günümüzdeki yenilik sistemlerinin artık içe kapalı olmaktan çok dışa açık sistemler olduğu bir gerçektir. Yenilikçi firmaların da bu çerçevede içsel dinamiklere odaklanmakla birlikte dış çevredeki yenilik fırsat ve tehditlerini anlayacak ve bunu örgütün tamamına ulaştıracak bütünlük bir sistemi benimsemeleri gerekmektedir.

Dışa odaklanma, yenilikçi firmaların en önemli özelliklerinden birisi olarak kabul edilebilir. Çünkü yeniliğin başarısı ve hatası önemli ölçüde çevresel faktörlerden müşterilerin ihtiyaçlarının anlaşılmasına bağlı olmaktadır. Müşterinin ihtiyaçlarını karşılayacak bir yeniliğin bile pazarda başarı şansının düşük olduğu uygulamada çok rastlanan bir durum olarak karşımıza çıkmaktadır. Dolayısıyla yenilik sürecinde müşterilerin istek ve ihtiyaçlarının belirlenmesi tek başına yeterli olmayacaktır. Aynı zamanda sürece müşterilerinin katılımının sağlanması da yeniliklerin benimsenmesi ve yayılması açısından önemli diğer bir noktadır (Uzkurt, 2008).

9. Yaygın İletişim: Açık yenilik süreci, örgüt içi ve dışında olmak üzere birçok üyenin birbirleriyle ilişkisini kaçırmaz kılmaktadır. Dolayısıyla hem dış odaklanma hem de iç fonksiyonların etkileşimi, yaygın bir iletişimi zorunlu hale getirmektedir. Yenilik sürecindeki bilginin üretimi, paylaşımı, problemlerin ve çatışmaların çözümü önemli ölçüde sistemin üyeleri arasındaki etkin iletişime mümkün olabilecektir. Bu çerçevede **iletişime yatırım yapan** ve etkin bir iletişim mekanizması geliştiren örgütlerin yenilik konusunda daha başarılı olacağı beklenebilir. İletişimin temel yapı taşlarının bilginin yaratılması, yorumlanması ve paylaşımı olması da yenilikçi örgütleri daha etkin bir bilgi yönetimi politikasına zorlamaktadır. Bugünkü iletişim teknolojilerinin bilginin elde edilmesi, yorumlanması ve paylaşımı konusunda önemli fırsatlar sunmasının yanında örgütlerin, özellikle bilgi ağının sosyal örgütlenmesine de önem vermesi gerekmektedir (Tidd vd., 2005: 502).

10. Öğrenen Örgüt: Öğrenen örgüt kavramı, son yıllarda bilginin hareketliliğine ve yönetimine dayalı olarak, rekabet üstünlüğü kazanmada ve problemlerin çözümüne yenilikçi fikirler üretmede önemli hale gelmiştir. Hatta yenilik sürecini deneyim, öğrenme ve bütünleşmeyi kapsayan bir öğrenme süreci olarak da değerlendirmek mümkündür. Ancak, bu süreçte öğrenmenin ve hataların ortaya çıkacağı fırsatları değerlendirebilmek oldukça önemlidir. Öğrenen bir örgüt olmanın en önemli avantajı da, bir taraftan çevresel ilişkilerde yaşanan deneyimlerden yeni tecrübeler edinmek, diğer taraftan da yapılan hataları bir öğrenme malzemesi yaparak bunları fırsata dönüştürebilmektir. Bu

çerçevede mekanizmanın etkin işleyebilmesi için örgütlere, eğitim ve gelişmeye, gözlem ve ölçmeye, dokümanlara, deneyime, mevcut uygulamaya meydan okumaya, farklı bakış açılarına, geçmiş deneyimlerden ders çıkarma ve geleceğe yansıtma önem vermeleri gerekmektedir (Garvin, 1993).

Başarılı Bir İnovasyon İçin Yapılması Gerekenler

İşletmelerin inovasyon konusunda başarılı olabilmelerini sağlamak ve pazara sunulacak yeni ürün ve hizmetlerin getirilerini maksimize edebilmek için yapılması gerekenleri aşağıdaki gibi özetlemek mümkündür:

1. Başarılı bir inovasyon için mutlaka bir inovasyon stratejisi oluşturulmalıdır. Her işletme, sektör, bölge ve ülke için tek bir inovasyon stratejisinden bahsetmek hiç şüphesiz doğru olmayacaktır. Özellikle işletmeler için mevcut finansal ve teknolojik altyapı, insan kaynağı yapısı, pazar payı, rakiplerine göre üstün ve zayıf olduğu durumlar, pazardaki fırsat ve tehditler dikkate alınarak her işletmeye özel bir inovasyon stratejisinin oluşturulması doğru bir yaklaşım olacaktır. Benzer şekilde sektörlerin, bölgelerin ve ülkelerin de kendi durumlarını dikkate alarak yenilik stratejileri oluşturmaları yeniliğin başarısı için faydalı olacaktır.

2. Başarılı bir inovasyon için dışa açık ve içeride de paylaşım ve etkileşime dayalı bir network sistemine ihtiyaç vardır. Günümüzde bilgi ve teknolojiye ulaşmanın kolay ve hızlı olduğu dikkate alınırsa, işletmele-

İnovasyon, işletmelerin en önemli rekabet araçlarından birisi haline gelmiştir. Ancak işletmeler için asıl sorun, kendilerine sürdürülebilir rekabet avantajı sağlayacak, karlılıklarını ve pazar paylarını artıracak, yeni pazar fırsatları yaratacak bu inovasyonları nasıl gerçekleştirebilecekleri sorunudur. İşletmeler açısından inovasyonla ilgili iki temel problem bulunmaktadır. Bunlardan birincisi, inovasyonun yönetilme sorunu diğeri ise pazarlama sorunudur.

rin teknolojideki ve bilimdeki bu gelişmeleri takip eden ve bunları işletmeye sürekli aktaran ve çevredeki değişimlerin yarattığı fırsatlara cevap verebilecek şekilde bu bilgi ve enformasyonu işletme içerisinde inovasyona dönüştürebilecek bir iletişim ağının kurulması son derece önemlidir. Bu ağ, **dinamik ve dışa açık olan bir veri tabanını** da gerekli kılmaktadır.

3. Başarılı bir yenilik onu destekleyen bir kültürel altyapıya ve işletme yapısına ihtiyaç duyar.

İşletmelerde inovasyon faaliyetlerinin başarılı bir şekilde yürütülmesi, sürekli hale getirilmesi ve pazarlanabilmesi çalışanlara da bir değer ve vizyon kazandıran bir işletme kültürüyle mümkün olabilecektir. Bu kültürün inşa edilmesinde ise lider kadrosunun ve yönetim anlayışının önemli ve aktif roller üstlenmesi zorunluluk arz etmektedir.

4. Ne tür inovasyonların yapılması gerektiği konusunda doğru kararlar verilmelidir.

İnovasyonlar, farklı özelliklerine göre değişik şekillerde sınıflandırılmışlardır. Bunlardan en önemlileri; radikal ve artımsal inovasyonlar, ürün, hizmet, süreç, yönetsel ve pazarlama yeniliği, teknolojik ve teknolojik olmayan yenilikler, yıkıcı ve destekleyici yeniliklerdir. İşletmelerin teknolojik altyapılarını, pazardaki rekabet yapısını ve pazardaki ihtiyaçları dikkate alarak ne tür yenilikler üzerine ağırlık vermeleri gerektiğine karar vermeleri gerekmektedir. Özellikle ileri teknoloji yeniliklerin getirisinin ve rekabet düzeyinin yüksek olduğu bilinmektedir. Ancak, mevcutlarda yapılacak maliyeti çok

düşük artımsal yeniliklerin de işletmelere önemli rekabet üstünlükleri kazandıracak ve pazar payı artıracak kazanımlarının olabileceği de dikkate alınmalıdır.

5. İnovasyon fikirlerinin üretilmesi ve dışarıdan sağlanması için ilgili kaynaklarla etkili iletişim ağı oluşturulmalıdır.

İşletmeler, inovasyon fikirlerini zaman zaman kendileri geliştirebileceği gibi dışarıdan da sağlayabilirler. Burada, dışarıdaki inovasyon fikri oluşturabilecek kaynaklarla sürekli ve dinamik bir işbirliğinin kurulması ve aktif halde tutulması gerekmektedir. Bu bağlamda **inovasyon kaynaklarını; pazar ve müşteriler, inovasyon toplulukları, rakip ve tedarikçiler, stratejik ortaklıklar, üniversite, kamu kurum ve kuruluşları, diğer ülkelerin yenilik sistemi aktörleri ve işletme çalışanları** olarak sınıflandırmak mümkündür. İşletme bir yandan dışarıdaki yenilik kaynaklarından inovasyon fikirlerinin işletmeye akışını sağlarken diğer taraftan da işletme çalışanlarını bu fikirlerin başarılı bir inovasyona dönüşmesini sağlayacak işletme içi bilgi paylaşım ağı ve tartışma platformları oluşturmalıdır.

İnovasyonların etkin ve **başarılı bir şekilde pazarlanması** bu alana yapılan **yatırımların geri dönüşümünü ve maksimum karlılığı sağlamak** açısından oldukça önemlidir. Şurası bir gerçektir ki; üretilmiş olan inovasyonların toplumsal ve ekonomik getirisini maksimize edecek şekilde etkili bir yöntemle pazarlayamadığınız takdirde herhangi bir anlamı olmayacaktır. Hatta o inovasyon için

İşletmeler için rekabet düzeyi yüksek yenilikler üretebilmenin yolu öncelikle inovatif bir örgüt (işletme) kültürüne sahip olmaktan geçmektedir. Şurası bir gerçek ki işletmelerin kültürel yapılarını çok kısa sürede ve kolayca değiştirebilmek ve yenilikçi bir yapıya kavuşturmak çok kolay bir iş değildir. Nitekim, yıllarca aynı teknikle ve aynı teknolojiyle iş yapan bir çalışanın yıllar sonra yeni bir tekniğe adapte olması ve sürekli yenilikler üreten yaratıcı bir yapıya kavuşması kolay olmayacaktır. Unutulmamalıdır ki yenilik belirli bir sosyal sistem içerisinde benimsenir ve yaygınlaşır.

katılan riskler ve yapılan harcamalar da atıl bir yatırım ve masraf olarak işletmenin hanesine yazılacaktır. Yeniliklerin başarılı bir şekilde pazarlanabilmesi, onun toplum (hedef kitle/pazar) içerisinde kısa sürede benimsenmesini ve yayılmasını sağlayacak bir iletişim ve yayılma stratejisinin oluşturulmasını gerektirmektedir. Bunun için yeni ürün ve hizmetlerin toplumsal kabulü için hangi faktörlerin üzerinde durulması gerektiğinin bilinmesi ve bu faktörleri etkin bir şekilde kullanabilmek için nelerin yapılması gerektiğine karar verilmesi gerekmektedir. Unutulmamalıdır ki, yenilik belirli bir **sosyal sistem** içerisinde benimsenir ve yaygınlaşır. Dolayısıyla sosyal sistemin doğası yani normları, değerleri ve iletişim ağlarının kuvveti gibi faktörler bu sistemin üyelerinin **yenilikleri benimseme hızını** doğrudan veya dolaylı olarak etkileyecektir (Uzkurt, 2008; 243). Yeni ürün ve hizmetlerin toplumun üyeleri arasında benimsenmesi ve yaygınlaşmasında etkili olan faktörleri aşağıdaki gibi açıklamak mümkündür (Rogers, 1995);

a. Nisbi avantaj; geliştirilen inovasyonların mevcutlarla kıyaslandığında kullanıcıları tarafından tercih edilebilir bazı

farklı özellik ve fonksiyonlarının olması gerekmektedir. Aksi takdirde mevcutlarla çok farklılık arz etmeyen yeni ürünlerin kabul şansı oldukça düşük olacaktır.

b. İhtiyaçlarla uyumluluk; inovasyonların hitap edeceği hedef kitlenin ihtiyaçları, inanç ve değerleriyle örtüşmesi gerekmektedir. Buna paralel olarak hedef kitlenin (birey, toplum, işletme vs.) daha önceki benzer deneyimleri de dikkate alınarak inovasyonların gerçekleştirilmesi benimsenme ve yayılımın hızlı olması açısından önemli olacaktır.

c. Karmaşıklık; kullanıcısı tarafından çok karmaşık bir yapı arz eden ya da o şekilde algılanabilecek yeni ürün ve hizmetlerin kabul edilme şansı düşük olabilecektir. Bu nedenle kullanıcısının özellikleri dikkate alınarak inovasyonların mümkün olduğunca sade bir biçime sokulması yararlı olacaktır.

d. Denenebilirlik; tüketicilerin önemli bir kısmı, yeni ürün ve hizmetlere karşı ilk zamanlar belirli mesafeye yaklaşmaktadır. Bu mesafeyi mümkün olan en kısa süreye in-

dirgemek için inovasyonların denenebilirliği önemlidir. Bu nedenle inovasyonların kullanım ya da satın alımdan önce denenebilirliği ve tecrübe edilebilirliğinin sağlanması, daha kısa sürede benimsenmesi için gerekli olacaktır.

e. Gözlemlenebilirlik; inovasyonların ilgili kullanıcıları açısından daha kısa sürede benimsenebilmesi için so-

nuçlarının önceden görülebilir ve gözlenebilir olması da önemlidir. Bu nedenle özellikle yeniliklerin pazarlanma aşamasında sonuçların neler olduğunun gösterilebilmesi ve bunların kullanıcılar açısından tecrübe edilebilmesi oldukça yararlı olacaktır.

Yukarıdaki özelliklerin, inovasyonların üretilmesi ve ticarileştirilmesinde dikkate alınması, şüphesiz yeni ürün ve hizmetlerin ya da diğer yeniliklerin kabul ve yayılmasını kolaylaştıracak ve hatta hızlandıracaktır. Bu nedenle yeni bir takım ürün ve hizmet üretme faaliyetine başlamadan önce bunların dikkate alınarak **pazar yönlü bir anlayışın** benimsenmesi, inovasyonun kabul şansını daima artırıcı bir etki yaratacaktır.

6. İşletme içerisinde inovasyonu destekleyen yaklaşımların benimsenmesi gereklidir. İnovasyon; bilgi, teknoloji ve paylaşımaya dayalı bir faaliyettir. Dolayısıyla işletme içerisinde bilginin üretilmesi, paylaşılması ve yönetilmesini kolaylaştıracak işletme yaklaşımlarının benimsenmesi etkili olacaktır. Bunlar arasında, **örgütsel öğrenme, pazar odaklılık ve bilgi yönetimi** anlayışlarını sayabiliriz. Bu anlayışlarda, inovasyon gibi **bilginin üretilmesi, paylaşımı, buna göre pazara cevap oluşturulması** temeline dayandığı için işletmedeki inovasyon kültürünün benimsenmesine ve inovatif faaliyetlerinin başarısına doğrudan katkı yapacaktır.

Sonuç

İnovasyon, günümüz ekonomileri ve işletmeleri için sürdürülebilir rekabetin temel dinamiklerinden birisi olarak görülmektedir. İnovasyonun rekabetçi özelliğinin arttırı-

Yenilikçi işletmelerin inovasyon için gerekli bilgi ve enformasyonu dışarıdan elde edebilecek ve işletme içerisinde bunları inovasyona dönüştürebilecek daha esnek bir yapıya sahip olması gereklidir. Çünkü yeni inovasyon fikirlerinin ortaya çıkarılması ve işletmede çalışanlar tarafından paylaşılması fikirlerin kolayca tartışılabildiği daha esnek bir yapının gerekliliğini zorunlu kılmaktadır.

Yenilik, örgüt içinde sadece birkaç departmanın veya kişinin işi olarak algılanmayıp bütün çalışanların sürece dahil edilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda, sürecin etkinliği ve performansı örgüt üyelerinin doğru ve yüksek katılımını sağlayacak bir sistemin geliştirilmesi ve çalışanlarca benimsenmesiyle mümkün olacaktır. Buna, 3M'in "her çalışan bir mucittir" sloganıyla bütün çalışanları yenilik yapma ve yenilik sürecindeki problemleri çözmeye dahil etmesi güzel bir örnek olarak verilebilir.

bilmesi, şüphesiz onun nasıl gerçekleştirilebileceğine bağlıdır. Bu nedenle inovasyon için toplumsal bir farkındalığın, yeniliğe açık olmanın, devletin katkısının ve yenilikçi işletme kültürünün varlığı kaçınılmaz gözükmektedir. Bu yönüyle iletişim ve etkileşime dayanan dışa açık bir ulusal inovasyon sisteminin kurulması ve dinamik hale getirilmesine ihtiyaç vardır. Bu sistemin dinamik bir şekilde işleyebilmesi içinse toplumun, devletin ve işletmelerin sisteme aktif katılımları zorunludur.

İşletmeler için inovasyon önemli rekabet üstünlüğü sağlamakla birlikte bazı zorlukları da doğası gereği beraberinde getirmektedir. Bunların aşılması ve başarılı bir inovasyon faaliyetinin gerçekleştirilebilmesi için yenilikçi bir işletme kültürüne sahip olunması ve yeni ürün ve hizmetlerin etkili bir şekilde pazarlanması gerekmektedir. İnovasyonun bilgi ve teknoloji temelli olduğu varsayılırsa, başarılı bir inovasyon için öncelikle bir stratejiye ihtiyaç olduğu unutulmamalıdır. Bununla birlikte yeni fikir ve bilginin işletmeye akışını sağlayan dışa açık bir sistemin işletmede tesis edilmesi gereklidir. Ayrıca işletme içerisinde inovasyon fikirlerinin geliştirilerek tartışılması ve yeni ürün, hizmet, iş modeli ve çözüm önerilerine dönüşebilmesi için esnek bir işletme yapısına ve inovasyonu destekleyen bir lider ve yönetim anlayışına sahip olunmalıdır. İnovasyon için gerekli kültürel altyapının oluşturulması bir yandan inovatif fikirlerin işletme içerisinde üretilmesini sağlayacak, diğer yandan da inovasyon faaliyetlerini kolaylaştıracak ve daha etkin ve verimli hale getirecektir.

Kaynakça

- Afuah, A. (2003). *Innovation Management: Strategies, Implementation, and Profits*. (2nd. ed.). NY: Oxford University Pres.
- Christensen C.M. ve M. Clayton. (1997). *The Innovator's Dilemma*. Boston: Harvard Business School Pres.
- Christensen C.M., Clayton M. ve M.E. Raynor. (2003). *The Innovator's Solution*. Boston: Harvard Business School Pres.
- Garvin, D. (1993). Building a Learning Organization. *Harvard Business Review*. 71 (4), 78-91.
- Oden, W.H. (1997). *Managing Corporate Culture, Innovation and Intrapreneurship*. USA: Library of Logress Cataloging in Publication Data.
- O'Reilly, C. (1991). *Socialization and Organizational Culture*. (Der. Barry M. Staw) Psychological Dimension of Organizational Behaviour. New York: McMillan Publishing Company.
- Rogers, E.M. (1995). *Diffusion of Innovations*. (4th ed.). New York: The Free Pres.
- Tidd, J., J. Bessant ve K. Pavitt. (2005). *Managing Innovation: Integrating Technological, Market and Organizational Change*. Wiley.
- Uzkurt, C. (2008). *Yenilik Yönetimi ve Yenilikçi Örgüt Kültürü*, Beta Basım Yayın, İstanbul.

BÜYÜTECİ

Türkiye'de Girişimciler Yatırım Kararı Verirken Hangi Metodları Kullanıyorlar?¹

Yrd. Doç. Dr. Nurullah UÇKUN

Eskişehir Osmangazi Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
İşletme Bölümü

1- 2. Uluslararası Girişimcilik Kongresinde sunulmuştur. 05-11 Mayıs 2008 Bışkek/KIRGIZİSTAN

Özet

Girişimcilerin karşı karşıya oldukları "iş kurma süreci" çok çeşitli araştırma, değerlendirme, planlama, karar verme ve uygulama aktivitelerinden oluşmaktadır. Girişimciler kaynakların alternatif kullanım alanları arasında bir seçim yapabilmek ve kaynakları amaca uygun en iyi sonuçlar verebilecek yatırımlara tahsis edebilmek için projeleri değerlemek zorundadırlar. Kabul edilebilir bir projenin reddedilmesi veya reddedilmesi gereken bir projenin kabul edilmesi durumlarında işletmeler olumsuz etkilenecektir. Yatırım kararları işletmelerin değerini doğrudan etkileyecektir. Zaten sermayenin kıt olduğu ve maliyetinin yüksek olduğu gelişmekte olan ülke ekonomilerinde yapılan yanlış yatırımların maliyeti ülke ekonomisi açısından da kıt kaynakların heba olması sonucunu doğuracaktır. Uygulamada işletmeler, yatırım projelerini değerlendirip bunlar arasında seçim yaparken farklı yöntemler kullanılmaktadır.

Bu araştırmanın amacı, Türkiye'deki girişimcilerin yatırım projelerini değerlendirmek için kullandığı metotları ve bakış açılarını incelemek, risk belirlemede hangi teknikleri kullandıklarını araştırmak ve diğer ülkelerdeki farklılıkları ortaya koymaktır.

1. Giriş

Bir girişimcinin kıt olan sermayesini yatırım projeleri arasında paylaşması veya tek birine aktarması en kritik kararlardan biridir. Bu kararı kritik yapan faktörler şöyle sıralanabilir;

1. Yatırım projelerine ayrılan sermaye önemli bir miktarı içerir.

2. Yatırım projelerine aktarılan kaynaklar uzun süre bağlı kalacağından bu da karar vericinin esnekliğini azaltmaktadır.

3. Yanlış verilen kararın dönüşü zordur ve girişimciye maliyeti çok yüksektir.

4. Planlar geleceğe yönelik yapıldığında gelecekte de belirsizlikler çoktur (Akgüç, 1998; 319-320).

Düşünce aşamasındaki yatırım projesi piyasa araştırması sonucu olgunluk kazanmış, yapılan analizlerle hizmetin nasıl, nerede verilebileceği ve maliyetleri araştırılıp belirlenmiş, elde edilmesi beklenen gelirler tahmin edilmiştir. Bundan sonraki aşamada ise gerçekleştirilecek yatırımın ekonomik, verimli ve karlı olup olmadığı araştırılır ve değerlendirilir. Bunun için birçok değerlendirme yöntemi ve ölçütü kullanılır (Uçkun, 2001;1798).

Bu çalışmada Türkiye'deki girişimcilerin yatırımlarını değerlemede ne tür yol izlediklerini, hangi metotları kullandıklarını belirlemeyi ve diğer ülkelerdeki çalışmalarla olan benzerlikleri ve farklılıkları ortaya koymayı amaçladık. Bu amaçla da Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'nde faaliyet gösteren KOBİ'ler üzerinde anket çalışması yoluyla verilere ulaşılmıştır.

2. Literatür Araştırması

Sermaye bütçelemesi, bir yatırım projesini seçmek ve değerlendirmek için kullanılan metotlar ve teknikler olarak tanımlanmaktadır. Sermaye bütçelemesi girişimcilere "N" adet yatırım projesinden en karlı olan ve kabul edilebilir bir risk taşıyan "n" adedini seçmesine yardımcı olur. Literatür genellikle statik ve dinamik değerlendirme yöntemleri olarak ayrılır (Haka, 1987: 32-33). Statik

Sermaye bütçelemesi analiz teknikleri konusu, birçok araştırmacı tarafından yaygın bir şekilde araştırılmıştır. Ancak farklı araştırmaların sonuçları birbiriyle uyumsuz farklı tekniklerin daha fazla kullanıldığı yönünde olmuştur. Bu uyumsuzlukların kaynağının farklı nüfuslar, örnekleme boyutundaki farklılıklar ve çeşitli deneysel çalışmalarda kullanılan soru türlerindeki farklılıklardan mı olduğunu tam olarak kestirmek güçtür.

yöntemler (Geri Ödeme Süresi, Ortalama Muhasebe Getirisi vb), genellikle nakit akışlarını kullanmaz, paranın zaman değerini düşünmez ve riskleri sistematik bir biçimde hesaba katmazlar. Dinamik yöntemler (Net Bugünkü Değer, İç Karlılık Oranı), nakit akışlarını, riskleri ve paranın zaman değerini hesaba katarlar.

Sermaye bütçelemesi analiz teknikleri konusu, birçok araştırmacı tarafından yaygın bir şekilde araştırılmıştır. Daha önceki hemen hemen bütün çalışmalarda geri ödeme süresi, iç karlılık oranı, net bugünkü değer ve risk analiz yaklaşımları (duyarlılık analizi, iskonto oranının ayarlanması, olasılık dağılımı, karar ağacı yöntemi) konuları detaylı incelenmiştir (Pike ve Wolfe, 1988; Ho ve Pike, 1991, 1992; Lefley, 1994; Abdel-Kader ve Dugale, 1998; Arnold ve Hatzopoulos, 2000; Lazaridis ve Lyrودي 2001).

Ancak farklı araştırmaların sonuçları birbiriyle uyumsuz farklı tekniklerin daha fazla kullanıldığı yönünde olmuştur. Bu uyumsuzlukların kaynağının farklı nüfuslar, örnekleme boyutundaki farklılıklar ve çeşitli deneysel çalışmalarda kullanılan soru türlerindeki farklılıklardan mı olduğunu tam olarak kestirmek güçtür. Gitman ve

Forrester'in (1977)'deki, 268 ABD firmasının araştırmasını temel alan çalışmasında, iç karlılık oranı yaklaşımını en popüler teknik olarak buldular. Bu bulgu benzer bir araştırma ile (1984) yılında Petty tarafından ABD şirketleri için yürütülen bir başka araştırma ile de desteklendi. Bu araştırmanın bulguları şirketlerin tamamlayıcı araçlar olan geri ödeme dönemi ile iç karlılık oranı yöntemini tercih ettiklerini gösterdi. Lefley'in (1994) yılında İngiltere'deki büyük üretim şirketleri arasında yaptığı bir çalışma da en popüler yatırım değerlendirme aracının geri ödeme dönemi olduğunu ortaya çıkardı. Hepimizin bildiği gibi akademisyenler sermaye bütçelemesi kararlarında net bugünkü değer (NPV)'i tercih ederler. Diğer taraftan pratisyenler birkaç çalışmanın gösterdiği gibi iç karlılık oranı (IRR) yöntemini tercih ederler.

Arnold ve Hatzopoulos (2000), en çok kullanılan yöntemlerin net bugünkü değer ve iç karlılık oranı yöntemi olduğunu ve bunları statik yöntemlerden olan geri ödeme dönemi yönteminin takip ettiğini buldular. Ancak (Pike 1996, Abdel-Kader ve Dugale 1998, Arnold ve Hatzopoulos 2000) yaptıkları araştırmalarda, yatırım projelerinde risk konusundaki en yaygın yöntemin duyarlılık analizi olduğunu bulmuşlardır.

(Pike 1996, Abdel-Kader ve Dugale 1998) araştırmaları, birçok şirketin yatırım değerlendirmesinde birden fazla değerleme yöntemini kullandığı sonucuna varmıştırlar. Hatfield, Horvath ve Webster (1998), geri ödeme dönemi, iç karlılık oranı ve net bugünkü değer sermaye bütçelemesi tekniklerini araştırdılar. Teorik finansa zıt olarak; net bugünkü değer tekniğinin firmanın değerini azaltmadığını buldular. Onların bulguları herhangi bir sermaye bütçelemesi tekniğine güvenmek yerine; bir proje değerlendirmesi için mümkün olduğunca fazla tekniğe başvurmanın en iyisi olduğunu gösterdi.

3. Metodoloji

Bu çalışma kapsamında, girişimcilerin sermaye bütçelemesi yapıp yapmadıklarının belirlenmesine yönelik bir inceleme yapılmıştır. İnceleme için, Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'ndeki KOBİ'ler seçilmiştir. İşletmelerin belirlilik ve belirsizlik koşulları altında sermaye bütçelemesi yapıp yapmadıkları, yapmıyorlarsa neden yapmadıkları ve sermaye bütçelemesi yapan işletmelerin hangi metotları daha fazla tercih ettiklerini belirlemeye çalıştık.

Araştırmanın problemi; girişimcilerin sermaye bütçelemesine bakış açılarının ortaya konmasıdır.

Bu çalışmada amaç; KOBİ'lerin belirlilik ve belirsizlik koşulları altında sermaye bütçelemesi yapıp yapmadıkları, yapmıyorlarsa neden yapmadıkları ve yapıyorlarsa hangi sermaye bütçelemesi metodunu kullandıklarını ortaya çıkarmaktır.

Türkiye'de girişimcilerin çeşitli finansman sorunları vardır ve sermaye bütçelemesinin yararları göz önünde

bulundurulduğunda sermaye bütçelemesi yapmanın son derece önemli olduğu ve girişimcilerin bu konu hakkındaki düşüncelerinin belirlenmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla bu durum araştırılması gereken bir konudur.

Bu araştırmanın kapsamına Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'ndeki KOBİ'ler girmektedir. Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'nde bulunan 147 KOBİ niteliğindeki işletmelerin tümüne anket gönderilmiş ancak işletmelerin 45'inden geri dönüş alınabilmiştir. Bu da yüzde 30,6 net cevaplama oranı demek oluyordu. Bu cevaplama oranı daha önce yapılmış benzer araştırmalarla karşılaştırılabilir seviyededir (Örneğin Lefley,1994; Abdel-Kader ve Dugale,1998; Arnold ve Hatzopoulos, 2000; Alkaraan ve Northcott, 2006).

4. Bulgular

Yapılan incelemede elde edilen verilere göre araştırma sonuçlarının analizleri şöyledir.

Şirketinizde sermaye bütçeleme yapıyor musunuz?

Burada, "Şirketinizde sermaye bütçelemesi yapıyor musunuz?" şeklinde bir soru sorularak sorulara cevap aranan işletmede sermaye bütçeleme yapıp yapılmadığı araştırılmaya çalışılmıştır.

Şekil 1. Sermaye Bütçeleme

Şekil 1'e göre; anket yapılan işletmelerin yüzde 20'sinde sermaye bütçelemesi yapılmakta, yüzde 80'inde ise sermaye bütçelemesi yapılmamaktadır. Görüldüğü gibi girişimcilerin büyük bir kısmı sermaye bütçelemesi yap-

Türkiye'de girişimcilerin çeşitli finansman sorunları vardır ve sermaye bütçelemesinin yararları göz önünde bulundurulduğunda sermaye bütçelemesi yapmanın son derece önemli olduğu ve girişimcilerin bu konu hakkındaki düşüncelerinin belirlenmesi gerekliliği ortaya çıkmaktadır. Dolayısıyla bu durum araştırılması gereken bir konudur.

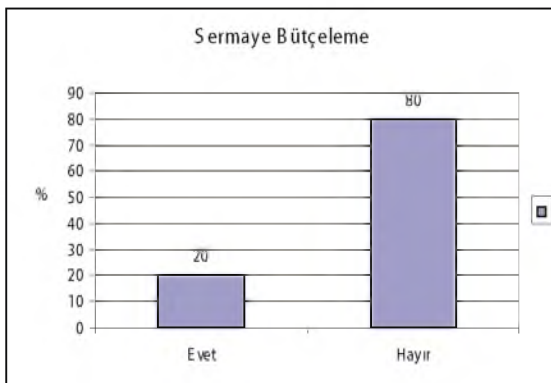

mamaktadır. Araştırma sonuçlarına göre, örnekleme yer alan küçük ve orta ölçekli işletmelerin sadece beşte biri sermaye bütçelemesi yapmaktadır. Bu durumdan işletmelerin sermaye bütçelemesi yapmaya gerek olmadığını düşündüklerini çıkarabiliriz. Ayrıca bu işletmelerin KOBİ niteliğinde olmaları nedeniyle böyle bir şey gerek duymadıkları sonucunu da çıkarabiliriz. Türkiye'deki girişimcilerin yatırım kararlarını verirken daha çok sezgileriyle ve tecrübeleri ile hareket ettikleri görülmektedir. Türkiye'de yapılan bir araştırmada yeni kurulan şirketlerin yüzde 80'inin ilk 5 yıl içinde battığı tespit edilmiştir (KOSGEB). Bu sonuç da sezgileriyle yatırım kararı veren girişimcilerin pek de başarılı olmadıklarını göstermektedir.

Şirketinizde kullanılan sermaye bütçeleme tekniği hangisidir?

Burada, "Şirketinizde kullanılan sermaye bütçelemesi tekniği hangisidir?" şeklinde bir soru sorularak sermaye bütçelemesi yapılan işletmelerde hangi tekniğin kullanıldığı araştırılmaya çalışılmıştır.

Şekil 2. Sermaye Bütçeleme Tekniği

Şekil 2'ye göre; sermaye bütçelemesi yapan işletmelerin yüzde 22,2'si net bugünkü değer yöntemini, yüzde 11,1'i geri ödeme süresi yöntemini, yüzde 22,2'si ortalama muhasebe getirisi yöntemini, yüzde 22,2'si iç karlılık oranı yöntemini, yüzde 22,2'si karlılık endeksi yöntemini kullanmaktadırlar. Buradan; ankette yer alan diğer tekniklerden olan iskonto edilmiş geri ödeme sü-

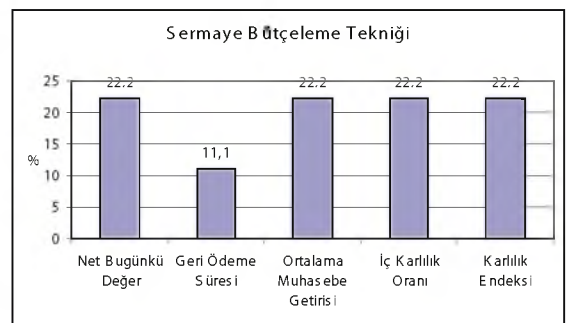
resi ve başabaş analizinin kullanılmadığı sonucuna varıyoruz.

Sermaye bütçelemesi yapan işletmelerin kullandığı tekniklere baktığımızda en çok kullanılan teknikler arasında karlılık endeksi, iç karlılık oranı, ortalama muhasebe getirisi, net bugünkü değer bulunmaktadır. Literatürde yapılan araştırmalarda tekniklerin kullanımı konusundaki dağınıklık ülkemizde de mevcuttur. Bu bulgular, Pike (1996) ve Harnold ve Hatzopoulos'un (2000) çalışmalarına benzer şekilde çıkmıştır. Ancak geri ödeme dönemi yöntemi literatürde çok kullanılan yöntemler arasında görülürken, ülkemizde diğerleri kadar yaygın olmadığını görmekteyiz. Bu da göstermektedir ki ülkemizde sermaye bütçelemesi yapan şirketler daha çok karmaşık olan yaklaşımları basit olanlara tercih etmektedirler.

Yatırımlarınızın fizibilitesini yaparken risk analizi yapıyor musunuz?

Burada, "Yatırımlarınızın fizibilitesini yaparken risk analizi yapıyor musunuz?" şeklinde bir soru sorularak işletmelerdeki yöneticilerin risk analizi yapıp yapmadıkları diğer bir deyişle belirsizlik durumu altında sermaye bütçelemesi yapıp yapmadıkları araştırılmaya çalışılmıştır.

Şekil 3. Risk Analizi

Şekil 3'e göre; işletmelerin yüzde 31,1'i risk analizi yapmaktadır, yüzde 68,9'u risk analizi yapmamaktadırlar. Yine bu anket sonucuna göre de işletmelerin büyük çoğunluğunun risk analizi yapmadıklarını görüyoruz.

Sonuç olarak Türkiye'deki çoğu girişimciler belki de

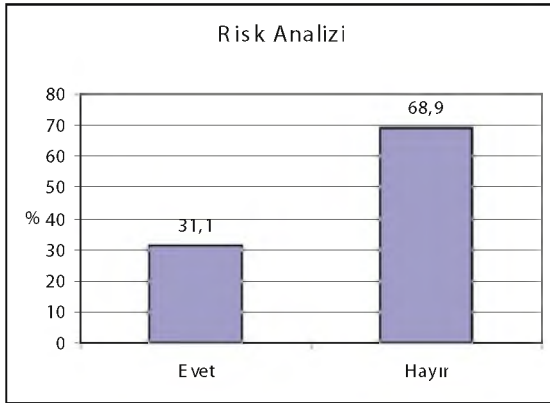
Türkiye'deki girişimcilerin yatırım kararlarını verirken daha çok sezgileriyle ve tecrübeleri ile hareket ettikleri görülmektedir. Türkiye'de yapılan bir araştırmada yeni kurulan şirketlerin yüzde 80'inin ilk 5 yıl içinde battığı tespit edilmiştir. Bu sonuç da sezgileriyle yatırım kararı veren girişimcilerin pek de başarılı olmadıklarını göstermektedir.

böylesi metotlara aşına olmadıklarından yatırım projeleri için bilimsel risk değerlendirme tekniklerini takip etmiyorlar. Bu bulgular finansal yönetimde girişimcilerin sermaye bütçelemesi alanlarındaki eğitim ve alıştırma-ya olan gereksinimi tanımlıyor.

Şirketinizde kullanılan risk analiz metodu hangisidir?

Burada, "Şirketinizde kullanılan risk analiz metodu hangisidir?" şeklinde bir soru sorularak şirkette uygulanan risk analizi metodu araştırılmaya çalışılmıştır.

Şekil 4. Risk Analizi Metodu

Şekil 4'e göre; risk analizi yapan 14 işletmenin yüzde 50'si riske göre düzeltilmiş iskonto oranı yöntemini, yüzde 14,3'ü belirlilik eşitliği yöntemini, yüzde 21,4'ü olasılık dağılımı yöntemini, yüzde 14,3'ü simülasyon yöntemini kullanmaktadırlar. Bu işletmelerin hiç birisi karar ağacı yöntemini kullanmamaktadır.

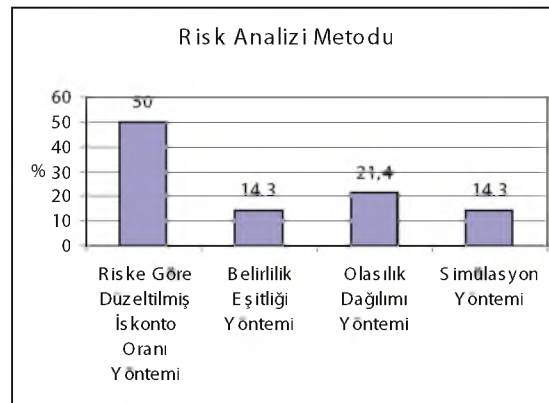
Risk analizi yapan işletmelerin kullandıkları teknikler; simülasyon yöntemi, olasılık dağılımı yöntemi, belirlilik

eşitliği yöntemi, riske göre düzeltilmiş iskonto oranı yöntemidir. Bunlar arasında en çok kullanılan teknik riske göre düzeltilmiş iskonto oranı yöntemidir. Literatürde en çok kullanılan yöntemin olasılık dağılımı yöntemi ve duyarlılık analizi yöntemi olduğu belirtilmiştir. Ama anket sonuçlarına göre olasılık dağılımı yöntemi en çok kullanılan ikinci yöntemdir ve duyarlılık analizi yöntemi hiç kullanılmamaktadır. Ancak en az kullanılan teknikler konusunda literatürle paralel sonuçlar çıkmıştır. Abdel-Kader ve Dugale'nin (1998) çalışmasında da en az kullanılan teknik simülasyon tekniğiydi.

Şirketinizde yatırım kararlarında risk analizi yapılmamasının nedeni nedir?

Burada, "Şirketinizde yatırım kararlarında risk analizi yapılmamasının nedeni nedir?" şeklinde bir soru sorularak işletmelerde risk analizi yapılmamasının nedenleri araştırılmak istenmiştir.

Şekil 5. Risk Analizi Yapılmamasının Nedeni

Şekil 5'e göre; risk analizi yapmayan 31 işletmenin yüzde 45,2'sinin risk analizi yapmamasının nedeni risk ana-

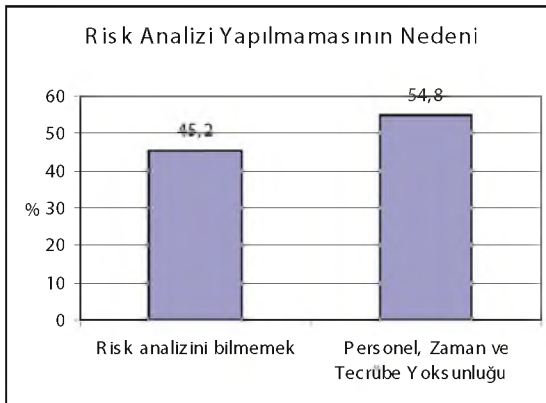
Ülkemizde sermaye bütçeleme yapan şirketler daha çok karmaşık olan yaklaşımları basit olanlara tercih etmektedirler.

lizini bilmemekten, yüzde 54,8'inin risk analizi yapmamasının nedeni ise personel, zaman ve tecrübe yoksunluğundan kaynaklanmaktadır. Buradan, işletmelerin risk analizi yapmak istedikleri ancak risk analizini bilmedikleri ya da personel, zaman ve tecrübe yoksunluğundan dolayı risk analizi yapamadıkları sonucuna varabiliriz.

5. Sonuç ve Değerlendirme

Sermaye bütçelemesi, yeni, karlı, verimli yatırım projeleri araştırılmasına; bir yatırım önerisinin kabul edilmesinin etkilerini tahmin edebilmek için teknik ve pazarlamaya hatta yönetime ilişkin tüm etkenlerin incelenmesini; her yatırım önerisinin kar sağlama potansiyelini belirlemek için ekonomik analiz yapılmasını içeren çok yönlü bir faaliyet olarak tanımlanabilir.

İşadamları genellikle, yatırım kararlarının firmaları açısından taşıdığı yaşamsal önemin bilincinde olduklarından, bu tür kararlar, firmalarda en yetkili organ olan yönetim kurullarının onayı ile alınmaktadır.

Yatırım kararlarının firmanın geleceği açısından yaşamsal önem taşımasına karşın, bazı girişimciler bu kararları, sağlam fizibilite etütlerine dayanmadan, önyargılarla, sezgilerle almakta ya da üretilen mal veya hizmete

aşırı güvenle olayın pazarlama yönü ihmal edilerek yeni yatırımlara girilmekte, bazen de yeni yatırımın teknik çekiciliğine kapılarak yatırım kararları alınmaktadır.

Girişimcilerin bir bölümü de fizibilite etütlerini, yatırım kararlarını irdelemek için değil, bankalardan kredi almak ya da teşvik tedbirlerinden yararlanabilmek için hazırlamaktadırlar. Bazı girişimciler de, tesisin kurulmasının

Bir ekonominin büyüme hızı, yalnız yatırım hacmine değil, aynı zamanda kaynak dağılımındaki etkinliğe bağlı bulunmaktadır. Bu nedenle, firmaların yatırım kararlarındaki yanlılgılar, yalnız kendi başarısızlıklarına yol açan bir etmen olarak kalmamakta, aynı zamanda ekonominin büyüme hızını kısıtlayan bir etken olmaktadır.

önemli olduğu; bu nedenle finansman olanağının bulunması halinde, kararın sağlıklı olduğunun kanıtlanacağı görüşünden hareketle yeni yatırımlara girişmektedirler. İrdelenmeden alınan yatırım kararları yalnız firmanın riskini artırıp, gelecekteki başarısını etkilemekle kalmayıp,

ulusal ekonomi açısından da önemli sonuçlar doğurmaktadır.

Bir ekonominin büyüme hızı yalnız yatırım hacmine değil, aynı zamanda kaynak dağılımındaki etkinliğe bağlı bulunmaktadır. Bu nedenle, firmaların yatırım kararlarındaki yanlılgılar, yalnız kendi başarısızlıklarına yol açan bir etmen olarak kalmamakta, aynı zamanda ekonominin büyüme hızını kısıtlayan bir etken olmaktadır. Ayrıca firmaların yatırım harcamalarındaki dalgalanmalar, konjunktür hareketlerinin bir nedenini oluşturduğundan bu tür kararları, ekonomik istikrar açısından da önem taşımaktadır.

Çalışmayı yaptığımız Eskişehir Organize Sanayi Bölgesi'ndeki KOBİ'lerin büyük çoğunluğu sermaye bütçelemesi ve risk analizi yapmamaktadırlar. Bunun en büyük nedeninin ise personel yokluğundan ve bu konulardaki bilgi eksikliğinden kaynaklandığını ileri sürmektedirler. Fizibilite etütleri ve sermaye bütçelemesi teknikleri konularında girişimcilerin eğitim desteği ve personel desteği almaları, kıt olan kaynakların heba olmaması açısından çok önemlidir. Girişimcilerimize bu konuda desteği KOSGEB (Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı) verebilecek kapasitededir ve vermektedir ancak girişimcilerimiz de bu konuları öğrenmek için çaba harcamalıdır. Sermaye bütçelemesinin önemine inanmak zorundadırlar.

Kaynakça

Abdel-Kader, M.G., Dugdale, D., 1998. Investment in advanced manufacturing technology: a study of practice in large U.K. companies. Management Accounting Research 9 (3), 261-284.

Abdel-Kader, M.G., Dugdale, D., 2001. Evaluating investments in advanced manufacturing technology: a fuzzy set theory approach. *British Accounting Review* 33 (4), 455-489.

Alkaraan F, ve Northcott D, 2006. Strategic capital investment decision-making: a role for mergent analysis tools? A study of practise in large U K manufacturing companies *The British Accounting Review* 38 s. 149-173

Akgüç Ö. (1998), *Finansal Yönetim*, 7. Baskı, İ.Ü. İşletme Fakültesi Muhasebe Enstitüsü Ya., İstanbul.

Arnold, G.C., Hatzopoulos, P.D., 2000. The theory-practice gap in capital budgeting: evidence from the United Kingdom. *Journal of Business Finance and Accounting* 27 (5&6), 603-626.

Gitman, L. J., and J. R. Forrester (1977). "A Survey of Capital Budgeting Techniques Used by Major U.S. Firms," *Financial Management* 6(3), 66-71.

Haka, S.F., 1987. Capital Budgeting Techniques and Firm Specific Contingencies: A Correlational Analysis, *Accounting, Organizations and Society* 12 (1), 31-48.

Hatfield, H. A., P. A. Horvath, and A. Webster (1998). "Financial Criteria, Capital Budgeting Techniques, Risk Analysis and Manufacturing Firm Performance," paper presented at the Annual Meeting of the Multinational Finance Society, Helsinki, Finland, June 30-July 2.

Ho, S., Pike, R., 1996. Computer decision support for capital budgeting: some empirical findings of practice. *Journal of Information Technology* 11, 119-128.

Lazaridis, J., and K. Lyroudi (2001). "Investment Policies of the Businesses in Cyprus," paper presented at the First Annual Meeting of the Hellenic Finance and Accounting Association, Chios, Greece, September 16-17.

Lefley, F., 1994. Capital investment appraisal of manufacturing technology. *International Journal of Production Research* 32 (12), 2751-2756.

Pike, R.H., 1996. A longitudinal survey on capital budgeting practices. *Journal of Business Finance & Accounting* 23 (1), 79-92.

Uçkun Nurullah, "Sağlık Sektöründe Yatırımların Önemi ve Yatırım Kararları" *Yeni Türkiye Dergisi*, Temmuz ağustos 2001, s.1794-1804

Dünyanın her yerinde, Dünyanın yükünü kaldırıyoruz

BÜLBÜLOĞLU GRUP: BVS | BCES

BÜLBÜLOĞLU GRUP

BVS: Organize Sanayi Bölgesi Oğuz Cad. No:21 Sincan - ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 312 267 29 29 (pbx) Fax: +90 312 267 02 95
web: www.bvs.com.tr e-mail: info@bvs.com.tr

BCES: Akıncı Yolu 2.km. Yenikent - Sincan - ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 312 254 0 254 Fax: +90 312 254 02 55-56
web: www.bces.com.tr e-mail: info@bces.com.tr

BVS - İSTANBUL: Yukarıdudullu Mah. Söyleşi Sok. Merit İş. Mrk. No: 29 Kat: 2
Ümraniye - İSTANBUL / TÜRKİYE
Tel: +90 216 365 78 74 - 75 Fax: +90 216 365 78 76

EGE BÖLGE MÜDÜRLÜĞÜ - İZMİR: Aydın Mah. Yeşillik Cad. No: 548/1 Akatlar İş Mrk.
Karabağlar - İZMİR / TÜRKİYE
Tel: +90 232 254 22 66-67 Fax: +90 232 254 22 69

ANKARA 2020 EXPO'YA HAZIRLANIYOR

VEDAT KAHYALAR

ASO GENEL SEKRETERİ

Geçmiş 156 yıl öncesine dayanan EXPO'lar, bugüne kadar toplam 66 kez gerçekleştirilmiştir. EXPO'lar, "**Dünya Sergisi**" olarak adlandırılmaktadır. Olimpiyatlar ve Dünya Kupası ile karşılaştığımızda üzerinde kurulduğu alanın boyutları, yapılan yatırımların hacmi ve ziyaretçi sayısı nedeniyle onlardan çok daha büyük bir organizasyondur. EXPO'lar, ülkelerin uzmanlaşmış oldukları konularda dünyayı daha yaşanır hale getirmek amacıyla düzenlenen sergilerdir. EXPO'lar ticari fuar olmaktan çıkmış, eğitsel amaçlı bir tema ve kültür etkinliği haline gelmiştir. EXPO'larda ürünler değil, fikirleri kültürler ve gelecek vaat eden projeler sergilenmektedir. EXPO'lar bir kenti ya da bölgeyi değil, tüm ulusu etkilediği için ülkenin projesi olarak tanımlanabilir. EXPO'lar evrensel bir sergi olmasından ötürü ziyaretçi sayısı ülke nüfuslarının bile üzerine çıkabilmektedir. Örneğin: 1851 İngiltere-Londra 6 milyon 39 bin 195, 1889 Fransa-Paris 32 milyon 250 bin 297, 1939 ABD-Newyork 45 milyon, 1970 Japonya-Osaka 64 milyon 218 bin 770 kişinin katılımıyla gerçekleştirilmiştir. EXPO'lar 5 yılda bir düzenlenmektedir ve en az 3, en çok 6 ay süreyle açık olmaktadır.

EXPO'lar, ülkeler arası kültürel bir paylaşım yaratan sergilerdir. Ülkelerin bir araya gelmesi, ticaret ve kültür paylaşımı hedeflenmektedir. 1931 tarihinden sonra yapılan EXPO'lar geleneksel olarak temalandırılmaya başlamıştır. Örneğin;

- 2010 Shanghai, Çin "Daha İyi Şehir, Daha İyi Yaşam",
- 2012 Yeosu, Kore "Yaşayan Okyanuslar ve Kıyılar",
- 2015 Milano, İtalya "Gezegeni Beslemek, Yaşam İçin Enerji",

temaları seçilmiştir.

Seçilen tema çerçevesinde ülkelerin bir araya gelmesi, ticaretten çok bilimsel ve kültürel birikimlerin paylaşılması ile evrensel boyutta sosyo-kültürel gelişime katkıda bulunması amaçlanmaktadır. EXPO'lar ülkelerin kültürleri tanıtımı çerçevesinde mimari çizgilerle görselleşen sergilerdir. EXPO ile kent, simge yapılar kazanmaktadır. Örneğin; dünyanın en tanınmış yapısı Eyfel Kulesi, Paris EXPO'su sırasında inşa edilmiş ve şehri marka haline getirmiştir. EXPO yapılan kentlerde, benzer örnekleri hemen her kentte görülebilmek mümkündür (Brüksel'de Atomium, Londra'da Crystal Palace). EXPO hazırlıkları yürütülen kentlerde tüm tarihi dokular orijinaline sadık kalınarak yeniden

inşa edilmekte, şehir turizm merkezi haline getirilmektedir. İspanya'nın Sevilla kenti, EXPO için yeni baştan yaratılmıştır. Uzun vadeli kredilerle inşa edilen fuar alanları EXPO sonrasında da değerlendirilebilmektedir. Fuar pavyonları hastaneye, fuar alanları ise teknoparka dönüştürülerek onlarca yıl kullanılmaktadır. EXPO için yollar, parklar, yeşil alanlar yeniden modern ve zevkli bir anlayış ile inşa edilebilmektedir. Kente has güzellikler, faytonlar, tramvaylar yeniden hayata geçirilerek, eski yapılar restore edilerek yeni eğlence ve dinlenme alanları yaratılmaktadır.

Ekonomik açıdan en önemli katkı; şehrin, bölgenin ve ülkenin kaynaklarının seçilen tema etrafında seferber edilmesidir. Bu da o şehrin ve bölgenin o temayla öne çıkmasına, gerek sanayi gerekse kültürel açıdan bir merkez olarak tanınmasına yardımcı olmaktadır. EXPO hazırlıkları dolayısıyla yapılan yatırımlar şehri güzelleştirmekte, ekonomik açıdan canlılık getirmekte, işsizliğin düşmesine ve huzurun artmasına yardımcı olmaktadır. EXPO ile ortaya çıkan dinamik on yıllar boyunca etkili kalabilmektedir.

"Geleceğin Şekillendirilmesi" adına buluşlar dünyada ilk kez EXPO'larda tanıtılmıştır. Bunlardan bazıları; dikiş makinesi, hesap makinesi, hidrolik asansör, telgraf, telefon, daktilo, hareketli film, kablosuz telgraf, telsiz, planör, radyo dalgaları, elektrikli fırın, televizyon, renkli ve üç boyutlu filmler, floresanlar, neon tüpleri, pleksiglas, fiberglas, bakalık naylon, atomik enerji, ay taşları, uzay kapsülleri, robot teknolojileri, lazer ve X ışınları, hareketli yaya kaldırımları ve telsiz telefondur.

Dünyanın en kapsamlı ve görkemli evrensel organizasyonları olan EXPO'lar Uluslararası Sergiler Bürosu (BIE) tarafından organize edilmektedir. Bureau International des Expositions (Uluslararası Sergiler Bürosu)1928 yılında kuruldu. BIE; Genel Kurul, Özel Komite, Diğer Komiteler (Tüzük Komitesi, Yönetim ve Bütçe Komitesi, Enformasyon Komitesi)'den oluşmaktadır. 150 ülkenin üye olduğu BIE'ye Türkiye, 2004'te üye olmuştur. EXPO düzenlemek isteyen ülkelerin hükümetleri BIE'ye direkt olarak başvuru yapmaktadır. Başvuruda, önerilen Expo'nun teması, tarihi, süresi ve organizasyonu yapacakların kanuni durumu belirtilmelidir. BIE, tüm üye ülkelerin hükümetlerini haberdar ederek bu tarihten itibaren en geç 6 aya kadar başvuruyu yapan hükümete yarışmalar için süre vermektedir. Önerilen sergi tarihi, başvuru tarihinden itibaren en erken 5 yıl, en geç 9 yıl sonraya denk gelmelidir.

EXPO 2010 Shanghai, Çin "Daha İyi Şehir, Daha İyi Yaşam"

Shanghai EXPO, 1 Mayıs-31 Ekim 2010 tarihleri arasında açık kalacaktır. Beklenen ziyaretçi sayısı 70 milyon kişi olarak tahmin edilmektedir. EXPO, farklı alt temaları aracılığıyla uluslararası ziyaretçiler için olağanüstü bir eğitim ve eğlence platformu sağlayarak geleceği, şehirleri ve uyumlu kentsel yaşam biçimleri için planlar oluşturulmuştur;

EXPO 2010 Shanghai'da **Türk Pavyonu** bulunmaktadır. Türk Pavyonu'nun tasarımı Eylül ayının sonunda açıklanmış ve teması "Medeniyetler Beşiği" olarak belirlenmiştir. Tema, dünyada bilinen ilk yerleşimden esinlenilerek ortaya çıkmıştır. Kiralanan 2.000 metrekaarelik pavyonun cephesi, Neolitik döneme ait Çatalhöyük yerleşiminden esinlenilmiştir. Pavyon, büyüleyici bir kırmızı ve bej bir kutu üzerinde hayvan figürlerini içermektedir. Pavyonun ilk kısmı ziyaretçileri, Türkiye'nin tarihi ilklerini öğrenecekleri bir yolculuğa çıkarmaktadır. Burada, Türkiye'deki tarihi alanların gösterildiği bir harita, dünyanın ilk insan insan gücü ile yapılan barajı ve İstanbul'un altyapısı da tanıtılmaktadır. Orta kısımda ise, Avrupa Kültür Başkenti seçilen İstanbul'un gururu olan sokaklarından sahneler 360 derecelik filmle sergilenmektedir. Türkiye bu pavyon için 10 milyon avro bütçe harcamıştır. Sergi sürecinde 7 milyon ziyaretçinin Türk standlarını gezeceği tahmin edilmektedir.

- Şehirde bulunan kültürün, diğer kültürlerle harmanlanması,
- Şehirde ekonomik refah,
- Bilim ve teknolojiye inovasyon,
- Şehir içerisindeki toplulukları yeniden modellenmesi.

EXPO 2020 ANKARA

EXPO'nun Ankara'da düzenlenmesi, özelde Ankara'nın genelde ise Türkiye'nin tanıtımına sağlayacağı katkıları ve Ankara'nın imajı için çok önemlidir. Ankara'da bulunan gerek devlet gerekse vakıf üniversiteleri Türkiye'nin en önde gelen bilim kurumları arasında yer almaktadır. Ankara; savunma, medikal, otomotiv ve kadın giyim-konfeksiyon sanayilerinde ülkemizin en güçlü firmalarını barındırmaktadır. Bunun yanı sıra gelişmiş teknoparklarıyla yazılım ve üretim alanında önemli bir konumdadır.

Ankara bu özellikleri ile Türkiye'de ileri teknoloji merkezi olmaya en yakın şehirdir.

Ankara'nın EXPO 2020 yol haritası ASO öncülüğünde oluşturulan aşağıda isimleri belirtilen Ankara İş Dünyası Platformu tarafından çizilmiştir.

2012 Aralık ayında Paris'te yapılacak toplantıda 2020 World EXPO yeri belirlenecektir.

- 2010 yılında Resmi kurumlar, Meslek odaları, STK ile +/- 30 kişilik ANKARA EXPO ÇALIŞMA KURULU oluşturularak Hükümet desteğinin alınması çalışmalarına başlanması,

- Ana ulaşım akslarına yakın ve EXPO sonrasında "İleri teknoloji Merkezi" veya başka bir amaçla kullanılabilecek 150-300 hektar alan belirlenmesi,

- 2010 yılında Ankara heyetiyle 2000-Hannover/2005-Nagoya/2010-Shanghai EXPO alanlarının incelenmesi, Ankara 2020 EXPO temasının belirlenmesi,

- 2011 yılında vaziyet planı hazırlanması ve EXPO hedeflerinin belirlenmesi BIE ve ülkeler nezdinde tanıtım çalışmalarının başlatılması,

hedeflenmektedir.

Ankara Sanayi Odası'nın liderliğini yaptığı Ankara İş Dünyası Platformu başta olmak üzere, tüm sivil toplum örgütleri bu girişimi desteklemektedir.

Bu girişim işadamlarının öncülüğünde üniversite, kamu kuruluşlarının ve sivil toplum kuruluşlarının ortak projesi haline getirildiği taktirde Ankara'ya, civarındaki illere ve Türkiye'ye teknolojik seferberlik ve bilinç konusunda katkı sağlayacaktır. 2009 yılında Türkiye'ye gelen toplam turist miktarı 27 milyon civarındadır. EXPO 2020 ANKARA için beklenen ziyaretçi sayısı 50 milyon olarak düşünülmektedir. Bunun kısa, orta ve uzun vadede Ankara'ya ve Türkiye'ye katkıları olağanüstü olacaktır.

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ASO 1. OSB'de

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül, Ankara Sanayi Odası 1. Organize Sanayi Bölgesi'ni ziyaret ederek sanayicilerle bir araya geldi. 7 Mayıs tarihinde gerçekleşen ve ASO Başkanı Nurettin Özdebir'in ev sahipliği yaptığı ziyarete, Devlet Bakanı Zafer Çağlayan, Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün, Ankara Valisi Kemal Önal ve Sanayi ve Ticaret Bakanlığı Müsteşarı Ali Boğa da katıldı.

7 Mayıs 2010

Cumhurbaşkanı Gül, ziyarette önce ASO 1. OSB'de yer alan Termikel, Bülbüloğlu Vinç, Nurus, Hidromek ve Yiğit Akü fabrikalarında incelemelerde bulundu. Daha sonra Bölge Müdürlüğü toplantı salonunda sanayicilerle toplantı yaptı. Tamamı basına açık olarak gerçekleştirilen toplantıda önce ASO ve 1. OSB Yönetim Kurulu Başkanı Nurettin Özdebir bir konuşma yaptı.

ASO Başkanı Nurettin Özdebir konuşmasında, OSB'leri yatırımcılar için cazibe merkezleri haline getirecek teşviklerin verilmesi gerektiğini vurguladı ve 2 bin metrekareden fazla kapalı alan gerektiren imalat sanayi

yatırımlarının OSB'lere yönlendirilmesini ve bu şekilde kontrolsüz sanayi alanlarının oluşmasının engellenmesini istedi.

OSB'lerden tüketilen elektrik bedeli üzerinden talep edilen yüzde 2'lik TRT payının kaldırılması gerektiğini de kaydeden Özdebir, OSB'lerin hizmet sağlarken devletten ucuz arsa tahsisi ve istimlak yetkisi dışında teşvik görmediğini söyledi.

Özdebir, "Bir yandan bize (Gelir oluştur ve devletin yapması gereken hizmetleri sen yap. Bunun için de vergiden muafsin) denirken, diğer yandan Maliye Bakanlığı

OSB gelirlerinden kurumlar vergisi almak istemektedir. Biz Maliye Bakanlığının bu yanlıştan biran önce dönmesini bekliyoruz.” dedi.

Ekonomideki toparlanmaya paralel olarak Ankara sanayisinde ve bölgede toparlanma başladığına da işaret eden ASO Başkanı Özdebir, kaliteli, rekabet gücü olan ve yerli katma değeri yüksek ürünler üretebilmek ve işsizliği azaltmak için mesleki eğitimin cazip hale getirilmesi gerektiğine de vurgu yaptı.

Sanayi ve Ticaret Bakanı Nihat Ergün de yaptığı konuşmada, bir ülkenin en büyük zenginliğinin müteşebbisi, Türkiye gibi doğalgaz ve petrol zenginliği olmayan ülkeler için de kendi insan kaynakları olduğunu ifade etti.

Türk sanayicisinin son yıllarda çok büyük bir ilerleme kaydederek, sadece yurtiçinde sanayicilik yapmakla kalmadığını, dünyaya açılarak Türkiye'nin üretim gücünü dünyanın en ücra köşelerine taşıma kabiliyetini gösterdiğini kaydeden Ergün, şunları söyledi:

“Bir ülkenin sanayisi olmadan, o ülkenin üretim gücü olmadan, ülkenin geleceğinin de aydınlık olamayacağını biliyoruz. Buna en açık örnek komşumuz Yunanistan olmuştur. Sadece hizmet sektöründeki gelişmelerle hayatın devam edebileceğini zannetmek büyük bir yanılğı haline dönüşmüştür. Bugün birçok ülkenin üretim gücü ve kabiliyeti de bu nedenle zayıflamaktadır.

Onun için Türkiye'nin sanayisini ihmal etmesi, üretimi kenara koyması, üretimden vazgeçmesi mümkün değildir. Türkiye'nin nitelikli insan kapasitesini artırmaktan vazgeçmesi mümkün değildir. Hatta nüfusunu yenileyen, belirli bir düzeyde nüfus artışına sahip bir ülke olmaktan vazgeçmesi de mümkün değildir.”

Yapılan bir araştırmada Almanya'da 600 bine yakın işletmenin mirasçısı olmamasından dolayı kapanma tehlikesiyle karşı karşıya kaldığını anlatan Bakan Ergün, “Bu da bir ülkenin aslında ne kadar sanayileşmiş olursa olsun diğer politikalar yürütülmezse çeşitli sorunların ortaya çıkacağını göstermektedir. Biz, bunun farkında olan bir ülkeyiz. Sanayinin, üretimin, nitelikli işgücünün farkında olan bir ülkeyiz. Bu istikamette de ilerliyoruz.

Rekabet gücünü artıracak, teknolojik gelişmeleri çoğaltacak hamleleri hızlı bir şekilde yapıyoruz.” dedi.

Devlet Bakanı Zafer Çağlayan ise konuşmasında, ASO 1. OSB'nin Türkiye'de sanayinin önemi ve kıymetinin bilinmediği zamanlarda yapıldığını belirterek, bölgenin yapım aşaması hakkında bilgi verdi.

Türk sanayicisinin uygun yatırım ortamı iklimini gördüğü zaman 5 yıldızlı otel, alışveriş merkezi niteliğinde çok önemli tesisler yaptığını ifade eden Çağlayan, “OSB'ler bugün Türk sanayisinin aslında gelişiminin, değişiminin ve dönüşümünün göstergesidir” dedi.

Bu bölgedeki üreticinin sadece Türkiye ve Ankara için değil, tüm dünya için üreten ve dünyanın en önemli merkezlerine, bölgelerine ihracat yapan bir desene sahip olduğunu belirten Çağlayan, “Türk sanayicisi ufuk gösterildiği, siyasi istikrar sağlandığı, gereken ekono-

mik destek ve 'sizin arkanızdayız' mesajı verildiği zaman büyük bir çoğunluğu devletimizden teşvik almadan bu tesisleri yaptı." diye konuştu.

Türk sanayicisi ve sanayisinin 2001 krizinde çok şey kaybettiğini ifade eden Devlet Bakanı Zafer Çağlayan, Türkiye'nin sanayisi, ihracatı ve ekonomisinin dünyanın en büyük krizinin yaşandığı böyle bir dönemde Başbakan Erdoğan'ın ifade ettiği gibi "krizin teğet geçtiği" bir ülke olarak çıktığını söyledi.

Konuşmasında ihracat rakamları hakkında bilgi veren Bakan Çağlayan, 36 milyar dolar ihracatı zar zor yapan Türkiye'nin 2008 yılında 132 milyar dolar ihracat gerçekleştirdiğini anımsattı.

Türkiye'nin dünyada ihracat yapmadığı ülke bulunmadığını belirten Çağlayan, "İhracatçı sayımız 50 bine çıktı. 2009 krizine rağmen ihracatımız dünya ticaretinin gerilemesiyle beraber 132 milyar dolardan 102 milyar dolara düştü. İhracatın 21 milyar dolarlık kaybı sadece Avrupa pazarlarındandır. Bu da Avrupa'daki talep daralmasından ortaya çıkan bir durum." diye konuştu.

Çağlayan, Türkiye'nin bu yılki ihracat hedefinin Orta Vadeli Program'da 107,5 milyar dolar olduğunu söyledi.

Zafer Çağlayan, şöyle devam etti;

"Şu andaki rakamlar 107,5 milyar doları aşacağımızı çok net gösteriyor. Biz bu çerçevede hedefimizi DTM olarak 115 milyar dolara yükselttik.

Çünkü her gün ihracat rakamlarını tek tek izliyoruz. 6 Mayıs itibarıyla, 6 günlük ihracatımızda geçen yılın aynı ay ve dönemine göre yüzde 51,7, Ocak-Mayıs dönemi ihracatımızda ise geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 23,9 artış var. Ocak-Mayıs döneminde ihracatımız 36 milyar 520 milyon dolara ulaştı.

2010'da 115 milyar dolarlık ihracatı gerçekleştirip, 2008'deki rakamımızı 2011 yılı itibarıyla yakalamış olacağız."

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül de toplantıda yaptığı konuşmada, il ziyaretlerinde işadamlarına geniş vakit ayırdığını, bu konuda eksiklik hissettiği Ankara'da da sanayi bölgelerini ziyaret etmeye başladığını söyledi.

Organize sanayi bölgelerindeki işletmelerin dünya çapında firma olduklarını yerinde görmenin heyecan verici olduğunu ifade eden Gül, "Burayı akşama kadar gezsem yorulmam çünkü gördüklerim beni gururlandırıyor." dedi.

Bu ziyaretler vesilesiyle Türk ekonomisini ve firmaları daha iyi tanıma fırsatı yakaladığını anlatan Gül, "Böylece geleceğe güvenimiz artıyor. Yurtdışı ziyaretlerime katılan Türk işadamlarının projelerinin büyüklüğünü dinlediğimde, bu gerçekten beni gururlandırıyor." diye konuştu.

Ekonomi için uçakların kalkışı anlamına gelen İngilizce "take-off" tabirinin kullanıldığını anımsatan Gül, şöyle konuştu;

"Türkiye'de artık yeni bir dönem var. Türk ekonomisi kendini ispat etti ve yetkinliğini bütün dünyaya gösterdi. Uçak bir kez take-off yaptıktan sonra irtifa kazanır ve binlerce metre yüksekte yol alır. Türkiye, daha önce çeşitli zamanlarda take-off yapmaya çalıştı ama irtifa alamadı. Tekrar krizlere, çıkmazlara girildi, çok acılar yaşandı. Bazı işadamlarımızın çalışanlarını meşgul etmek için spor tesisleri kurduğunu biliyoruz. Ancak çok şükür, artık bunlar unutuldu, Türk ekonomisi take-off yaptı. Türk ekonomisi irtifasını kazanacak ve hedefine yol alacak."

Gül, Türk ekonomisinin dünyanın 1920'lerde gördüğü büyük buhrandan sonra en büyük krizin yaşandığı geçen yıl kendini ispatladığının altını çizerek, son yıllarda yapılan köklü ekonomik, hukuki ve finansal reformların bunda en önemli rol oynadığını kaydetti.

Reformlar sayesinde güçlü bir gemi gibi olan Türk ekonomisinin fırtınada yoluna devam ettiğini dile getiren Gül, Türkiye'nin 2010 yılında Avrupa'nın en fazla büyüyen ülkesi olacağını söyledi.

Gül, bir ülkenin en büyük sermayesinin girişimcileri olduğunu vurgulayarak, girişimcilik ruhu olan yerde büyük işler yapılacağını kaydetti.

Türkiye'de sanayinin, temel konulardan biri olduğunun altını çizen Gül, "Küçük ülkeler hizmet sektörüyle idare edebilirler ama Türkiye gibi büyük bir tarihi olan, çok geniş siyasi anlamı olan, stratejik derinliği olan ve 70 milyon nüfusu olan bir ülkede sanayiye, üretimi ihmal etmek asla mümkün değildir ve böyle olmayacaktır." diye konuştu.

İşadamlarının Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ile yakın işbirliği içinde olmasını isteyen Gül, son yıllarda önemli Ar-Ge çalışmalarına imza atıldığını belirtti ve bu alandaki AB fonlarından yararlanılması gerektiğini söyledi. Gül, "Alışılmış bir söz vardır, 'Sermayem yok, param yok' derler. Asıl sermaye insanın kendisi, akli ve becerisidir." dedi.

Türk sanayicisinin ve işadamlarının artık doğu ve güneyindeki komşularıyla değil, Avrupa ülkeleriyle rekabet ettiğini anlatan Gül, "Onun gücü yetiyorsa bize satsın. Bizim gücümüz yetiyorsa 'biz size satacağız' demişiz, meydan okumuşuz ve neticelerini almaya başlamışız." diye konuştu.

Cumhurbaşkanı Gül, bugünkü işadamlarının birinci ya da ikinci nesil sanayiciler olduğunu, ülkedeki nüfus avantajıyla şimdiki sanayicilerin çocuklarının işleri devralmaya hazır olduğunu ifade etti. Gül, Avrupa'da ekonomik açıdan tıkanıklık olarak görülen nüfusun Türkiye için bir şans ve fark olduğuna da dikkat çekti.

Özel sektörün Türkiye'nin geleceğini parlak yapacağını belirten Gül, işadamlarına şöyle seslendi;

"Üreten sizsiniz, vergi ödeyen sizsiniz, ihracat yapan sizsiniz. Devletin işi, sizin işinizi kolay kılmak, önünüzü açmaktır. Yurtdışında büyük firmalarımızın yaptığı eserler artık o firmanın sahibine ait değil, bize ait, Türkiye'ye ait. Türkiye'nin geleceği sizin elinizle parlak olacak. Bütün bu reformlar sizin önünüzü açmak, daha güzel işler yapmak, daha şeffaf bir şekilde, adil bir şekilde yapmak, kimsenin hakkının yenmemesiyle ilgili.

Tereddütsüz devletinizden, Hükümetinizden tıkanıyorsunuz yerde her zaman yardım isteyin. Devlet size hizmet için vardır. Onun için uzak da durmayın. Odalar, temsilciler bu köprüyü en iyi şekilde kuruyorlar. Devletin varlığını arkanızda hissedin ve yolunuza güçlü bir şekilde devam edin. Dünyayı dolaşan, bilen bir insanım. Türkiye'yi de çok iyi biliyorum. Yakın geleceğimiz çok parlak olacak. Çocuklarımız çok daha iyi bir Türkiye'de yaşayacak."

ASO Yönetim Kurulu CHP Genel Başkanı Kılıçdaroğlu'nu Ziyaret Etti

11 Haziran 2010

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir ve Yönetim Kurulu üyeleri CHP Genel Başkanlığı'na seçilen Kemal Kılıçdaroğlu'na 11 Haziran tarihinde nezaket ziyaretinde bulundu.

Genel Başkanlık makamında gerçekleşen ziyarette ASO Başkanı Özdebir, yeni seçilmesinden dolayı Genel Başkan Kılıçdaroğlu'nu tebrik etti. Ankara sanayisi hakkında bilgi

veren Özdebir, Kılıçdaroğlu'nu ASO Meclis Toplantısı'na da davet etti.

Genel Başkan Kılıçdaroğlu ise ülke ekonomisi için sanayinin önemine vurgu yaparak Türkiye'nin önde gelen sanayilerinden biri olan Ankara sanayisi hakkında bilgi almaktan ve nazik ziyaretten duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

Ankara Sanayi Odası Ankara Milletvekilleri ile Bir Araya Geldi

3 Haziran 2010

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, Ankara milletvekillerine ve yerel yöneticilere 3 Haziran tarihinde öğle yemeği verdi.

Yemeğe Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Cemil Çiçek, Devlet Bakanı Zafer Çağlayan, AK Parti Genel Başkan Yardımcısı Salih Kapusuz, CHP Milletvekilleri; Mehmet Emrehan Halıcı, Tekin Bingöl, Zekeriya Akıncı, Ankara Valisi

Alaaddin Yüksel, Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanı Melih Gökçek, ASO Meclis Başkanı Tarık Artukmaç, ASO Başkan Yardımcısı Celal Koloğlu, ASO Yönetim Kurulu üyeleri; Mehmet Doğanlar, Şenol Çağlayan, Hasan Altun ve Yılmaz Kayaaslan katıldı.

Yemekte, Ankara'ya yapılacak fuar merkezi ile ilgili görüş alışverişinde bulunuldu.

Ankara Sanayi Odası ile Leningrad Bölgesi Arasında Ticaret ve Sanayi Odası İşbirliği Protokolü İmzalandı

13 Mayıs 2010

Leningrad Bölgesi Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı ve Leningrad Bölgesi Vali Yardımcısı Rashid İsmagilov ile beraberindekiler çeşitli temaslarda bulunmak için geldikleri Ankara'da 13 Mayıs tarihinde Ankara Sanayi Odası'nı ziyaret etti. Ziyarete İsmagilov ile ASO Başkanı Nurettin Özdebir arasında bir işbirliği protokülü imzalandı.

İmza töreninde konuşan Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, dün Türkiye ile Rusya arasında 17 anlaşma imzalandığını hatırlatarak, bu anlaşmalar çerçevesinde iki ülke arasındaki mevcut dostluk ve kardeşliğin, ticari

işbirliğinin geliştirilmesine katkıda bulunacağını söyledi. 2 ülke Devlet Başkanlarının her iki tarafın işadamlarına 5 yıl içinde karşılıklı ticaretin 100 milyar dolara çıkarılması yönünde talimatları bulunduğunu kaydeden Özdebir, bu talimata hizmet edecek olan protokolün hazırlıklarının 6 ay öncesinden başladığını kaydetti.

İki ülke devlet başkanlarının talimatı doğrultusunda imzalanan protokolün bu kapsamdaki ilk protokol olmasından büyük mutluluk duyduğunu da belirten Özdebir, 20 yıl önce Rusya ile Türkiye arasında vizenin kalkacağı, her iki

taraf vatandaşlarının birbirlerini ziyaret edeceğini düşünmenin mümkün olmadığını belirterek, "iki ülke adeta bir ülke haline geldi." dedi.

Özdebir bunun sadece turizm açısından değil, karşılıklı ticaretin gelişmesi açısından da çok önemli olduğunu kaydetti.

Leningrad Bölgesi Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı ve Leningrad Bölgesi Vali Yardımcısı Rashid İsmagilov da konuşmasında, Ankara'nın Türkiye'nin başkenti olduğunu, Leningrad'ın ise başkent olmamasına rağmen başkent bölgesi sayıldığını belirterek, Leningrad'ın çok önemli bir şehir olduğunu anlattı.

İki oda başkanı olarak üzerlerine düşenin iki taraf işadamlarına doğru yolu göstermek olduğunu belirten İsmagilov, böylece işadamlarının işbirliği yapabileceğini kaydetti. İsmagilov, bu imza törenini gerçekleştirmek için çalışmaların 6 ay öncesinden başladığını anımsatarak, bu günü sabırsızlıkla beklediğini kaydetti.

Konuşmaların tamamlanması ve İşbirliği Protokolü'nün imzalanmasının ardından Özdebir, İsmagilov'a üzerinde Hitit Güneşi sembolü bulunan altın işlemeli bir cam tabak, İsmagilov da Özdebir'e Leningrad'ın genel görüntüsünün yer aldığı bir tablo hediye etti. Özdebir daha sonra konuk heyet onuruna bir öğle yemeği verdi.

Başkan Özdebir, konuklarına Ankara Sanayi Odası 1. Organize Sanayi Bölgesi'ndeki Hidromek, Termikel ve Arçelik fabrikalarını da gezdirdi.

İsmagilov ve beraberindekiler 14 Mayıs tarihinde önce Anıtkabir'i ziyaret ederek Ata'nın huzuruna çıktılar daha sonra ise Anadolu Medeniyetler Müzesi'ni gezdiler ve kaledede yemek yiyerek Ankara'yı tanıma fırsatı buldular.

ASO Başkanı Özdebir ve konuk başkan daha sonra Dış Ticaret Müsteşarı Ahmet Yazıcı'yı makamında ziyaret ederek iki ülke arasındaki ticaretin geliştirilmesi için fikir alışverişinde bulundular.

TSK 2. MALZEME SERGİSİ ve ANKARA

Türk Silahlı Kuvvetleri 2. Malzeme Sergisi ASO İşbirliği ile gerçekleştirilecek.

31 Mayıs 2010

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir ile Kara Kuvvetleri Lojistik Komutanlığı Kurmay Başkanı Tümgeneral Yıldırım Güvenç, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin, 2. Malzeme Sergisi'nin ASO tarafından düzenlenmesi amacıyla 31 Mayıs tarihinde bir protokol imzaladı.

ASO Başkanı Nurettin Özdebir imza töreninde yaptığı konuşmada, TSK'nın şu anki faaliyetlerini devam ettirebilmesi için yedek parça, lojistik ve levazım malzemelerine ihtiyacı olduğunu söyledi. TSK'nın şimdiki kadar bu ihtiyaçlarının büyük kısmını yurtdışından sağladığını belirten Özdebir, Ekim ayı içerisinde düzenleyecekleri sergiyle bu malzemelerin yerli sanayiciler tarafından karşılanmasının amaçlandığını kaydetti.

Söz konusu serginin 1-10 Ekim tarihleri arasında Sincan 1. Organize Sanayi Bölgesi'ndeki iş merkezinde gerçekleştirileceğini söyleyen Özdebir, serginin TSK'nın dışa olan bağımlılığı ve Türkiye'nin kaynaklarının yurtdışına gitmesinin önlenmesi açısından çok önemli olduğunu ve Ankara'nın da artık bir savunma sanayi odağı haline geldiğini kaydetti.

Ankara'daki firmaların iş kabiliyetleri ve imkanlarının da arttığına işaret eden Özdebir, TSK'nın ihtiyacı olan yedek parça ve malzemenin bir çoğunun son derece teknik malzemenin oluştuğunu söyledi. Bu malzemelerin Türkiye'de üretilmesinin Türk sanayinin daha yüksek katma değerli işler yapabilme kabiliyetini arttırmasına yardımcı olacağını belirten Özdebir, ASO olarak söz konusu sergiyi daha geliştirerek uluslararası bir nitelik kazandırmak istediklerini söyleyerek şunları kaydetti;

"Bu sergiyi uluslararası boyuta taşımamızın yanı sıra TSK'nın ihtiyacı olan malzemeleri üreten sanayicilerimizin ürünlerini de aynı sergide teşhir edecekleri bir mekan oluşturmak, TSK'ya malzeme satabilecek sanayicilerin ürünlerinin de bulunduğu bir sergiye dönüştürmek istiyoruz.

Yine bu sergiyi uluslararası hale dönüştürme kapsamında yabancı ve komşu ülke silahlı kuvvetlerinin ihtiyaçlarını burada sergileyebilecekleri ve bu ihtiyaçları buradan karşılayabilecekleri bir fuar haline dönüştürmek istiyoruz. Yabancı ülkelerin silahlı kuvvetleri istedikleri ürünleri getirip bu fuarda sergileyecek, üretici firmalarda gidip onları görecektik ve "Ben bu işi, şu kadar fiyata yaparım" diyecekler. Bu sergiye önümüzdeki yıllarda böyle bir nitelik de kazandırmak istiyoruz. Hem Genel Kurmay Başkanlığı'na hem de Milli Savunma Bakanlığı'na bu arzumuzu ilettik."

ASO'nun muhtemelen söz konusu sergiyi her çift rakamlı yıllarda tekrarlayacağını belirten Özdebir, sanayicilere de sergiye katılmaları çağrısında bulundu. Özdebir, "Türkiye'deki bütün sanayicilerimizin bu sergiye gelip görmelerini ve buradan bir pay almalarını istiyoruz. Bu hem silahlı kuvvetlerimize bir destek hem de ülkemizin dövizinin yurtdışına gitmemesi açısından çok ciddi bir katkı. Aynı zamanda da firmalarımızın teknolojik kabiliyetlerinin arttırılması açısından da ciddi bir fırsat olacak." dedi.

Özdebir, sergi kapsamında TSK'nın ihtiyaçlarını karşılama, tedarik politikaları, savunma sanayi ve güvenlik konularıyla ilgili katılımcılara yönelik seminer, konferans ve eğitimler verileceğini de kaydetti.

SANAYİ FUARI EKİM AYINDA YAPILIYOR

Ankara'ya Sanayi Fuarı

Ankara Sanayi Odası, Türk Silahlı Kuvvetleri ile düzenleyeceği TSK 2. Malzeme Sergisi ile aynı tarihlerde Ankara Sanayi Fuarı'nı da (ANSAF'10) gerçekleştirecek.

Sergiye paralel olarak gerçekleştirilecek ANKARA SANAYİ FUARI 1-5 Ekim 2010 tarihleri arasında, ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde, Ankara Sanayi Odası ve Forum Fuarcılık işbirliği ile düzenlenecek. Fuarla öncelikle yurt genelinde savunma sanayiine yönelik üretimleri ve üretim kabiliyetleri olan firmaların katılımı hedefleniyor. İlk defa gerçekleştirilecek olan "Ankara Sanayi Fuarı", ülkemizin sanayi potansiyelinin görülmesi açısından büyük önem taşıyor.

Fuarı düzenlemekteki amaçlarını anlatan Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, "Ankara 2005 yılında satın alma gücüne göre 42 milyar dolarla dünyanın 94'üncü büyük kenti. Yılda ortalama yüzde 5 büyüyerek 2020 yılında 87 milyar dolarla 87'inci sıraya yükseleceği tahmin ediliyor. Ankara, illerarası rekabetçilik endeksinde ise İstanbul'un ardından ikinci sırada yer almaktadır. Ankara, Beşeri Sermaye ve Yaşam Kalitesinde birinci, Markalaşma Becerisi ve Yenilikçilikte ikinci, Ticaret Becerisi ve Üretim Potansiyelinde üçüncü, Erişilebilirlikte beşinci sırada yer almaktadır. Ankara, ülke ekonomisine en yüksek gayrisafi katma değeri sağlayan ikinci kent-

tir. Bu ekonomik ve sosyal gücüne rağmen Ankara'nın yine de yeterince tanınmadığını, yeterince yabancı sermaye ve turist çekemediğini düşünüyoruz. Tabii bunun çeşitli nedenleri var. Bunların başında, Ankara'ya direk uçuşların azlığı ve hala bir uluslararası fuar alanımızın, bir kongre ve sergi sarayımızın olmayışı gelmektedir. Ankara'ya bir fuar alanı kazandırmak için çalışmalarımız devam ediyor. ASO olarak, bu fuar alanının kurulmasını beklemeden Ankara'da bir sergi ve fuar düzenlemeye karar verdik." dedi.

Özdebir, Ankara'da ilk defa düzenleyecekleri TSK 2. Malzeme Sergisi'ne ek olarak bu yıl Ankara Sanayi Fuarı'nı da düzenleyeceklerini belirterek, "Fuar 1-5 Ekim 2010 tarihlerinde I. OSB'deki Ticaret Merkezimizin yanındaki alanda, hala bir fuar alanımız olmadığı için çadırlarda yapılacak. Fuar, 3 çadırda 7600m ve 10 bin m açık alanda gerçekleştirilecek ve bu alan, gelen talebe göre artırılabilecektir. Çadırlarda havalandırma, soğutma sistemleri olacaktır. Tanıtımı için tüm Odalarla işbirliği yaptığımız bu fuara tüm Ankaralıların sahip çıkmasını, Ankaralı sanayicilerin de katılmasını bekliyoruz." diye konuştu.

Fuara ilişkin bilgiler ASO'nun web sitesinden (www.aso.org.tr) ve Forum Fuarcılık'tan elde edilebilir. Ayrıca web adresi ise: www.forumfuvar.com

ASO, Alman Ticaret Bakanı'nı Ağırladı

25 Mayıs 2010

Almanya Federal Cumhuriyeti Aşağı Saksonya Eyaleti Ticaret Bakanı Jörg Bode Türkiye ziyareti çerçevesinde ASO Başkanı Nurettin Özdebir ve Ankaralı sanayicilerle bir araya geldi. Bakanla birlikte Ankara'ya gelen 35 Alman işadamı 25 Mayıs tarihinde Ankara Sanayi Odası 1. Organize Sanayi Bölgesi'ni ziyaret etti. Termikel ve Küçükpazarlı Kardeşler fabrikalarını gezen heyete Ankara sanayisi hakkında bilgi verildi.

Ziyaretin ardından, Ticaret Bakanı ve beraberindeki işadamlarına ASO Başkanı Nurettin Özdebir tarafından Best Otel'de bir akşam yemeği verildi. Karşılıklı işbirliği imkanlarının geliştirilmesi amacıyla verilen yemekte Ankaralı sanayiciler de hazır bulundular. Özdebir, yemekte ziyaretin anısına bir hediye verdi.

Özdebir'e Yılın Hizmet ve Başarı Ödülü

4 Haziran 2010

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, Türk Sanayici ve İşadamları Vakfı (TÜSİAV) tarafından düzenlenen "Yılın Adamları" ödül töreninde "Üstün Hizmet ve Başarı Ödülü"ne layık görüldü.

TÜSİAV'in 15. Geleneksel Üstün Hizmet ve Başarı Ödülleri töreni 4 Haziran tarihinde Dedeman Otel'de gerçekleştirildi. TÜSİAV Başkanı Veli Sarıtoprak'ın "Göreve geldiği gün-

den itibaren yaptığı özverili çalışmalarla Ankara sanayiine önderlik yapıyor. Özellikle, 2008 yılının son çeyreğinde dünyada başlayan ekonomik kriz süresince gündeme getirdiği ve çoğu ekonomi yönetimince benimsenerek uygulanan önerileriyle Türkiye'nin krizden çıkışında önemli bir rol oynadı." sözleriyle sahneye davet ettiği Nurettin Özdebir, Üstün Hizmet ve Başarı Ödülü'nü, "Yılın Bakanı" seçilen Devlet Bakanı Zafer Çağlayan'dan aldı.

ASO Başkanı Özdebir, Ankara Lojistik Üssü'ne İşbirliği Önerdi

22 Haziran 2010

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir, Kazan'da kurulan Ankara Lojistik Üssü'nü 22 Haziran tarihinde ziyaret etti ve ASO'nun kuracağı Lojistik Köy'le işbirliği önerdi.

ASO Başkanı Özdebir, ASO Başkan Yardımcısı Önder Bülbüloğlu ve Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Doğanlar ile birlikte ziyaret ettiği Ankara Lojistik Üssü'nde Yönetim Kurulu Başkanı Erhan Gündüz'den yapılan çalışmalarla ilgili bilgi aldı. Gündüz, burada verdiği brifingde 700 bin metrekare üzerine kurulan Lojistik Üssü'nün 100 milyon dolarlık yatırımla gerçekleştirildiğini belirtti. Gündüz, bu yatırımla Ankara'nın transit ticaret merkezi olma yolunda önemli bir avantaj sağladığını ifade etti.

ASO Başkanı Nurettin Özdebir de Lojistik Üssü'nü Ankara için çok önemli bir yatırım olarak gördüklerini belirtti. Taşıma maliyetlerinin düşürülmesinin Ankaralı sanayici için çok önemli olduğuna da dikkat çeken Özdebir, "Limanlara uzak olan Ankara'nın rekabet edebilmek için taşıma maliyetlerini mutlaka düşürmesi gerekiyor. Biz ASO olarak Sincan'da yer alan 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde demiryolu ağırlıklı bir Lojistik Köy kuruyoruz. Ama şu anda her yere demiryolu ile taşıma yapmak mümkün değil. Dolayısıyla Kazan'da kurulan Ankara Lojistik Üssü ile yapacağımız işbirliği, demiryolunun ulaşamadığı yerlere malların transferinde önemli bir unsur olacak. Bu işbirliği Ankara'nın limanlara uzaklığından kaynaklanan taşıma maliyetlerini en aza indirecektir." dedi.

Dünyada lojistik kavramının yeni bir boyut kazandığını da vurgulayan Özdebir, "Lojistik artık sadece taşımacılık demek değil. Gelişmiş ülkelerde lojistik, tedarik zincirinin önemli bir parçası haline geldi. Çünkü malı taşıyan sizler olduğunuza göre en iyi mal nereden alınır daha iyi bilirsiniz. Dolayısıyla bu süreçte lojistikçilerin yer alması, stok ve tedarik maliyetlerinin aşağı çekilmesinde önemli bir unsur olacaktır." diye konuştu.

Özdebir daha sonra Lojistik Üssü'nü gezdi ve içinde yer alan gümrük tesislerinde incelemelerde bulundu.

Özdebir “Küresel Isınma ve Medya” Panelini Yönetti

16 Haziran 2010

Ekonomi Gazetecileri Derneği tarafından Ankara’da düzenlenen “Küresel Isınma Kurultayı” 16 Haziran tarihinde Devlet Su İşleri Konferans Salonu’nda gerçekleştirildi. Kurultayın açılış konuşmalarını Dernek Başkanı Celal Toprak ile Çevre ve Orman Bakanı Veysel Eroğlu yaptı. Açılışın hemen ardından gerçekleştirilen “Küresel Isınma ve Medya”

konulu panelin başkanlığını ise ASO Başkanı Nurettin Özdebir yaptı. Panelde İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Doğanay Tolunay, Akşam Gazetesi Yazarı Çiğdem Toker, Bugün Gazetesi Ankara Temsilcisi Adem Yavuz Arslan, Cumhuriyet Gazetesi Ankara Temsilcisi Utku Çakırözer konuşmacı olarak katıldılar.

Özdebir, ÜSİMP’in “Üçüncü Ulusal Kongresi”ne Katıldı

3 Haziran 2010

Üniversite Sanayi İşbirliği Merkezleri Platformu (ÜSİMP) tarafından düzenlenen ve bu yıl “Üniversite Sanayi İşbirliğinde Kümelenmenin Önemi” teması ile organize edilen Üçüncü Ulusal Kongresi 3-4 Haziran tarihlerinde ODTÜ Kongre ve Kültür Merkezi’nde gerçekleştirildi.

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir’in açılış ko-

nuşmacısı olarak katıldığı kongrede Özdebir, “Üniversite-sanayi işbirliğinin kuvvetlenmesi ve sağlıklı bir zemine oturması zaman, emek ve kaynak israfını engelleyecektir” dedi.

Kongreye çeşitli üniversitelerden akademisyenler, sanayiciler, kamu ve sivil toplum temsilcileri de yoğun ilgi gösterdi.

Hakkari Heyeti, ASO Başkanı Özdebir'i Ziyaret Etti

13 Mayıs 2010

Hakkari Sanayi ve Ticaret Odası Başkan Yardımcısı İsmail Çatal ve beraberindeki işadamları Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir'i 13 Mayıs tarihinde ziyaret etti.

ASO Meclis Salonu'nda gerçekleşen ziyarette Çatal, Hakkari'nin jeopolitik konumunu değerlendirmek için çalışmalar yürüttüklerini, özellikle İran ve Irak ile ihracat anlamında ticaret köprüleri kurduklarını belirtti.

Başkan Özdebir ise bölge işadamlarının ziyaretinden duyduğu memnuniyeti dile getirdi.

ÇORSİAD Yönetim Kurulu'ndan ASO Başkanı Özdebir'e Ziyaret

18 Mayıs 2010

Çorum Sanayici ve İşadamları Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Sadık Yüksel ve Yönetim Kurulu üyeleri 18 Mayıs tarihinde Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir'i ziyaret etti.

Çorumlu sanayici ve işadamları olarak Ankara'da faaliyet gösterdiklerini belirten ÇORSİAD Başkanı Yüksel, ASO Başkanı Özdebir'in görüş ve deneyimlerinden yararlanmak istediklerini belirtti.

Başkan Özdebir ise Ankara'nın ekonomisine katkıda bulunacak her türlü projeye destek vereceklerini belirtti.

Çubuk Belediye Başkanı'ndan ASO'ya Ziyaret

12 Mayıs 2010

Çubuk Belediye Başkanı Lokman Özden ve Çubuklu işadamları, 12 Mayıs tarihinde Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir'i ziyaret etti.

İşadamlarının görüşlerinden faydalanmak istediklerini belirten Başkan Özden, ilçenin ekonomik, kültürel ve sosyal yapısı hakkında bilgi verdi.

ASO Başkanı Özdebir ise imar çalışmaları yapılırken sanayi alanlarının bölgedeki sanayicilerle birlikte planlanması gerektiğini belirtti.

ASO Başkanı Özdebir "Sanayinin Ustaları" Ödül Töreni'ne Katıldı

14 Mayıs 2010

İç Anadolu Sanayici ve İşadamları Dernekleri Federasyonu'nun (İÇASİFED) düzenlemiş olduğu "Sanayinin Ustaları" ödül töreni 14 Mayıs tarihinde Crowne Plaza Otelinde gerçekleştirildi.

ASO Başkanı Nurettin Özdebir'in de katıldığı ödül töreninde çeşitli sanayi dallarından 71 sanayi duayenine ödülleri verildi.

ASO'nun Sanata Desteği Sürüyor

25 Mayıs 2010

Ankara Sanayi Odası'nda gerçekleştirilen yağlı boya karma resim sergisi, 25 Mayıs tarihinde ASO Başkanı Nurettin Özdebir tarafından açıldı.

4 sanatçının toplam 27 eserinin sanatseverlerle buluştuğu sergide, genelde soyut çalışmalarıyla tanınan sanatçı Vedat Can'ın 5, resimlerinde sıcak renkleri kullanan Nil Özenci'nin 11, köy hayatını betimleyen İzmirli sanatçı

Zeki Serbest'in 6, doğa ağırlıklı konular işleyen Neşe Lüleş Sönmezer'in ise 5 tablosu sergilendi.

Serginin açılışında yaptığı konuşmada, sanatsal faaliyetlere ev sahipliği yapmaktan mutluluk duyduğunu belirten ASO Başkanı Özdebir, Ankara Sanayi Odası olarak sanata ve sanatçıya destek vermeye devam edeceklerini söyledi.

Genç Mühendisler Bitirme Projelerini Sergiledi

15 Haziran 2010

Başkent Üniversitesi Mühendislik Fakültesi son sınıf öğrencilerinin bitirme projelerinin sergisi, Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir'in de katılımıyla 15 Haziran tarihinde açıldı.

75 projenin yer aldığı sergide öğrencilerin projeleriyle ya-

ında ilgilenen ASO Başkanı Özdebir, projeler hakkında bilgi de aldı. Özdebir sergide yaptığı konuşmada, bilginin ancak paylaşıldıkça ve insanlığın hizmetine sunuldukça değer kazandığını belirterek Türkiye'nin geleceğini oluşturacak olan öğrencilerin daha çok çalışarak, daha çok proje üretmek geleceği şimdiden planlamaları gerektiğini belirtti.

Arap Ülkeleri Ticaret ve Sanayi Odalarının 17 Üst Düzey Temsilcisi ASO 1. OSB'yi Gezdi

24 Haziran 2010

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) ile İslam Kalkınma Bankası (İKB) arasında işbirliği çerçevesinde Arap Ülkeleri Ticaret ve Sanayi Odalarının 17 üst düzey temsilcisine yönelik olarak Ankara'da 22-26 Haziran 2010 tarihleri arasında bir eğitim programı gerçekleştirildi. Türkiye'deki oda sistemi hakkında bilginin de verildiği programda ayrıca, dış ticaret ile ilgili kamu kurumları tanıtıldı ve işbirliği

alanları hakkında görüş alışverişinde bulunuldu.

Program çerçevesinde 24 Haziran 2010 tarihinde Ankara Sanayi Odası 1. Organize Sanayi Bölgesi'ni de ziyaret eden heyete ASO Başkanı Nurettin Özdebir, Ankara sanayisi hakkında bilgi verdi ve Organize Sanayi Bölgesi hakkında kısa bir sunum gerçekleştirdi. Heyet, Hidromek fabrikasını ziyaret ederek bölgeden ayrıldı.

Özdebir, AYESAŞ'ın 20. Kuruluş Yılı Töreni'ne Katıldı

17 Haziran 2010

ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde yer alan AYESAŞ'ın 20. kuruluş yılı ve yeni hizmet binasının açılış töreni 17 Haziran tarihinde gerçekleştirildi.

Ankara Sanayi Odası Başkanı Nurettin Özdebir'in de katıl-

dığı törene Milli Savunma Bakanı Vecdi Gönül, Savunma Sanayi Müsteşarı Murad Bayar, Katar Genelkurmay Başkanı Tümgeneral Hamad Bin Ali Al-Attıyah, Zorlu Grubu Yönetim Kurulu Başkanı Ahmet Zorlu da katıldı.

ASO'da İşsizlikle Mücadele ve Teşvikler Sempozyumu Düzenlendi

28 Mayıs 2010

Ankara Sanayi Odası ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Eğitim ve Araştırma Merkezi (ÇASGEM) işbirliği ile "İşsizlikle Mücadelede Teşvikler ve Etkinliği" sempozyumu 28 Mayıs tarihinde ASO Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi.

Toplantının açılış konuşmasını ASO Başkanı Nurettin Özdebir ve ÇASGEM Başkanı Abdullah Sertkaya yaptı. Başkan Özdebir, Türkiye'de en önemli sorunun işsizlik, bunun temel sebebinin ise mesleksizlik olduğunu belirterek iş-

verenlerin kalifiye eleman bulamadıklarından yakındığını belirtti.

Toplantıda Koç Üniversitesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. İnsan Tunalı, DPT'den Gökhan Güder, Hazine Müsteşarlığı'ndan Dr. Mehmet Yurdal Şahin, İŞKUR'dan Ferudun Kaya, Yalova Üniversitesi'nden Doç. Dr. Tuncay Güloğlu, Trakya Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Ayhan Gençler de birer sunum yaptılar.

ASO'dan Nanoteknoloji Sempozyumu

6 Mayıs 2010

Avrupa Birliği 7. Çerçeve Programları kapsamında yürütülen Unam-Regpot Projesi çerçevesinde, nanoteknolojideki gelişmeleri tanıtmak üzere Ankara Sanayi Odası ve Bilkent Üniversitesi işbirliği ile "Nanoteknoloji Günü" bilgilendirme toplantısı 6 Mayıs tarihinde ASO Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi.

Başkanlığını ASO Yönetim Kurulu Üyesi Yılmaz Kayaşan'ın yaptığı toplantıda, Bilkent Üniversitesi Öğretim

Üyesi Prof. Dr. Atilla Aydın'ın açılış konuşmasının ardından, Bilkent Üniversitesi Öğretim üyeleri "Laboratuardan Pazara Nanoteknolojide Son Gelişmeler", "Lazerler ve Malzeme Uygulamaları", "Malzeme Bilimi ve Nanoteknolojinin Evrimi", "Hidrojen Enerjisi, Hidrojen Ekonomisi ve Nanoteknoloji" hakkındaki sunumlarını yaptılar.

Toplantı sonunda Bilkent Üniversitesi öğretim üyeleri katılımcıların sorularını cevapladılar.

İran Bilgilendirme Toplantısı ASO'da Yapıldı

11 Haziran 2010

Ankara Sanayi Odası ve İGEME işbirliğiyle "İran Ülke Bilgilendirme Toplantısı" 11 Haziran tarihinde ASO Toplantı Salonu'nda gerçekleştirildi.

Toplantıda İGEME İran ülke masası uzmanı Yusuf Türkoğ-

lu, İran'ın genel özellikleri, dış ticareti, ekonomik bilgileri, İran'da yatırım imkanları ve öne çıkan sektörler ile ilgili sunum yaparak bilgi verdi. Sunumun ardından Türkoğlu, ASO üyelerinin İran pazarı hakkındaki sorularını da cevapladı.

Odamız İnsan Kaynakları Müdürlüğü bünyesinde faaliyetlerine devam edecek olan Eğitim Atölyesi faaliyetleri bünyesinde 3 eğitim düzenlenmiştir. Bu eğitimler, Odamız üyelerinin genel katılımına açık, Odamız üyesi firmaların kendi personeline özel olarak talep ettikleri eğitimlerden oluşmuştur.

“Satış ve Pazarlama Yöneticisi Yetiştirme Eğitimi Sertifika Programı (Uygulamalı)”

3 Mayıs - 7 Haziran 2010

Üretim yapan işletmelerin pazarlama ve satış faaliyetlerinde rekabetçi üstünlük sağlayabilmeleri, hedeflerine ulaşabilmeleri, ölçeği ne olursa olsun pazarlama departmanı oluşturmaları ve çağdaş pazarlama tekniklerini kurumlarına adapte etmeleri gerekmektedir. Yoğun iş temposu, satış baskısı, maliyetlerin artması, tahsilat yapmadaki zorluklar, talebin daralması gibi durumlar markalaşma ve pazarlamada yapısal oluşumları engellemektedir.

Odamızca düzenlenmiş olan “Satış ve Pazarlama Yöneticisi Yetiştirme Eğitimi Sertifika Programı (Uygulamalı)” ile müşteri odaklı pazarlama stratejilerini oluşturabilecek yetkinlikte profesyonel pazarlama yöneticileri yetiştirilmeye çalışılmıştır.

Eğitim programının süresi 48 saat olup, Program; Temel Satış, Satış Yönetimi ve Pazarlama Yönetimi ana başlıklarından oluşmuştur.

Program süresince katılımcılar, Şirket Pazarlama Planı ve Yıllık Çalışma Takvimi çalışması yapıp, çalışma sonuçları eğitmen tarafından değerlendirilmiş ve sertifika almaya hak kazanmışlardır. Bu programı bitiren katılımcılarımız Satış ve Pazarlama Yöneticisi olabilecek bilgi ve donanıma sahip olabilecektir.

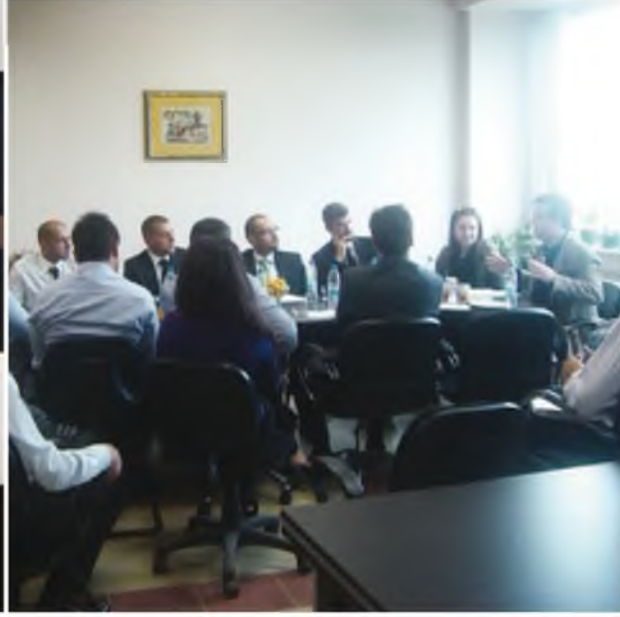
Başlangıç tarihi 3 Mayıs 2010 ve bitiş tarihi 07 Haziran 2010 olan eğitimimiz Pazartesi-Çarşamba-Cuma günleri 16:00-20:00 saatleri arasında, 32 kişilik katılım ile Ankara Sanayi Odası Zafer Çağlayan Meclis Salonu’nda gerçekleştirilmiştir. Eğitim, Satış-Pazarlama ve Marka Danışmanı Sayın Cem Küçüktepepınar tarafından verilmiştir.

Program sonunda katılımcılarımıza sertifika töreni yapılmış olup, sertifikalarını Ankara Sanayi Odası Yönetim Kurulu Başkanı Nurettin Özdebir takdim etmiştir.

“İş Hayatında Motivasyon Eğitimi”

29 Mayıs 2010

Bilgi çağının insanını endüstri çağı gereçleri ile motive

etmek isteyen yönetim ve patronlar her geçen gün ellerindeki çekicin işlerine yaramadığını fark etmekte.

10 yıl içinde Türkiye'nin ilk 100 firması içinde bilgi paylaşım seminerleri yapmış bulunan Ahmet Cezmi Göbüt, çalışanlarımızın motivasyonlarını nasıl artırabileceğimizi ile ilgili bilgilerini bizimle paylaşmıştır.

"Değişen-Gelişen İşveren Eğitim Programı"nın dördüncü eğitimi olan "İş Hayatında Motivasyon" Odamızca 29 Mayıs 2010 Cumartesi günü, 10:00 - 17:00 saatlerinde, 28 kişilik katılım ile Odamız Zafer Çağlayan Meclis SALONUNDA gerçekleştirilmiştir.

Eğitimde; Efsane Fabrika, liderlik sıraları, Amerika Fortune Magazin Dergisi'nin her yıl belirlediği ilk 500 firması içinden seçilmiş 17 en iyi ve kalıcı firmanın ortak özellikleri (kalıcı şirketlerin yönetim sıraları) ve en iyi 11 firmanın (mükemmel firmanın) iyiden mükemmele gidiş yolları gibi konular işlenmiştir.

İNSAN KAYNAKLARI MÜDÜRLÜĞÜ - EĞİTİM ATÖLYESİ

Tel: 0 312 417 12 00 / 1217 - 1323 - 1324 - Faks: 0 312 417 52 05 - E-mail: egitim@aso.org.tr

"Etkili İletişim ve İnsanları Tanıma Sanatı"

10 Haziran 2010

Kişiliklerimiz doğuştan getirdiğimiz temel yapımızdır. Kişiliklerimizi değiştiremez ancak istersek geliştirebiliriz. Kendinizle başkaları arasındaki kişilik farklarını bilerseniz, hem kendi hayatınızı hem başkalarının hayatını çok daha kolay, mutlu ve üretken hale getirebilir, hayatın her karesinde sizden çok farklı insanlarla daha verimli bir iletişim kurabilirsiniz.

Doğru iletişimin, daha başarılı ve daha mutlu bir hayatın kapılarını açacağını düşünerek, üyelerimiz için "Etkili İletişim ve İnsanları Tanıma Sanatı Eğitimi" düzenlenmiştir. Kişisel gelişim ve NLP uzmanı Oğuz Saygın tarafından verilen eğitim, 10 Haziran 2010 Perşembe günü 13:30 - 18:00 saatlerinde, Sincan 1. OSB Müdürlüğü Konferans Salonu'nda 30 kişilik katılım ile gerçekleştirilmiştir.

TÜRK DİL KURUMU

“Kültürün en önemli ögesi tüm dünyada dil olarak kabul edilirken, ülkemizde bu ögeye sahip çıkan, Türkçeyi bilimsel çalışmalarla geliştiren ve evrensel bir dil olması için adımlar atan Türk Dil Kurumu, özellikle son dönem çalışmaları ile daha çok öne çıkmaya başladı. Yabancı kelimelere Türkçe karşılıklar geliştirme çalışmaları gündemde iken Türk Dil Kurumu Başkanı Prof. Dr. Haluk Akalın ile Kurum’un faaliyet alanları, yurtdışındaki gelişmeler ve yabancı dilde eğitim üzerine söyleştik. Popüler kültürün Türkçe üzerindeki etkilerine değinen Akalın, sanayicilere seslenerek şirket adlarının Türkçeleştirilmesi gereğine de dikkat çekti.”

Prof. Dr. Haluk Akalın
Türk Dil Kurumu Başkanı

Türk Dil Kurumu Başkanlığı’na uzanan kariyerinizin arka planında köklü bir akademik geçmiş var. Öncelikle bu akademik geçmişinizden bahsedebilir misiniz?

1956 yılında Adana’da doğdum. İlk ve ortaokulu Adana’da, liseyi İstanbul’da bitirdikten sonra 1975 yılında İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü’ne girdim. 1979 yılında bu bölümden mezun oldum. Yeni Türk Dili Bilim Dalı’nda öğrenim görmüştüm. Aynı bölümde, aynı ana bilim dalında doktora çalışmasına başladım. O zamanlar yüksek lisans yoktu, YÖK’ten önce, doğrudan doğruya doktora başlanıyordu. 1979 yılında doktora başladım ve doktora çalışmamı da Yeni Türk Dili Bilim Dalı’nda tamamladım. Sonra doktora çalışması sürerken Çukurova Üniversitesi’ne Türk dili okutmanı olarak atandım. Okutman olarak yaklaşık 6 yıl görev yaptım, üniversitenin çeşitli bölümlerinde Türk Dili okutmanlığı görevinde bulundum. Doktora tezimi bitirdikten sonra Çukurova Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü’nde Yardımcı Doçent kadrosuna atandım. 1990 yılında doçent, 1996 yılında da profesör oldum. 1995 yılında doçent iken Türk Dil Kurumu Bilim Kurulu asli üyeliğine seçilmiştim. 1999 yılında da Yürütme Kurulu üyeliğine seçildim. 2001 yılı Nisan ayında Türk Dil Kurumu Başkanlığı görevine atandım ve o günden bugüne başkanlık görevini yürütüyorum.

Türk Dil Kurumu ülkemizin en önemli kurumlarının başında geliyor ancak görünürlük konusunda belli noktalarda geride duruyor. Bu, kurum kültürün-

den ileri gelen bir yaklaşım mıdır? Türk Dil Kurumu nasıl bir kurumsal yapıya sahip?

Türk Dil Kurumu'nun aslında iki yönü var. Birincisi; her şeyden önce bir bilim kurumu. Bilimsel araştırma kurumu olarak Türk Dili ile ilgili bilimsel araştırmalar gerçekleştiriyor, yayınlar yapıyor, toplantılar düzenliyor, etkinlikler gerçekleştiriyor. Ancak bir bilim kurumu olmasının yanı sıra bir de Türkçenin güncel sorunları ile ilgili çalışmalar ve etkinlikler de gerçekleştiriyor. Bu yönüyle aslında toplumun önde gelen kurumlarından birisi olması gerekiyor. Tabii bir bilim kurumu bilimsel çalışmalar gerçekleştirdiği için popüler bir yapı olamaz. Türkiye'de pek çok bilim kurumu var ama özellikle basın, kitle iletişim araçlarının ilgisini çeken bu çalışma alanları içerisinde çok az noktalar vardır. Fakat Türk Dil Kurumu'na bu yönüyle baktığınızda 1000'e yakın kitap yayınlayan, Türkçenin tarihsel dönemlerine ilişkin metinleri ortaya koyan, bu dönemlerin sözlüklerini hazırlayan, dilbilgisi kitaplarını çıkaran Türk Dil Kurumu, bu yönüyle bir bilim kurumu kimliğiyle pek görünürde değil.

Ancak Kurum'un görünürde olan yanı popüler etkinlikler ki bunların da bir bölümü aslında bilimsel çalışmalara dayanıyor. Yabancı sözlere karşılık bulma çalışması, terimlere karşılık bulma çalışması, işyeri adlarının yabancılaşması karşısında etkinlikler yürütmesi

gibi. Bunlar toplumun göz önünde olması gereken etkinlikler ve elbette bilimsel etkinliklerden farklı yapılar. Bu da ne yazık ki basında yeteri kadar ilgi görmüyor. Aslında kamuoyunda çok büyük ilgi görüyor. Türk Dil Kurumu'na gönül vermiş, Türk Dil Kurumu'nun ilkeleri doğrultusunda çalışmalarını yürüten, bize destek olan binlerce kişi var. Üniversitelerde Türkçe toplulukları adı ile kurulmuş topluluklar var; onlar bizimle sürekli iletişim içerisinde. Ancak ne yazık ki kamuoyuna yönelik olarak güncel sorunlarla ilgili çalışmalar basında pek yer almıyor. Bu da tabii basının yaklaşımı. Aslında pek çok kez konferanslara gittiğimizde dinleyiciler bana "Keşke bunları televizyonda anlatsanız." diyor ama tabii bu, basının göstereceği ilgiyle doğrudan doğruya ilişkili bir durum. Kurumsal yapısı bu. Yani hem

bilimsel bir yapısı var hem de genel topluma yönelik, geniş halk kitlelerine yönelik ilgi çekici çalışma alanları var.

Son dönemlerde Türkçenin doğru kullanılmamasına daha çok tanık oluyoruz. Günlük hayatta kısaltmalar dile hakim olmaya başladı. Türk Dil Kurumu'nun ve sizin bu konudaki değerlendirmelerinizi alabilir miyiz?

Tabii Türkçenin doğru kullanılmaması derken aslında ölçümlü bir Türkçe var. Bu, yazı dili Türkçesi. Standart Türkçeyi kastediyorum. Burada gündelik hayatta kısaltmalar özellikle gençlerin kullandığı yazışmalarda öne çıkıyor. Bir sözü ünlüleri olmadan, yani sesli harfler olmadan yazmak

kısaltma gibi algılanıyor. Aslında her dilde kısaltma var. Kısaltma da dilin, dilbilgisinin bir başka boyutu. Yalnız bunların kullanıldığı yerler farklı. Burada işte baş harfleri ile yapılan kısaltmalar var, ilk üç harf yazılıp da kısaltılan sözcükler var ama genel olarak baktığımızda özellikle gençler birbirleriyle iletişim kurarken, cep telefonundan mesaj gönderirken ünlüleri yazmadan, sesli harfleri yazmadan mesaj gönderiyorlar ki bu, Türkçenin kuralına uygun bir şey değil. Ne anlama geldiği de belli değil. Yani "slm" yazıldığında bu salim mi, selam mı anlaşamıyor. Onlar tabii kendi aralarında böyle bir dil geliştiriyorlar. Tabii bu durum sadece Türkçe için değil, tüm diller için geçerli. İngilizce için de aynı şey geçerli. İngiliz dil bilimcileri bundan daha da çok şikayet ediyor. Çünkü Türkçede en azından kısalt-

malarda sayılar kullanılmıyor. İngilizce de örneğin "senin için" diyeceği zaman "for you" diyeceği zaman for yerine 4 yazıp u harfine ekliyorlar ki geçen yıl bununla ilgili bir yazı vardı. İngiliz dil bilimciler bundan çok şikayetçiler. Bu ve benzeri kısaltmalar, bunun yol açtığı sorunlar sadece Türkçenin sorunu değil, pek çok dilin sorunu. Türk Dil Kurumu olarak biz, bu kısaltmalar konusunda birkaç defa açıklama yaptık. Aslında Türkçede sözcüklerin kısaltılması gereken yerler var, bununla ilgili kurallarımız da var. Ancak selam diyecek yerde üç harf yazıp da nokta koymak veya nokta koymamak pek fazla bir şey değiştirmiyor. Kelimenin tamamını yazmak neden zor? İki harf daha yazacaksınız. Hani on-onbeş harf olur da onun içinden üç harfi yazarsın veya dört harfi, bu kısaltma sayılır ama selam yerine slm

T Bir sözü ünlüleri olmadan, yani sesli harfler olmadan yazmak kısaltma gibi algılanıyor. Aslında her dilde kısaltma var. Kısaltma da dilin, dilbilgisinin bir başka boyutu. Yalnız bunların kullanıldığı yerler farklı. Özellikle gençler birbirleriyle iletişim kurarken, cep telefonundan mesaj gönderirken ünlüleri yazmadan, sesli harfleri yazmadan mesaj gönderiyorlar ki bu, Türkçenin kuralına uygun bir şey değil. Ne anlama geldiği de belli değil.

yazmak bence kısaltma değil.

İngilizce evrensel bir dil olarak kabul gördükçe ülkemizde pek çok eğitim kurumu yabancı dilde eğitim vermeye başladı. Bunu doğru buluyor musunuz? Eğitim dilinin değişmesi Türkçeyi ne şekilde etkiler?

Eğitim, öğretim dili yalnızca Türkçe olmalı. Yabancı dilde yapılan eğitim, öğretim iyi bir yabancı dil öğrenimini de sağlayamıyor. Bunun da örnekleri var. Yabancı dili yabancı dil dersinde çok iyi bir biçimde öğretiliyor. Türk Dil Kurumu olarak bunu savunuyoruz. Öğrencilerimize, gençlerimize bir değil hatta birkaç dil öğretilim ama bu eğitimi yabancı dil dersinde yapmamız gerekiyor. Yoksa matematiği İngilizce, fiziği İngilizce veya üniversitede iktisat derslerini İngilizce, bankacılık derslerini İngilizce vermenin bir anlamı yok. Geçmişte öyle örnekler yaşadık ki Ziraat Fakültesi'nde bile İngilizce öğretim yapma yoluna giden üniversiteler oldu. Bunlar bir bakıma yaptığı bilime değer vermemenin, dile ağırlıklı önem vermenin göstergesi olan uygulamalar. Olması gereken, öğretim dilinin Türkçe olması, eğitim dilinin Türkçe olması ve yabancı dilin, yabancı dillerin kendi

Eğitim, öğretim dili yalnızca Türkçe olmalı. Eğitim dilinin değişmesi, öğretim dilinin değişmesi Türkçeyi olumsuz etkiler. Bunlar bir bakıma yaptığı bilime değer vermemenin, dile ağırlıklı önem vermenin göstergesi olan uygulamalar. Biz, yabancı dile karşı değiliz. Yabancı dili yabancı dil dersinde öğretilim, bir değil, birkaç dil öğretilim, en iyi biçimde öğretilim ama derslerimizi Türkçe öğretilim.

derslerinde, yabancı dil derslerinde çok çok iyi öğretilmesi, çözüm yolu bu. Aksi takdirde bu öğretim dilinin başka diller olarak kullanılması değişik sorunlara yol açabilecek bir uygulama olarak görülüyor. Biz yabancı dile karşı değiliz. Yabancı dili yabancı dil dersinde öğretilim, bir değil, birkaç dil öğretilim, en iyi biçimde öğretilim ama derslerimizi Türkçe öğretilim.

Türk Dil Kurumu olarak bununla ilgili bir çalışmanız oldu mu?

Bizim 2004 yılında ortaöğretimde, üniversitede yabancı dille öğretim neden yapılıyor, hangi düzeyde, oran nedir diye bir çalışmamız oldu. Yüksek Öğretim Kurumu Başkanlığı'na da bunun sonucunda bir yazı gönderdik ve yabancı dil ile öğretimden vazgeçilmesi, yabancı dillerin çok iyi bir biçimde öğretilmesi ama yabancı dille öğretim yapılmaması yönünde görüş bildirdik. O zaman bizim elde ettiğimiz veriler, yüksek öğretimde yüzde 18 civarında yabancı dille öğretim olduğu noktasındaydı. Ancak bu yabancı dille öğretim yapan yerlere baktığımızda bir üniversite dışında hepsi İngilizce öğretim yapıyorlar. Yani aslında yabancı dille öğretim diyoruz ama çoğunda İngilizce ile

eğitim söz konusu. Bir tek Fransızca ile öğretim yapan bir üniversite vardı onun dışında yaklaşık 15 üniversite İngilizce öğretim yapıyor. Siz sorunuzda yabancı dille öğretim diye soruyorsunuz ama Fransızca öğretim, Almanca öğretim, Rusça öğretim yapan üniversiteler yok. Biz bu çalışmayı 2004 yılında yapmıştık, bunlar o yılın verileri. Eğitim dilinin değişmesi, öğretim dilinin değişmesi Türkçeyi olumsuz etkiler.

Yurtdışında pek çok ülkede Türkçe öğrenmek isteyenlerin sayısı gittikçe artıyor ve açılan kurslarla bu taleplere cevap veriliyor. Kurum olarak bu konuda sizin herhangi bir çalışmanız ya da girişiminiz var mı? Nasıl değerlendiriyorsunuz bu talepleri?

Evet, yurtdışında pek çok ülkede Türkçe öğrenildiği doğru. Bu konuda bizim iki yıl önce bu veriler üzerine bir çalışmamız olmuştu. Türkçenin, 87 ülkede en az bir ortaöğretim kurumunda, 46 ülkede de açılan özel kurslarda yabancı

dil olarak öğretildiği sonucuna ulaşmıştık. Bu önemli bir sayı tabii. Ayrıca 26 ülkede de Türkoloji merkezleri var, yani Türk Dili üzerine araştırmalar yapan bilimsel kurumlar var.

Bu veriler de hangi kıta ülkeleri ağırlıklı olarak yer alıyor?

Türkoloji merkezleri daha çok Avrupa'da, Rusya'da ve Orta Asya'da. Ancak orta öğretim kurumlarında en az bir orta öğretim kurumunda yabancı dilin öğretildiği 87 ülke bütün kıtaya, bütün coğrafyaya, dünyaya yayılmış durumda. Kurs olarak öğretilen yabancı dil kurslarında Türkçenin öğretildiği de 46 ülke var. Bunun yansıması 2005 yılı nüfus sayımlarına göre Türkiye Türkçesini yabancı dil olarak öğrendiğini beyan eden insanların sayımlarına baktığınızda 35 ülkede Türkçenin yabancı dil olarak bilindiği tescil edilmiş durumda. Bunlar içerisinde El Salvador da var Honduras da. Bu, Türkçenin artık evrensel bir dil konumuna geldiğini gösteriyor. Tabii Türk Dil Kurumu bir öğretim kurumu değil, bilim kurumu. Biz bu kurslar için, yurtdışındaki bu okullar için, buralarda Türkçeyi öğrenen kişiler için yardımcı olabilecek kaynak eserleri yayınlıyoruz. Türkçe sözlükleri, yazım kılavuzu gibi, atasözleri, imla kılavuzu gibi. Ancak bunları şu anda çağımızın iletişim araçları içerisinde, sanal ortamda kullanıma açtığımız için dünyanın her yerinden insanlar Türkçe sözlüğü, yazım kılavuzunu, sesli Türkçe sözlüğü kullanarak dillerini, Türkçeyi geliştirebilirler. Önemli bir kaynak da sanal ortamdaki sözlüklerimiz. Bunun dışında radyo ve televizyon yayınlarının da çok önemli bir görev üstlendiğini görüyoruz. Çünkü uydu yayınları aracılığıyla pek çok televizyon kanalımız ve radyomuz birçok ülkeye ulaşıyor. Biz yabancı dil öğrenirken bize yabancı radyoları dinleyin, yabancı televizyonları izleyin, yabancı gazeteleri okuyun, kitapları okuyun diye salık verirdik. Günümüzde de dili takip etmenin en kolay yolu, öğrenme, pratik yapma değil; dinleyerek öğrenme yolu radyo ve televizyonlar. Bu önemli bir güç aslında. Ben gittiğim pek çok ülkede Türkiye televizyonlarının, Türkiye'den yayın yapan televizyonların çok ciddi bir izleyici kitlesi olduğunu görmüştüm. Mesela İran'da Türk televizyonları çok izleniyor, yani İran'ın kendi televizyonundan daha çok Türk televizyonları izleniyor. Bu, ne getiriyor? Tahran'da sokakta çok rahat Türkçe konuşan bulabiliyorsunuz. İran'ın her bölgesinde Türkçe konuşan bulabiliyorsunuz. Yurtdışında Türkçe öğretimi ile başlayan bunun yanı sıra radyo ve televizyon yayınlarıyla

TYurtdışında pek çok ülkede Türkçe öğrenildiği doğru. Bu, Türkçenin artık evrensel bir dil konumuna geldiğini gösteriyor.

çalışıyor?

Tabii kültürün taşıyıcısı, yaşatıcısı dil. Aslında dil, hem bilimde bir yaşatma, aktarma aracı hem de kültürde. Popüler kültür ne yazık ki çok hızla tüketen bir kültür ve bu popüler kültürün yaygınlaşması için de sanki dili bozarak, eğerek, bükerek konuşmak daha da dikkat çekici oluyor. Bu nedenle işte hızla çoğalan bir dizi film furyası var televizyonlarda ve bu dizilerde ilk başta yozlaştırdıkları şey dil. Dille hitap ettikleri için ilk farklılığı dilde yaratmak isteyip, böyle dikkat çekmek istiyorlar. Burada tabii Türkçenin kullanımı açısından gördüğümüz en büyük olumsuzluk, Türkçenin söz ve harflerinin yeterince yayınlara yansımaması, yayınlarda kısır bir söz dağarcığının kullanılması ama bunun yanı sıra dizilerde kaba bir dil kullanılıyor, yozlaştırılmış bir dil kullanılıyor. Dikkat çekiyor ne yazık ki. Ben pek dizi izlemiyorum, birkaç dizi vardı izlediğim ama basında yer alan açıklamalardan sonra, eleştirilerden sonra birkaç diziye baktım. Gerçekten de son derece olumsuz örnekler var. Bu konuda tabii Türk Dil Kurumu'nun herhangi bir yaptırım gücü yok. Biz sadece olumsuzluklara dikkat çekiyoruz. Burada en büyük görev ve sorumluluk Radyo ve Televizyon Üst Kurulu'na düşüyor. Bu dizilerle ilgili olarak özellikle popüler kültürün sürekli yarattığı, popüler kültürün en önemli aracısı olan dizilerin bence her şeyden önce toplum tarafından bir süzgeçten geçirilip izlenmemesi, bu olumsuzluklar için başvuruda bulunulması, eleştirilmesi gerekiyor. Tabii bize de zaman zaman bu konuda başvurular oluyor ama bizim bir yaptırım gücümüz yok. Bu konuda yaptırım gücü olan kurumların görevlerinin gereğini yerine getirmesi gerekiyor.

Televizyonlarda yayınlanan bazı programlar Kurumunuzca ödüllendirildi. Bu oldukça dikkat çeken bir adım oldu. Bugünlerde bu tür çalışmalarınız olacak mı? İletişim mecralarını ne şekilde kullanacaksınız?

Biz sadece televizyonda yayınlanan programları değil,

ticari hayatta örnek Türkçe isim kullanan kuruluşları da ödüllendirdik. Bu doğrultuda karar alan belediyeleri, Türkçeyi doğru, güzel, örnek kullanan köşe yazarlarını ve radyo ve televizyonlarda yayın yapan sunucularımızı da ödüllendirdik. Ancak kurum yasamızda bazı maddeler eksik olduğu için ödülleri para ödülü olarak veremiyoruz. Kurum yasamızın henüz çıkmamış olması, daha doğrusu kurum yasamızdaki eksik maddelerin yerine konulmamış olması, işlerlik kazandırılmamış olması yüzünden yetkili kurullarımızı oluşturamıyoruz. Bu nedenle Türk Dil Kurumu'nun yıllar öncesinden başlattığı ödüllendirme işlevini yerine getiremiyoruz ama bunu da şöyle telafi ediyoruz; rastladığımız güzel örnekleri, olumlu örnekleri para ödülü olmasa bile bir teşekkür belgesi ile ya da bir plaketle ödüllendiriyoruz.

Bunun mutlaka para ödülü olması gerekiyor mu?

Türk Dil Kurumu'nun önemli bir özelliği de oydu. Yani geçmişte mesela en iyi roman ödülü veriliyordu ama ciddi bir de para desteği vardı. Tabii onu yapamıyoruz ama esas bu ödülleri vermeye devam ediyoruz. Bu şekilde ödüllendirmelerimiz kurum yasamızın da bütün maddeleriyle işler-

T Dil, hem bilimde bir yaşatma, aktarma aracı hem de kültürde. Popüler kültür ne yazık ki çok hızla tüketen bir kültür ve bu popüler kültürün yaygınlaşması için de sanki dili bozarak, eğerek, bükerek konuşmak daha da dikkat çekici oluyor. Bu nedenle işte hızla çoğalan bir dizi film furyası var televizyonlarda ve bu dizilerde ilk başta yozlaştırdıkları şey dil. Bu konuda yaptırım gücü olan kurumların görevlerinin gereğini yerine getirmesi gerekiyor.

lik kazanmasıyla daha ciddi boyutlara ulaşacak.

Türkçenin diğer dillere ve kültürlere etkisi konusunda da bilimsel çalışmalar yürütüyorsunuz. Ancak bu çalışmalar kamuoyuna yeterince ulaştırılmıyor; bunu neye bağlıyorsunuz?

Evet, bunu biz anlatıyoruz aslında. Örneğin Türkçenin dünya dillerine verdiği sözcükler... Onbir bini aşkın sözcük var dünya dillerinde Türkçe olarak kullanılan, Türkçeden geçmiş. Özellikle Balkan dillerinde, Kafkas dillerinde var bu sözcükler. Bunların sözlüğünü hazırladık. En fazla Sırpça var. Kültürel ilişkide en dikkat çekici öge, dil. Sözcükler hemen ilişkide bulunduğunuz topluma geçiyor. Burada tabii baktığımızda bunun sadece dil etkisiyle açıklanamayacağını

görüyoruz. Neden? Çünkü bir toplumun bilimde, kültürde, uygarlıkta hatta ekonomide güçlü olması, sanayide güçlü olması başka ülkeleri etkilemesine yardımcı oluyor. Bu, dillerin de etkilenmesine yardımcı oluyor. Şimdi geçmişte baktığımızda Türklerin bilimde, kültürde, uygarlıkta güçlü olduğu dönemlerde pek çok sözcüğü dünya dillerine verdiğini görüyoruz. Bu sözcükleri bir tarihsel açıdan sıraladığımızda ilgi çekici bir veriye ulaşıyoruz; en son verdiğimiz iki sözcük "döner ve dolmuş". Döner ve dolmuştan sonra hiçbir dünya diline katkımız olmamış. Ancak bunun öncesinde en çok bilinen yoğurttur ama yoğurda gelene kadar pek çok sözcük dünya dillerine geçmiş. Özellikle Balkan dillerinden Sırpçaya geçen "yastık, yorgan" gibi "yapiya, kapiya" gibi yani "yapı, kapı" gibi Türkçeden geçmiş pek çok sözcük var ama bu ne ile ilgili? Bir alışveriş içerisinde girdiğiniz toplumda güçlü olan, baskın olan kimse, onun dilinden sözcükler diğerine geçiyor. Onlar sizden sadece sözcüğü almıyor, önce o varlığı görüyor, alıyor. Bir kıyafetse, bir yemekse, bir bina ile ilgili, arınma ile ilgili bir kavramsa onu alıyor, onu alırken sözcükte geçiyor. İngilizceden Türkçeye giren sözcükler böyle değil mi? Bankacılık alanında olsun, bilgisayar, tıp alanında olsun yeni bir teknik geliştiriliyor o gelirken... Emar geliyor mesela ve MR diye yazılıyor, bunu alınca ister istemez onun adını da alıyorsunuz. İşte burada sadece bir dil boyutu olduğunu söylemek yanlış bence. Burada bir dil etkilenmesinden çok kültür, uygarlık ilişkisi, teknoloji, sanayi ilişkisi çok önemli. Bir toplumda eğer sanayi ileri ise, bilim ileri gitmişse, yeni buluşlar, yeni ürünler üretiliyorsa,

piyasaya çıkarılıyorsa bunlar elbette başka insanlar tarafından alındığında adı ile birlikte alınacak. Şimdi geçmişte bu tür sözcükler geçmiş, yani İngilizcenin sözlüğünde "dolma" diye sözcük de var. Türkçe dolma sözü aynen geçmiş, neden? Bizim yemeğimizi aldıklarında dolma diye geçmiş. Oxford sözlüğünde dolma sözü var ama ondan sonra bilimde, teknolojiye siz üretken olmadığınız için sözcük vermiyorsunuz, sözcük alıyorsunuz. Bu da ne yazık ki böyle bir durum. En azından Türkçenin bu özelliği ortaya çıksın diye bir proje yürüttük kurumumuzda, Prof. Dr. Günay Karaağaç bu çalışmayı yaptı. Türkçenin diğer dillere verdiği sözcükler konusunda bir sözlük hazırladık. Yaklaşık onbin bin sözcüğümüz var ve bir sözcük birkaç dilde kullanıldığından onları da ayrı ayrı saydığımızda otuzbeş-kırk bin civarında sözcüğümüz dünya dillerinde kullanılıyor. Bunu görüyoruz. Bunu tabii biz kamuoyuna duyurmaya çalıştık ama basın-yayın organlarında pek fazla ilgi çekmiyor. Siz burada çok yararlı bir çalışma bile yapsanız onun basın için ilgi çekici olan boyutu önemli.

"Kentli" ve "taşralı" ayrımı dil üzerinden yapılıyor ve Türkçeyi doğru kullananlar "seçkinci" olarak tanımlanıyorlar. Dil üzerinden böyle bir ayrıştırma yapmak ne kadar doğru? Dil gittikçe kültürün bir parçası olmaktan uzaklaşarak "yabancılaşma"nın bir aracı mı oluyor?

Kentli ve taşralı ayrımı yapıp da Türkçeyi doğru kullananların seçkinci olarak tanımlanması yanlış. Doğru kullananların aksine örnek kullanıcı olarak gösterilmesi gerekiyor. Başka ülkelerde o ülkenin dilini doğru kullananlar, güzel kullananlar örnek olarak gösterilir ve diğer insanlar onların kullanım biçimlerine özenir. TRT'nin Türkçesini biz öteden beri örnek bir Türkçe olarak görüyoruz. Zaman zaman tartışmalı bazı kullanımlar olsa da TRT'nin kullandığı Türkçe örnek bir Türkçe olabilir ama bunun seçkinci diye tanımlanması doğru bir şey değil. Elbette yöresel söyleyişler olacaktır. Bu konuşma dilinin getirdiği bir kolaylık, yöresel söyleyişler her zaman için var. Geçmişte vardı, gelecekte de var olması gerekiyor ama yöresel söyleyişlerin öne çıkarılıp, doğru söyleyişin seçkinci söyleyiş olarak adlandırılması bence

son derece yanlış. Türkçenin ölçülü, yani standart söyleyişi yazı diline en yakın olan biçimdir. Ancak her şeyi de yazı dilinde yazıldığı gibi okumuyoruz. Türkçenin aynı zamanda ses düzeni de var, ses uyumu var. Bu bakımdan geçmişte Türkçeyi güzel kullanan sunucular, şairler, yazarlar, sanatçılar vardı ve bunlar topluma örnek olarak gösteriliyordu. Bugün de Türkçeyi ölçülü bir biçimde, örnek bir biçimde kullanan kişilerin toplumda sivrilmesinin, bu konuda yol gösterici olmasının yararlı olacağına inanıyorum. Bunların seçkinci değil, bence iyi örnek olarak adlandırılması gerekiyor.

Hocam son olarak sizin eklemek istediğiniz bir husus var mı?

Evet, bir konu var. Sanayi odası yayın organı olduğu için özellikle ben bu işyeri adlarıyla şirket adlarıyla ilgili de bir konuya değinmek istiyorum. Şimdi Türkiye'de yaşadığımız, bu işyeri adlarında yaşadığımız yabancılaşma, yine demin değindiğim gibi sadece dil boyutuyla açıklanamayacak kadar geniş bir konu. Elbette sokaklarımızda görüyoruz, işte yabancı bir takım adlar var. Bu adlar bir özentî, Türkçe karşısında

bir duyarsızlık sonucu veriliyor ama bunun arkasında başka şeyler de var. Şimdi geçmiş yıllarda bizim dergimizde bir çalışma yayımlandı. Türkiye'nin ilk 1000 sanayi kuru-

luşunun adları üzerine. Bu adların yaklaşık yüzde 85'inin Türkçe olduğu ortaya çıktı. Yani burada sadece o şirketi diğerlerinden ayıran ad konusunda bu inceleme yapıldı; limited, anonim gibi sözler sayılmadı, değerlendirilmedi. Yüzde 85 oranında Türkçe isim kullanılıyor, yüzde 15 oranında yabancı ama bu yabancı olanlar da yabancı iştirakler. Yani yurtdışındaki şirket burada da var, bu şekilde bir yapılanma. Ancak sokağa çıkıyorsunuz tam tersi bir durum; yüzde 15 Türkçe, yüzde 85 yabancı. Bir sanayi kuruluşu kurulacağı zaman, bir şirket kurulacağı zaman Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, sanayi odaları bize görüş soruyor çünkü orada belli bir denetimden geçiriyorlar. Yeni bir sanayi kuruluşu kurulduğunda bunun sermayesinin ne kadar olacağı, kurucularının kimler olacağı, ortakların nasıl bir yapıda olacağı, hepsi belirtiliyor ve elbette isim tescili için de bu şirketin adı soruluyor. Şirketin adı yüzde 85 oranında Türkçe yapılıyor. Genellikle soyadını kullanıyor insanlar, aile adını kullanıyor, birleştiriyor ve bu şekilde kullanıyor. Bunlar soruluyor fakat bir tek sorulmayan şey şu; bu sanayi kuruluşu işyeri açtığında işyerine hangi ismi verecek, bu hangi alanda faaliyet gösterecek, bu alandaki ürünleri ürettiğinde bunlara hangi isim verilecek? Bunlar sorulmuyor, bunlar sorul-

Türkiye'de işyeri adlarında yaşadığımız yabancılaşma, sadece dil boyutuyla açıklanamayacak kadar geniş bir konu. Sokaklarımızda görüyoruz, yabancı bir takım adlar var. Bu adlar bir özenti, Türkçe karşısında bir duyarsızlık sonucu veriliyor ama bunun arkasında başka şeyler de var. Burada sanayicilerimize önerimiz; isim tescili yapılırken sadece şirket adıyla isim tescili yapmakla kalmamalı aynı zamanda bu şirket kurulduğunda, mağaza açacağı zaman bu mağazada hangi isimleri kullanacağını da tescil ettirmeli, bu isimleri kullanmalı. Bu yapılmadığı için tüketici yanlış yönlendiriliyor, yanıltılıyor.

madığı için şirketin adı tescilli ama işletme adı ve ürettiği ürünlerin adı sorulmuyor. Bunlar sorulmadığı için tabelaya yansıyan isimler hep yabancı. Bunun biz hep örnek olarak sınamasını şöyle yapabileceğimizi söylüyoruz; kredi kartı ile alışveriş yapıyorsunuz hesap kesim cetveli geliyor ondan sonra bakıyorsunuz bu acayip bir isim, orada bir insan ismi yazıyor. "Ben buradan ne aldım?" diyorsunuz. Ancak, sonra tarihten ve miktardan çıkarıyorsunuz ki "Ha ben şu isimli yerden almıştım." Şimdi tam da Ankara Sanayi Odası yayın organına seslenmenin verdiği coşkuyla, arzuyla ben şunu söylemek istiyorum; burada isim tescili yapılırken sadece şirket adıyla isim tescili yapmakla kalmamalı aynı zamanda bu şirket kurulduğunda, mağaza açacağı zaman bu mağazada hangi isimleri kullanacağını da tescil ettirmeli, bu isimleri kullanmalı. Bu yapılmadığı için tüketici yanlış yönlendiriliyor, yanıltılıyor. Şimdi tüketici gidip tabeladaki isme bakıyor, tabelada bir marka yazıyor. Gidiyor oradan alışveriş yapıyor. Halbuki aldığı ürünlerin ora ile hiçbir ilgisi yok. İsim tescili olmadığı için tüketicinin yanıltılması da söz konusu. Genellikle tabelaya yabancı bir isim yazılıyor.

Burada önerimiz şu: Türkçenin söz varlığından yararlanıp böyle kısaltmalarla, eklemelerle, çıkarmalarla sözcükler, adlar daha doğrusu işyeri adları türetilbilir. Buna yoğunluk verilmeli bu yapılırken de tabii Türkçenin yapısı, ses özellikleri göz önünde bulundurularak bu adlar türetilmeli. Ben bu konuda sanayicilerimize derginiz aracılığıyla böyle seslenmek istiyorum.

ASOBÜLTEN

ASO MAYIS - HAZİRAN 2010 FAALİYETLERİ

- Ankara İl Genç Girişimciler Kurulu Başkanı Üner Karabıyık, Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir'i makamında ziyaret etti.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Genel Kurulu'nda 10. ve 20. yılını dolduran Genel Kurul Delegelerine Plaket Törenine iştirak etti.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, Bilkent Üniversitesi Endüstri Mühendisliği Sanayiye Yönelik Projeler Ödül törenine iştirak etti.
- Odamız Yönetim Kurulu Üyesi Celal Koloğlu, Gümrük ve Turizm İşletmeleri A.Ş.'nin Genel Kurul toplantısına iştirak etti.
- Odamız Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Doğanlar, KOBİ Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklığı A.Ş.'nin Genel Kurul toplantısına iştirak etti.
- Odamız Yönetim Kurulu Üyesi Yılmaz Kayaaslan, TÜRKAK Genel Kurul Toplantısına iştirak etti.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, Yönetim Kurulu Üyesi Önder Bülbüloğlu, Yönetim Kurulu Üyesi Celal Koloğlu, Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Doğanlar, Yönetim Kurulu Üyesi Şenol Çağlayan, Meclis Üyesi Yaşar Alıçlı, Meclis Üyesi Sait Ulusoy, Meclis Üyesi Teoman Akış, Meclis Üyesi Faik Güngör, Meclis Üyesi Mustafa Bozkurt, Meclis Üyesi İsmail Gökdoğan, Meclis Üyesi Namık Tanık, Meclis Üyesi Hakkı Yıldırım, Meclis Üyesi Mehmet Akyürek TOBB Genel Kurul resepsiyonuna ve TOBB 65. Genel Kurulu'na iştirak etti.
- Odamız Yönetim Kurulu Üyesi Seyit Ardıç, Yunus Emre Vakfı'nın Kazakistan'daki Kültür Merkezlerinin açılış törenine iştirak etti.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, Dünya Gazetesi ve İNTES işbirliği ile bu yıl 3.'sü yapılan "Dünyayı İnşa Edenler Projesi" kokteyline iştirak etti.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir TBMM tarafından düzenlenen "Parlamenteler Onur Günü Resepsiyonu"na iştirak etti.
- Asya Pasifik Ticaret ve Sanayi Odaları Konfederasyonu Başkan ve üyelerinden oluşan 10 kişilik bir heyet ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir'i ziyaret etti. Toplantı kapsamında Odamızı ve Ankara sanayisini tanıtmak amacıyla yapılan sunumun ardından Heyet, Hidromek ve Termikel firmalarına ziyarette bulundu.
- 24 Bölge ülkesinden toplam 46 kişiden oluşan Türkçe Konuşan İşadamları Heyeti ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi'ni ziyaret etti. Toplantı kapsamında Odamızı ve Ankara sanayisini tanıtmak amacıyla yapılan sunumun ardından Heyet, Termikel, Elektromed ve Erkunt Traktör firmalarına ziyarette bulundu.
- Yönetim Kurulu Başkanı Nurettin Özdebir Hesap Uzmanları Kurulu'nun 65. Kuruluş Yıldönümü resepsiyonuna iştirak etti.
- Odamız Genel Sekreter Yardımcısı Oya Görkmen Ankara Koruma Kurulu Mayıs ayı toplantısına iştirak etti. Toplantıda, 11 eski hükümlünün iş ve ayni yardım talepleri ile 1 eski hükümlünün kredi yardım talebi değerlendirildi. Ayrıca, Koruma Kurulu'na başvuran eski hükümlülerin iş makineleri operatörü kursu açılması talepleri hakkında değerlendirmelerde bulunuldu.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, Ostim Sanayici ve İşadamları Derneği (OSİAD)'ın 19. Kuruluş Yıldönümü yemeğine iştirak etti
- Makedonya Türkiye Ticaret Odası Başkanı Tuna Eyüp Kahveci, Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir'i Odamızda ziyaret etti.
- Başkanımız Nurettin Özdebir, NATA Grup alışveriş merkezi temel atma törenine iştirak etti.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, görevine yeni başlayan Ankara Valisi Aladdin YÜKSEL'e makamında hayırlı olsun ziyaretinde bulundu.
- "Göremeyenler Kültür ve Birleşme Derneği" Başkanı Mehmet Yüksel ve üyeleri, Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir'i Odamızda ziyaret etti.
- İngiltere Büyükelçiliği Ticaret Ataşesi Paul Hardy ve Ticaret ve Yatırım Müdürü Taylan Atakan Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir'i Odamızda ziyaret etti.
- ASAD Yönetim Kurulu Başkanı Şahin Altuntaş ve Yönetim Kurulu üyeleri, Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir'i Odamızda ziyaret etti.
- Odamız Genel Sekreteri Vedat Kahyalar, ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde OSEP öğrencilerine "Uygularsan Başarısın" adlı eğitim programı sundu.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, Damat ADV Tween ilkbahar- yaz defilesine iştirak etti.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Olağan Genel Kurul toplantısına iştirak etti.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, Ostim Üniversite-Sanayi İşbirliği

Ulusal Kongresi programına iştirak etti.

- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, Cumhurbaşkanımız Abdullah Gül ve Başbakanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımı ile gerçekleştirilen Türkçe Olimpiyatlarına iştirak etti.
- Üniversite Sanayi İşbirliği Merkezi Platformu (ÜSİMP) değerlendirme konferansı'na iştirak edildi.
- Odamız hizmet içi eğitim faaliyetleri kapsamında Oda personeli için bilgisayar eğitimi gerçekleştirilmesine karar verilerek, TOBB-ETÜ bilgisayar laboratuvarlarında bilgisayar eğitimi seviye tespit sınavı gerçekleştirildi. Yapılan sınav neticesinde 2 farklı seviye halinde toplam 30 saat bilgisayar eğitimi alındı. Outlook, word, excel ve powerpoint konularının işlendiği eğitim sonunda yapılan sınavda personelimize TOBB-ETÜ tarafından başarı sertifikası verildi.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, Beypazarı Festivali'ne iştirak etti.
- İl İstihdam ve Mesleki Eğitim Yürütme Kurulu toplantısına iştirak edildi. Toplantıda KOSGEB tarafından uygulamaya konulan Girişimcilik desteği hakkında bilgi verildi ve bu konuda Ankara'da eğitim düzenlenmesi için görüş alışverişinde bulunuldu. Ankara'da, İŞKUR İl Müdürlüğü ve İl Milli Eğitim Müdürlüğü ortaklığıyla düzenlenecek kurs programları hakkında bilgi alındı.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir ve Genel Sekreterimiz Vedat Kahyalar, Ankara Büyükşehir Belediye Başkanı Melih Gökçek'i makamında ziyaret etti. Ankara Ticaret Odası Başkanı Sinan Aygün'ün de hazır bulunduğu, görüşmede Expo Fuarı ile ilgili bilgi alışverişinde bulunuldu.
- Odamız Zafer Çağlayan Meclis Salonu'nda TÜBİTAK EUREKA Proje Sorumlusu Emre Yurttagül tarafından üyelerimize eğitim verildi. Açılışını Odamız Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Servet Kefi'nin yaptığı eğitim kapsamında AB Çerçeve Programlarının temel özellikleri, pazar odaklı, kısa sürede ticarileşebilecek ürün ve süreçlerin geliştirilmesine yönelik projelerin desteklendiği uluslararası işbirliği platformu olan EUREKA Programı ile KOBİ ve KOBİ'ler tarafından oluşturulan KOBİ

birliklerinin Ar-Ge ihtiyaçlarını dışarıdan, araştırma-geliştirme faaliyetinde bulunan kurum ve kuruluşlardan satın alması prensibi üzerine kurulu AB 7. ÇP —KOBİ'ler Yararına Araştırmalar Programı hakkında ayrıntılı bilgi verildi. AB 7. ÇP —KOBİ'ler Yararına Araştırmalar Programı ile Avrupa KOBİ'lerinin yenilikçilik kapasitelerinin güçlendirilmesi ve yeni teknoloji odaklı ürünlerin ve faaliyet gösterilen pazarın gelişmesine katkı sağlanmasının hedeflendiği ifade edildi. Düşük ve orta düzeyde KOBİ'lerin Ar-Ge ihtiyaçlarını üniversite, enstitü veya Ar-Ge odaklı KOBİ'lerden teminine olanak veren bu özel program dahilinde, KOBİ'lerin Ar-Ge ihtiyaçlarını ilgili araştırma kurumlarından satın alarak, ödediği miktarın önemli kısmını AB'ye fonlattığı belirtildi. EUREKA platformundaki ikili ve çoklu projelere, küme projelerine ve EUROSTARS projelerine katılan firmaların Ar-Ge harcamalarının desteklendiği, sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın firma düzeyinde katma değer yaratan tüm kuruluşların EUREKA'ya başvurabileceği, Türkiye'de üniversitelerin doğrudan projelere katılmamakla birlikte, KOBİ ya da büyük firmanın yanında ortak olarak projelere dahil olabileceği ifade edildi.

- Kıbrıs Türk Sanayi Odası Başkanı Ali Çıralı, Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir'i Odamızda ziyaret etti.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, TOBB Ankara İl Genç Girişimciler Kurulu Haziran ayı toplantısına iştirak etti.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, Genel Sekreter Yardımcımız Oya Görkmen'nin katılımıyla, Teknolojik Eğitimi Geliştirme Vakfı (TEGEV) ile Kurumlararası görüş alışverişinde bulunmak amacıyla bir toplantı gerçekleştirildi.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin ÖZDEBİR, Devlet Bakanı Zafer Çağlayan'ın katılımıyla Sherotan Otelde düzenlenen "Avrupa Borç Krizi Toplantısına" iştirak etti.
- KOSGEB OSTİM İGEM Avrupa İşletmeler Ağı Merkezi tarafından gerçekleştirilen "AB Yolunda İhracatçı Olmak" konulu eğitim iştirak edildi. Eğitimde konuşmacılar tarafından, Dış Ticaret Hakkında Genel Bilgi ile Dış Ticaret Mevzuatı, Uluslararası Pazarlama, Uluslararası Pazarlama Stratejileri, Stratejik Odaklaşma, Pazar

Araştırması, İhracatta Uygun Ürünün Geliştirilmesi, Ürünün Dış Pazarlarda Tanıtılması, Dış Ticaretin Finansmanında Kullanılan Krediler, İhracatta Devlet Yardımları ve İhracat Teşvik Mevzuatı konularında bilgiler verildi.

- Odamız Genel Sekreteri Vedat Kahyalar, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı'nın düzenlediği YOİKK-Yatırım Yeri Teknik Komitesi "Sağlık Koruma Bantları" ile ilgili düzenlenen toplantıya iştirak etti.
- Ankara Valiliği Emniyet Müdürlüğü Özel Güvenlik Komisyonu toplantısına iştirak edildi.
- Çankaya Belediyesi İş ve İstihdam Merkezi Toplantısı'na iştirak edildi.
- Ekonomi Gazetecileri Derneği'nin İstanbul'da düzenlenen "Geleneksel Yılın Başarılı Gazetecileri Ödül Töreni"ne Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, Yönetim Kurulu Üyemiz Mehmet Doğanlar, Basın Müşavirimiz Okan Saykun iştirak etti. Törende; Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, Dünya Gazetesi yazarı Rüştü Bozkurt'a "Yılın Köşe Yazarı" ödülünü takdim etti.
- Odamız Genel Sekreteri Vedat Kahyalar, ODTÜ Teknokent'te düzenlenen "Yeni Fikirler Yeni İşler 1. Aşama Ödül Töreni"ne jüri üyesi olarak iştirak etti.
- Odamız Genel Sekreter Yardımcısı Oya Görkmen, KOSGEB Ostim Merkez Müdürlüğü tarafından düzenlenen paydaş toplantısına iştirak etti. Toplantıda, KOSGEB'in paydaşı olan davetli sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri ile, KOSGEB ile kurumsal ilişkiler, KOSGEB hizmetlerinde yaşanan sorunlar, hizmetleri iyileştirme için yapılabilecekler ve çözüm önerileri konularında beyin fırtınası yapıldı.
- Odamız Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Servet Kefi, TÜBİTAK Marmara Merkezi (MAM) Gen Mühendisliği ve Biyoteknoloji Enstitüsü (GMBE) Danışma Kurulu'nun 3. Toplantısına iştirak etti.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, Başkent OSB 6. Genel Kurulu Toplantısına iştirak etti.
- Ankara Ticaret Odası Genel Sekreteri Düccane Ergezen, Odamız Genel Sekreteri

Vedat Kahyalar'ı makamında ziyaret etti.

- Odamız Genel Sekreteri Vedat Kahyalar, Ankara Valiliği'nde düzenlenen OSB Denetim Komisyonu Toplantısı'na iştirak etti.
- Mesleki Yeterlilik Kurumu'nun proje, faydalanıcısı ve merkezi finans ve ihale biriminin sözleşme makamı olduğu, "VOC-TEST Merkezleri, Hibe Programı" hakkında, ASO 1. Organize Sanayi Bölgesi Sanayici Eğitim Kurulu üyeleri ve ASO 1.OSB Bölge Müdürlüğü yetkililerinin katılımıyla bir toplantı gerçekleştirildi.
- Odamız üyelerinden Mina Ajans yetkilisi Zekeriya İlkdoğan Beypazarı Festivali ile ilgili bilgi alışverişinde bulunmak üzere Genel Sekreterimiz Vedat Kahyalar'ı Odamızda ziyaret etti.
- Ankara Valiliği İl Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü İl Koordinasyon toplantısına iştirak edildi.

- İGEME tarafından düzenlenen Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (ECO) Ticaret ve Yatırım Ağı Web Sitesi Oryantasyon Semineri'ne iştirak edildi.
- Yönetim Kurulu Üyemiz Mehmet Doğanlar ve Genel Sekreter Yardımcımız Dr. Servet Kefi, VOC-TEST Merkezleri Hibe Programı kapsamında hazırlanabilecek projeler konusunda 1. OSB Sanayici Eğitim Kurulu üyeleri ile bir toplantı gerçekleştirdi.
- Odamız ve T.C. Kara Kuvvetleri Komutanlığı işbirliği ile 01 Ekim-10 Ekim 2010 tarihleri arasında savunma sanayimizin, ülkemiz ihtiyaçları doğrultusunda yönlendirilmesi ve bu alanda mümkün olduğunca dışa bağımlılığın azaltılması ve ihracatın ithalatı karşılama oranının artırılmasına yönelik düzenlenecek olan "2. TSK Malzeme Sergisi" hazırlık çalışması amacıyla Odamız'da bir toplantı düzenlendi. Toplantıya Odamız Genel Sekreteri Vedat Kahyalar, Genel Sekreter Yardımcısı Oya Görkmen iştirak etti.

- Odamız Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Servet Kefi, VOC-TEST Merkezleri Hibe Programı hakkında detaylı bilgi almak üzere Mesleki Yeterlilik Kurumu Başkanı Bayram Akbaş ve Sınav ve Belgelendirme Dairesi Başkanı Sayın Ahmet Gözüküçük ile bir görüşme gerçekleştirildi.
- Yönetim Kurulu Başkanımız Nurettin Özdebir, Yönetim Kurulu Üyemiz Mehmet Doğanlar, Genel Sekreterimiz Vedat Kahyalar ve Basın Müşavirimiz Okan Saykun, Ankara Rixos Oteli'nde düzenlenen OSBÜK Genel Kurulu'na iştirak etti.
- Genel Sekreter Yardımcısı Oya Görkmen, Milli Savunma Bakanlığı Savunma Sanayi Müsteşarlığı Sanayi Daire Başkanı Nuran İnci ile Ekim ayı içinde gerçekleştirilmesi planlanan TSK Malzeme Sergisi hakkında fikir alışverişinde bulunmak ve Odamıza bu sergi kapsamında verebilecekleri destekleri görüşmek üzere bir toplantı gerçekleştirdi.

RESMİ GAZETE ÖZETLERİ (09.01.2010-23.02.2010)

01.05.2010-27568

- Karayolları Trafik Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

02.05.2010-27569

- Yapı Malzemeleri Yönetmeliği (89/106/EEC) Kapsamında Uygulanacak Teknik Şartnamelerin Yayınlanması Hakkında Tebliğ (No: YIG/2010-07)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliğ (No: 2010/11)
- Akaryakıt Ürünlerinin İthalat Denetimine Dair Dış Ticarete Standardizasyon Tebliğinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ (No: 2010/27)
- Ticari Kalite Denetim Yeterlik Belgesi İptaline İlişkin Tebliğ (No: 2010/32)

04.05.2010-27571

- TMS 19-Tanımlanmış Fayda Varlığının Sınırı, Asgari Fonlama Koşulları ve Bu Koşulların Birbiri ile Etkileşimine İlişkin

Türkiye Finansal Raporlama Standardı Yorumu (TFRS Yorum 14) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 194)

05.05.2010-27572

- Türk Gıda Kodeksi Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Sağlık Bakanlığı'nın Denetimine Tabi Bazı Ürünlerin İthalatına Dair Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Hakkında Tebliğ (No: 2010/34)

06.05.2010-27573

- Ölçü Aletleri Yönetmeliği'nde (2004/22/AT) Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

07.05.2010-27573

- Karayolları Trafik Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Türk Gıda Kodeksi Mikrobiyolojik

Kriterler Tebliği'nde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No: 2010/16)

- Yurtdışında Fuar Düzenlenmesine ve Değerlendirilmesine İlişkin Tebliğ (İhracat: 2010/5)
- "Tarım ve Köyişleri Bakanlığı'nın Denetimine Tabi Ürünlerin İthalatına Dair Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği"nde Değişiklik Yapılmasına Dair Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği (No: 2010/31)

08.05.2010-27574

- Tıbbi Cihazların İthalat Denetimlerine Dair Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği'nde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No: 2010/33)
- Birleşme İşlemlerine İlişkin Esaslar Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: I, No: 41)

09.05.2010-27575

- Tehlikeli Maddeler İçin Yaptırılacak

Zorunlu Sorumluluk Sigortalarına İlişkin Tarife ve Talimat

- Türk Gıda Kodeksi Belirli Gıda Maddelerinde Dioksinlerin ve Dioksin Benzeri Poliklorlu Bifenillerin Seviyesinin Resmî Kontrolü İçin Numune Alma, Numune Hazırlama ve Analiz Metodu Kriterleri Tebliği (No: 2010/18)
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliği (No: 2010/4)

12.05.2010-27579

- Bitki Sağlığı Önlemlerine Yönelik Ahşap Ambalaj Malzemelerinin İşaretlenmesine Dair Yönetmelik
- Sosyal Sigorta İşlemleri Yönetmeliği
- İhracata Dönük Üretim Stratejisi Değerlendirme Kurulu ile İlgili 2010/12 Sayılı Başbakanlık Genelgesi
- Türk Gıda Kodeksi-Bitki Adı ile Anılan Yemeklik Yağlar Tebliğinde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliği (No: 2010/17)
- Hazır Ambalaj Teknik Komitesinin Oluşumu ve Görevlerine Dair Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği (No: ÖSGM/2010-10)
- Tehlikesiz ve İnert Atıkların Geri Kazanımı Tebliği
- Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği Numune Alma ve Analiz Metodları Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği
- Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği İdari Usuller Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği
- İstirahatli Olan Sigortalıların İşyerinde Çalışmadıklarına Dair Bildirimin İşverenlerce Sosyal Güvenlik Kurumuna Gönderilmesine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Tebliği
- Sosyal Güvenlik Kurumu Asgari İşçilik Tespit Komisyonunca Belirlenen Çeşitli İşkollarına Ait Asgari İşçilik Oranlarını Gösterir Tebliği
- Ulusal Meslek Standartlarına Dair Tebliği

13.05.2010-27580

- 2010/406 Kredi Garanti Kurumlarına Sağlanacak Hazine Desteğine İlişkin Usul

ve Esaslar Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar

14.05.2010-27581

- Elektrik Piyasası Yan Hizmetler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

20.05.2010-27586

- 2010/393 Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar

21.05.2010-27587

- Ev Tipi Buzdolapları, Derin Dondurucular, Buzdolabı Derin Dondurucular ve Bunların Bileşimlerinin Enerji Etiketlemesine Dair Yönetmelikte (94/2/AT) Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Ev Tipi Buzdolapları, Derin Dondurucular, Buzdolabı Derin Dondurucular ve Bunların Bileşimlerinin Enerji Etiketlemesine İlişkin Tebliğin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliği (SGM: 2010/6)

22.05.2010-27588

- Vergi Kimlik Numarası Genel Tebliği (Seri No: 4)
- Kimyasalların Envanteri ve Kontrolü Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliği (No: 2010/12)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliği (No: 2010/13)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliği (No: 2010/14)
- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliği (No: 2010/15)

25.05.2010-27591

- Kadın İstihdamının Artırılması ve Fırsat Eşitliğinin Sağlanması ile İlgili 2010/14 Sayılı Başbakanlık Genelgesi

26.05.2010-27592

- Ulusal Meslek Standartlarına Dair Tebliği

27.05.2010-27593

- Yapı Malzemelerinin Tabi Olacağı

Kriterler Hakkında Yönetmelik Kapsamında Türkiye Hazır Beton Birliği-Kalite Güvence Sistemi İktisadi İşletmesinin Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu Olarak Görevlendirilmesine Dair Tebliği (No: YIG/2010-05)

- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin 2006/8 Sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliği

31.05.2010-27597

- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliği (No: 2010/16)

01.06.2010-27598

- Elektrik Tesisleri Proje Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Mesleki Sorumluluk Sigortası Genel Şartları Sigorta Acenteleri Mesleki Sorumluluk Sigortası Klozu
- Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurulu'nun 28/4/2010 Tarihli ve 5587 Sayılı Kararı

02.06.2010-27599

- Gıda Güvenliği ve Kalitesinin Denetimi ve Kontrolüne Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik

03.06.2010-27600

- Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği

04.06.2010-27601

- Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği

- Mecburi Standardın Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliği (No: ÖSG-2010/11)

- Mecburi Standard Tebliği (No: ÖSG-2010/12)

- Avukatlık Asgari Ücret Tarifesinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tarife

05.06.2010-27602

- İthalatta Haksız Rekabetin Önlenmesine İlişkin Tebliği (No: 2010/17)

06.06.2010-27603

- Gümrük Vergisi Askıya Alınması ve Avrupa Birliği Tarafından Tarife Kontenjanı Açılması Planlanan Ürünlere İlişkin Tebliği (İthalat: 2010/23)

08.06.2010-27605

- Enerji Sektörü Araştırma-Geliştirme Projeleri Destekleme Programına (ENAR) Dair Yönetmelik
- Toprak Kirliliğinin Kontrolü ve Noktasal Kaynaklı Kirlenmiş Sahalara Dair Yönetmelik
- Büyük Yakma Tesisleri Yönetmeliği

10.06.2010-27507

- Beşeri Tıbbi Ürünler Ambalaj ve Etiketleme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Yapı Malzemelerinin Tabi Olacağı Kriterler Hakkında Yönetmelik Kapsamında Universal Sertifikasyon ve Gözetim Hizmetleri Tic. Ltd. Şti.'nin Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu Olarak Görevlendirilmesine Dair Tebliğ (No: YİG/2010/08)

11.06.2010-27508

- Beşeri İlaçların Fiyatlandırılması Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
- Sektörel Tanıtım Gruplarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Tebliğ (İhracat: 2010/6)

12.06.2010-27509

- 5510 Sayılı Kanun'un 4'üncü Maddesinin Birinci Fıkrasının (a) ve (b) Bendi Kapsamında Sigortalı Olanlar ile Hak Sahiplerinin Tahsis İşlemlerine İlişkin Tebliğ

15.06.2010-27612

- Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB) Destek Programları Yönetmeliği
- Kıymetli Madenler Borsalarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Genel Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Vadeli İşlem ve Opsiyon Borsalarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

- Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 43)

17.06.2010-27614

- Şeker Kurumu Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- İstanbul Altın Borsası Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Tampon, Hijyenik Ped, Göğüs Padi, Çocuk Bezi ve Benzeri Ürünlerin Üretimi, İthalatı ve Bildirim Esaslarına Dair Tebliğ

18.06.2010-27615

- Yapı Malzemelerinin Tabi Olacağı Kriterler Hakkında Yönetmelik Kapsamında Alberk QA Uluslararası Teknik Kontrol ve Belgelendirme Tic. Ltd. Şti.'nin Uygunluk Değerlendirme Kuruluşu Olarak Görevlendirilmesine Dair Tebliğ (No: YİG/2010-09)

- Mecburi Standard Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: ÖSG-2010/16)
- Mecburi Standardın Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Tebliğ (No: ÖSG-2010-17)
- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin Tebliğ (No: 2010/5)

- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin 2007/18 Sayılı Tebliğ'de Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ
- Yatırımlarda Devlet Yardımları Hakkında Kararın Uygulanmasına İlişkin 2009/1 Sayılı Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (2010/1)

19.06.2010-27616

- Mecburi Standard: ÖSG-2010/15 Sayılı Tebliğ

20.06.2010-27617

- Harçlar Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 62)
- Değerli Kağıtlar Kanunu Genel Tebliği (Sayı: 2010/1)
- 24.06.2010-27622
- Maden Kanunu'nda ve Bazı Kanunlarda

Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

- Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurulu'nun 2/6/2010 Tarihli ve 5664 Sayılı Kararı

25.06.2010-27623

- Tütün Mamulleri ve Alkollü İçkilerde Bandrol Denetimi Esaslarına İlişkin Genel Tebliğ (Seri No: 2)
- İhracat 2002/12 Sayılı Kimyasal Silahlar Sözleşmesi Ekinde Yer Alan Kimyasal Maddelerin İhracatına İlişkin Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2010/8)

- 2006/12 Sayılı Dahilde İşleme Rejimi Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (İhracat: 2010/7)

26.06.2010-27624

- Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

29.06.2010-27625

- 2010/464 Dahilde İşleme Rejimi Kararında Değişiklik Yapılması Hakkında Karar
- 2010/536 2010 Yılı Yatırım Programının Düzeltilmesi Hakkında Karar

30.06.2010-27626

- Binalarda Enerji Performansı Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

01.07.2010-27627

- İthalatta Gözetim Uygulanmasına İlişkin 2005/10 Sayılı Tebliğ'de Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ
- İthalat: (2010/2) Sayılı Harp Silahları, Bunların Aksam ve Parçalarının İthaline İlişkin Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ

02.07.2010-27628

- Gümrük Yönetmeliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
- Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 398)

- Sağlık Bakanlığı'nın Denetimine Tabi Bazı Ürünlerin İthalatına Dair Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği'nde Değişiklik Yapılması Hakkında Tebliğ (No: 2010/36)

03.07.2010-27629

- Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulamasına İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 1) Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 195)
- Finansal Araçlar: Açıklamalara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 7) Hakkında Tebliğ'de Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ (Sıra No: 196)
- 2010/445 Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında İmzalanan "Serbest Ticaret Anlaşması"nın Onaylanması Hakkında Karar

04.07.2010-27630

- Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Seri: VI, No: 28)

05.07.2010-27631

- Ulusal Meslek Standartlarına Dair Tebliğ

06.07.2010-27632

- Elektrik Piyasasında Dağıtım Sistemi Yatırımlarının Düzenlenmesi ve Planlardaki Gerçekleşmelerin Denetlenmesi Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

08.07.2010-27634

- Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 399)

09.07.2010-27635

- Özel Tüketim Vergisi Genel Tebliği (Seri No: 19)

10.07.2010-27636

- Kıymetli Madenler Borsalarının Kuruluş ve Çalışma Esasları Hakkında Genel Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

13.07.2010-27640

- 2010/624 4708 Sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun'un Uygulanacağı İller Hakkında Karar
- 2010/659 4458 Sayılı Gümrük Kanunu Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar

14.07.2010-27641

- Küçük Sanayi Sitelerinin Kredilendirilmesine İlişkin Yönetmelik

DUYURULAR

21. BANGLADEŞ GİYİM VE TEKSTİL FUARI

Bangladeş Tekstil Üreticileri ve İhracatçıları Birliği (BGMEA) tarafından 25-27 Kasım 2010 tarihleri arasında Dakka'da 21. Bangladeş Giyim ve Tekstil Fuarı düzenlenecektir. Söz konusu Fuara ilişkin detaylı bilgi www.bgmea.com.bd adresinden, başvuru formu ve program TOBB Dış Ekonomik İlişkiler Dairesi web sitesinden (<http://www.tobb.org.tr/deid>) erişilebilmektedir. (0106-2841)

SIAL MIDDLE EAST 2010 FUARI

22-24 Kasım 2010 tarihleri arasında, SIAL Middle East 2010 Gıda Fuarı, Abu Dhabi Birleşik Arap Emirlikleri'nde düzenlenecektir. (1626-2781)

ÜLKE BİLGİLERİ

TÜRKİYE —LİBYA VİZE MUAFİYETİ ANLAŞMASI

Türkiye ile Libya arasında vizenin karşılıklı olarak kaldırılmasına dair mutabakat zaptı imzalanmıştır. Söz konusu mutabakat zaptının içeriğine ilişkin ayrıntılı bilgi Odamızdan (Tel: 417 12 00 - 1300) temin edilebilmektedir. (0103-2343)

AFGANİSTAN'DAKİ ÇAK BARAJI PROJESİ

Afganistan'ın Vardak ili Çak ilçesindeki barajın onarım projesine ilişkin yazı Odamızdan (Tel: 417 12 00 - 1300) temin edilebilmektedir. (0129-1979)

ÖZBEKİSTAN'DA FAALİYET GÖSTEREN FİRMALAR

Özbekistan'da faaliyet gösteren firmaların isim ve irtibat bilgileri www.musavirlikler.gov.tr/Özbekistan web adresinden temin edilebilir. Ayrıca, Özbekistan'ın dış ticaret, yatırım, gümrük, yabancı sermaye mevzuatı, ihale, fuar bilgileri ile diğer yararlı bilgiler de aynı adreste yer almaktadır. (0103-2405)

NECEFİN 2010 KÜLTÜR BAŞKENTİ İLAN EDİLMESİ

İslam Konferansı Örgütü'nün Bakü'de gerçekleştirilen Altıncı Kültür Bakanları Konferansı'nda alınan bir kararla Irak'ın Necef kenti 2012 yılı için İslami Kültür Başkenti ilan edilmiştir. İlgili yazı Odamızdan (Tel: 417 12 00 - 1300) temin edilebilmektedir.(0103-2513)

FUARLAR

(STİÜF) TARIM VE TARIM MAKİNELERİ, GIDA VE GIDA TEKNOLOJİLERİ FUARI

04 -07 Kasım 2010 Milano- İtalya

Detaylı Bilgi: Rem Fuar&Organizasyon

Telefon : 0 312 418 68 99

Faks : 0 312 418 76 55

E-Mail : fatma.minaz@remfuvar.com.tr / remfuvar.ankara@gmail.com

<http://www.remfuvar.com.tr>

(STİÜ)YAPI MALZEMELERİ, İNŞAAT TEKNOLOJİLERİ ve EKİPMANLARI

04 - 07 KASIM 2010

Detaylı Bilgi: İtalyan Ticaret Odası Derneği

Detaylı Bilgi: Rem Fuar&Organizasyon

Telefon : 0 312 418 68 99

Faks : 0 312 418 76 55

E-Mail : fatma.minaz@remfuvar.com.tr / remfuvar.ankara@gmail.com

<http://www.remfuvar.com.tr>